

PONDĚLÍ, 4. KVĚTNA 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 17:05)

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu přerušené v pátek 24. dubna 2009 za obnovené.

2. Prohlášení předsednictví

Předseda. – Dámy a pánové, před několika dny jsme si připomněli páté výročí největšího rozšíření v dějinách Evropské unie. Dne 1. května 2004 sedmdesát pět milionů lidí z deseti zemí střední a východní Evropy, ale i z oblasti Středozemního moře – jmenovitě z Estonska, Lotyšska, Litvy, Polska, České republiky, Slovenska, Maďarska, Slovinska, Malty a Kypru – vyjádřilo svou radost z toho, že se stali občany Evropské unie. Po tomto rozšíření následovalo v roce 2007 přistoupení Rumunska a Bulharska.

Skutečnost, že k tomuto mohlo dojít, je jedním z nejúžasnějších vývojů naší doby. Poté, co lidé ve střední a východní Evropě trpěli šedesát let pod útlakem, představuje rozšíření EU završení opětovného sjednocení našeho kontinentu na základě sdílených hodnot svobody, demokracie, právního státu a dodržování lidských práv a lidské důstojnosti. Výsledkem tohoto procesu je, že EU nabyla na síle, rozmanitosti a kulturním bohatství. Proces rozšíření byl, a stále je, zkušeností obohacující každý jednotlivý členský stát, i EU jako celek.

Pět let po tomto historickém okamžiku se ukazuje, že rozšíření bylo velkým úspěchem EU. Jeho význam v běžném životě našich občanů nadále roste. Po porobě komunismu přispěl proces rozšíření k tomu, že se na našem kontinentu stala demokracie realitou a posílila se stabilita. Rozšíření zlepšilo životní standard v nových členských státech a poskytlo mocný impuls celému evropskému hospodářství, neboť i staré členské státy měly prospěch z nových vývozních a investičních příležitostí i z rozšířeného trhu. Rozšíření o dvanáct nových zemí ve své podstatě posílilo celosvětové postavení EU a přidalo jí na váze jako mezinárodnímu politickému a hospodářskému aktérovi.

V pěti letech, které již od rozšíření uplynuly, jsme zde v Evropském parlamentu i v ostatních orgánech Evropské unie úspěšně začlenili do svých řad nové členy. Naučili jsem se vycházet si vstříc na půl cesty a úžeji spolupracovat. Větší a rozmanitější EU však vyžaduje užší spolupráci a větší akceschopnost.

Lisabonská smlouva obsahuje klíčové reformy potřebné k tomu, aby se orgány EU přizpůsobily důsledkům rozšíření a dostaly se do postavení, kde by mohly čelit výzvě, před nimiž stojíme. Přestože diskusi o ratifikaci Lisabonské smlouvy je třeba ještě dovést, měli bychom mít důvěru v dosažení kladného výsledku začátkem příštího roku a doufáme v kladný výsledek i v českém senátu příští středu.

(Potlesk)

Dámy a pánové, měli bychom mít velkou radost, že dnes tvoříme součást tohoto společenství a – jak je krásně řečeno v Berlínské deklaraci z 25. března 2007 – „jsme sjednoceni k našemu prospěchu“. Máme důvod mít radost a být vděční.

Nyní se ale musíme zabývat jednou poněkud znepokojivou skutečností: vyjadřuji hluboké znepokojení nad tragickou situací novinářky americko-iránského původu Roxany Saberiové, která byla odsouzena k osmi letům vězení za údajnou špionáž ve prospěch USA a v současnosti se nachází v teheránské věznici Evin. Chtěl bych se za Evropský parlament připojit k předsedovi Evropské rady a prezidentovi USA a k jejich požadavku na okamžité a bezpodmínečné propuštění Roxany Saberiové.

(Potlesk)

Případ Roxany Saberiové odráží celkově dramatickou situaci lidských práv v Íránu, která se od roku 2005 – zejména pokud jde o občanská a politická práva – neustále zhoršuje i přesto, že se Írán v rámci stávajících mezinárodních nástrojů zavázal lidská práva podporovat a chránit. Odsouzení Roxany Saberiové přichází

v kritickém okamžiku: dva měsíce před prezidentskými volbami v Íránu a krátce poté, co USA a EU vynaložily značné úsilí na zlepšení vztahů s Íránem.

Jsem hluboce znepokojen tím, že ve světle nadcházejícího politického vývoje by mohla být paní Saberiová zneužita k vyjednávání, a zásadně toto odsuzuji jako jasně politicky motivovaný tah. Chtěl bych ubezpečit rodinu paní Saberiové o naší solidaritě a pevném odhodlání Evropského parlamentu zajistit bezpodmínečné dodržování lidských práv a demokracie v Íránu i na celém světě.

(Potlesk)

Dodávám, že jsme byli informováni o případu mladé ženy, která byla v Íránu obviněna z toho, že jako nezletilá spáchala zločin, a byla nyní popravena. To je zločin v rozporu s veškerými pravidly mezinárodního práva a my proti němu protestujeme.

(Potlesk)

Závěrem bych vás chtěl informovat o tom, že po tragických událostech, k nimž došlo minulý týden v nizozemském Appeldoornu, jsem vyjádřil za Evropský parlament upřímnou soustrast nizozemské královně, rodinám obětí a občanům Nizozemska a ujistil jsem je, že celá Evropa stojí s našimi nizozemskými přáteli bok po boku.

Tolik k novinkám. Nyní se vrátíme k obvyklé práci.

3. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

*
* *

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Pane předsedo, Den královny v Nizozemsku je každoročně událostí, kterou oslavují spolu s oranžsko-nasavským rodem všichni obyvatelé Nizozemska. Tyto oslavy byly násilně přerušeny a my jsme se z tohoto šoku ještě nestihli vzpamatovat. Vzpomínáme na oběti a vyjadřujeme upřímnou soustrast jejich rodinám. Jménem nizozemské delegace vám děkuji za dopis, který jste za Evropský parlament zaslal naší královně Beatrix.

4. Ověření pověřovacích listin: viz zápis

5. Podepisování aktů přijatých postupem spolurozhodování: viz zápis

6. Opravy (článek 204a jednacího řádu): viz zápis

7. Sdělení předsednictva: viz zápis

8. Předložení dokumentů: viz zápis

9. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

10. Následný postup na základě usnesení Parlamentu: viz zápis

11. Petice: viz zápis

12. Převody prostředků: viz zápis

13. Plán práce

Předseda. Bylo rozdáno konečné znění návrhu pořadu jednání tohoto zasedání, který vypracovala Konference předsedů na svém zasedání ve čtvrtek dne 30. dubna 2009 podle článku 132 jednacího řádu. Byly navrženy tyto změny:

Středa:

Skupina GUE/NGL požádala, aby bylo společné prohlášení týkající se zpráv zpravodajů Leinena, Dehaeného, Broka, Guy-Quintové a Kaufmannové ohledně Lisabonské smlouvy vyřazeno z pořadu jednání.

Mary Lou McDonald, *jménem skupiny GUE/NGL*. – Pane předsedo, žádám jménem své skupiny, aby byl tento balíček zpráv vyškrtnut z pořadu jednání tohoto zasedání. Myslím, že by Parlament měl projevit určitou míru pokory a respektu vůči demokratickým postupům. Všichni víme, že Irsko Lisabonskou smlouvu zamítlo, a tak se svým způsobem podivuji nad tím, že Parlament trvá na rozpravě na toto téma.

Z demokratického hlediska není vhodné, aby tento parlament ignoroval verdikt Irska nebo aby byl v nadcházejících měsících využíván k vytváření nátlaku na Irsko, aby přijalo smlouvu, která jasně není v našem zájmu nebo v zájmu evropských občanů. Připomínám poslancům, že Irsko, jen a pouze Irsko, podrobilo tuto smlouvu demokratickému hlasování a v tomto jediném místě, kde byla smlouva vystavena demokratickému hlasování, ji lidé odmítli.

Nyní, pár týdnů před volbami do Evropského parlamentu, kdy je téma kvality naší demokracie tak zásadním, tedy žádám, aby byly tyto zprávy vyškrtnuty z pořadu jednání a abychom spíše věnovali pozornost hospodářským otázkám a otázkám nezaměstnanosti – otázkám, které naše občany skutečně postihují.

Daniel Cohn-Bendit, *jménem skupiny Verts/ALE*. – (DE) Pane předsedo, pro mě je takováto argumentace něčím neuvěřitelným. Tady a teď nejde o ratifikaci Lisabonské smlouvy. Pouze chceme být připraveni na to, až bude ratifikována. Pokud ratifikována nebude, pak vše, o čem jsme rozhodovali, bude promarněno. Pokud však bude ratifikována – k čemuž by došlo v říjnu – bude muset tento parlament od listopadu fungovat jinak. Bylo by od nás skutečně nezodpovědné se nepřipravit. Proto je tato rozprava potřebná a je třeba učinit rozhodnutí.

Dále, paní McDonaldová, považuji za zvláště nefér vůči vaší kolegyni paní Kaufmannové, která bohužel Parlament opouští, že byste jí ani neposkytla příležitost, aby na konci své působnosti mohla být u přijímání tak významné zprávy v Evropském parlamentu. Za vaší kolegyni paní Kaufmannovou s vámi musím nesouhlasit.

(Potlesk)

(Parlament návrh zamítl.)

Skupina GUE/NGL žádala, aby bylo do pořadu jednání zařazeno vyjasnění zelené knihy o „rybolovu“ ze strany Komise.

Pedro Guerreiro, *jménem skupiny GUE/NGL*. – (PT) Pane předsedo, navrhujeme zahrnout do pořadu jednání rozpravu o reformě společné rybářské politiky s ohledem na to, že Komise dne 22. dubna předložila zelenou knihu o reformě této důležité společné politiky, a také s ohledem na významné dopady některých návrhů obsažených v této zelené knize pro toto strategické odvětví a pro rybáře. Vzhledem k politickému významu a aktuálnosti této rozpravy již byl návrh na zařazení tohoto tématu do pořadu jednání vznesen Výborem pro rybolov tohoto Parlamentu. Toto plenární zasedání je poslední příležitostí, aby stávající Parlament vyjádřil své stanovisko k tomuto tématu.

Philippe Morillon, *předseda Výboru pro rybolov*. – (FR) Pane předsedo, problém spočívá jen v tom, že nemáme čas. Není praktické zahajovat dnes, kdy zbývá jen několik málo hodin, rozpravu o tématu, které bude uzavřeno až v roce 2012 nebo 2013.

Diskutovali jsme o tomto tématu na zasedání výboru dne 30. dubna. Názorem všech mých kolegů je, že bychom se zkoumáním těchto záležitostí měli vyčkat do dalšího volebního období.

(Parlament návrh zamítl.)

(Plán práce byl přijat v takto pozměněném znění.)⁽¹⁾

⁽¹⁾ Další změny plánu práce: viz zápis.

14. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předseda. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Pane předsedo, děkuji vám za gratulace k výročí rozšíření Evropské unie.

Na konci tohoto volebního období bych chtěl vzdát hold činnosti meziskupiny Evropského parlamentu Pobaltská Evropa, která vyvodila z posledního rozšíření praktické závěry, čímž se Baltské moře v podstatě stalo vnitřním mořem Unie. Iniciovala novou evropskou politiku – strategii pro Baltské moře. Můžeme být opravdu spokojeni s tím, že pod tvůrčím a zručným vedením Christophera Beazleyho získala strategie pro Baltské moře podporu Komise a brzy bude uvedena švédským předsednictvím. Proto důrazně doporučuji, aby činnost této meziskupiny pokračovala i v příštím Evropském parlamentu.

Provedení strategie pro Baltské moře bude dlouhý proces, který vyžaduje parlamentní dohled a příležitostně zprávy. Také doufám, že činnosti meziskupin jako základní podoby parlamentní demokracie nebudou v příštím parlamentu omezeny. V tomto opakuji poselství přednesené mým kolegou panem Bushillem-Matthewsem.

Glyn Ford (PSE). - Pane předsedo, chtěl bych vás pobídnout, abyste u Komise intervenoval za skupinu mých voličů. Obyvatelé Gibraltaru, které je mi ctí zastupovat na formální úrovni pět let a na neformální úrovni ještě o dvě desetiletí déle, jsou vážně znepokojeni nahromaděními rakoviny, která byla v nedávné době objevena jak na Gibraltaru, tak na španělské straně hranice.

Když se nacházíte na Gibraltaru, nemůžete nevidět, a někdy též necítit, kouř a znečištění z rafinerií ležících u hranic, a existují obavy z toho, že právě toto je příčinou nahromadění rakoviny.

Byli bychom rádi, kdyby došlo ke společnému šetření obou stran za společně dohodnutých podmínek, které by mohlo zmírnit obavy lidí na obou stranách hranice z problému znečištění a jeho následků.

Bill Newton Dunn (ALDE). - Pane předsedo, za jednoho ze svých voličů bych chtěl přednést případ mladíka jménem John Zafiropoulos, který má dvojí britsko-řecké občanství. V loňském roce byl v Řecku odsouzen soudem prvního stupně k nepřiměřenému trestu odnětí svobody. Podle informací, které mi byly poskytnuty, mám, pane předsedo, za to, že došlo k porušení základních pravidel týkajících se řeckých právních předpisů i ustanovení o spravedlivém procesu. Tato ustanovení o spravedlivém procesu stanoví celá Evropa a představují právo každého evropského občana.

Začátkem roku jsem napsal řeckému ministrovi spravedlnosti v Aténách, abych jej upozornil na své obavy. Odpověď, kterou jsem o tři měsíce později obdržel, byla podepsána nižšími úředníky ministerstva a vůbec se nezmiňovala o záležitosti, kterou jsem ministrovi nadnesl – tedy o porušení pravidel spravedlivého procesu. Velice mě to znepokojuje, pane předsedo, a z toho důvodu tuto věc vznáším dnes v Parlamentu a doufám, že mi z Atén jednak zašlou řádnou odpověď, jednak provedou úplný a spravedlivý přezkum případu pana Zafiropoulose.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedo, ráda bych se vyslovila ke způsobu práce v Evropské parlamentu. Myslím, že hlasovat o důležitých dokumentech jen pár minut po uzavření rozpravy není moudré. Ne všechny argumenty vyjdou na povrch před zasedáním politických skupin, a pokud existuje vysoký počet pozměňovacích návrhů, stálo by za to zvážit posunutí hlasování na další den. Tato záležitost by měla být v příštím volebním období zohledněna.

Prozatím bohužel došlo ke dvěma událostem, které jsou pro mě velmi významné, a ráda bych řekla něco také k nim. Zaprvé, Rusko podepsalo s Abcházíí a Osetií dohodu o zajištění přítomnosti ruských jednotek v těchto gruzínských regionech. Jak máme potom právo říkat, že situace v Čečensku je vnitřní záležitostí? Doufám, že také o této otázce bude Parlament v příštím volebním období hovořit.

V průběhu minulého roku přišlo v Polsku o práci dalších 114 000 lidí. To není jen důsledek krize. Pracovní úřady přijímají řadu oznámení o plánovaném propouštění, které se týká také více než 80 000 polských pracovníků loděnic, jimž pracovní místo odebrala Evropská unie, přestože v jiných zemích umožňuje podporovat jiná pracovní místa ze státních prostředků. To je diskriminace.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedo, minulý týden se vystupňoval odpor Slovinska k přistoupení Chorvatska. Chtěl bych tento konflikt jasně popsat, protože mi takové chování připadá nemístné a nehodné členského státu Evropské unie.

Chorvatsko je kandidátskou zemí, která čeká na přistoupení k Evropské unii a prokázala pevnou vůli provést reformy. Ačkoli nebyla splněna všechna kritéria, je nastoupený směr zřetelný. Slovinsko se musí přestat chovat úzkoprsce, aby bylo možné najít rychle řešení. Lisabonská smlouva a proces rozšíření umožní Evropské unii další rozvoj a Chorvatsko se stane členským státem!

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Pane předsedo, v rámci zájmu o budoucnost Evropy bych chtěla dnes, ve Štrasburku na posledním zasedání tohoto volebního období, připomenout slova svého významného krajana, Svatého otce Jana Pavla II, který řekl, že Evropa nebude jednotná, dokud nebude jednotná duchovně. To křesťanství dalo Evropě tyto nejhlubší základy jednoty a posilovalo ji po celá staletí, bylo to křesťanské evangelium se svým pojetím lidstva a příspěvkem k vývoji dějin, lidí a národů. To neznamená, že využíváme dějiny pro své vlastní účely, neboť dějiny Evropy jsou jako velká řeka, do které ústí mnoho přítoků, a různorodost tradic a kultur, které Evropu utvářely, jsou velkým bohatstvím. Sám základ evropské identity je postaven na křesťanství a současný nedostatek duchovní jednoty je zejména výsledkem krize vnímání naší křesťanské identity.

Ashley Mote (NI). – Pane předsedo, v posledních pěti letech jsem s hrůzou sledoval nekonečné skandální institucionalizované drancování peněz daňových poplatníků. S hrůzou jsem sledoval, jak se již přelidněné Spojené království zaplavuje nezvanými pracovníky z cizích zemí, kteří přicházejí za svým prospěchem a činí si nárok na naše sociální zabezpečení. Zblízka jsem sledoval systém tvorby právních předpisů, který bezejmenným byrokratům umožňuje vytvářet takzvané právní předpisy bez jakéhokoli ohledu na škody, které způsobují britskému hospodářství a jeho podnikům. Zblízka jsem sledoval –

(Zvolání z pléna: „Z vězení Její Výsosti“)

– tento parlament, který je drahým a neplodným diskusním klubem maskovaným jako rafinovaná iluze odpovědné demokracie, což je nehorázný podvod na voličích, kteří nás sem poslali.

Prezident Gorbačov měl pravdu: EU je starý Sovětský svaz převlečený do západního hábitu. Jednou si uvědomíte, že nemůžete být pány v cizím domě.

Předseda. – Mluvíte ve svobodném parlamentu. Kdyby tento parlament nebyl svobodným, ani byste tuto řeč nesměl pronést.

(Potlesk)

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Dne 2. dubna tato sněmovna výraznou většinou přijala usnesení Svědomí Evropy a totalita. Miluji svoji vlast, Slovinsko, lituji však, že toto usnesení Evropského parlamentu nepadlo ve Slovinsku na úrodnou půdu a nepomohlo nám vyřešit palčivé problémy z minulosti.

Naopak, někteří chtějí přiznat Titovi status hrdiny a pojmenovat po něm ulici ve slovinském hlavním městě i přesto, že byl odpovědný za masové vraždy po válce. Protože Tito nikdy nestanul před soudem, mnoho lidí nechce přiznat, že tyto poválečné masové vraždy jsou zločin a že ti, kteří je nařídili, byli zločinci.

Možná by bylo vhodné, aby Evropský parlament nebo vy, pane předsedo, vyzval vnitrostátní parlamenty, aby se seznámily s tímto usnesením a podpořily jej či jej doplnily při zohlednění zvláštních národních okolností. Přispěly by tak k jasnějšímu a spravedlivějšímu pochopení svých vlastních národních dějin i dějin evropských.

Richard Corbett (PSE). – Pane předsedo, často jsme vyjadřovali politování nad údajnou nedostatečnou informovaností veřejnosti před evropskými volbami. Po čerstvém příspěvku pana Motea bych však chtěl říci, že větším problémem jsou záměrně zavádějící informace, ne-li přímo lži, které jsou rozšiřovány mezi veřejnost.

V současné době má tzv. Strana za nezávislost Spojeného království – strana, za niž byl zvolen pan Mote – po celé zemi vyvěšené plakáty, na nichž tvrdí, že nás Evropská unie stojí 400 milionů EUR za každý den členství. To by znamenalo 15 miliard EUR ročně, což je údaj pětikrát vyšší než skutečná částka, kterou si můžete zjistit v knihovně Dolní sněmovny. A to není vše, její sponzor, Stuart Wheeler, prohlásil, že nás členství stojí 120 miliard GBP ročně, tedy přibližně 36krát více než ve skutečnosti.

Pravda je však taková, že evropský rozpočet, který nás stojí 3,3 miliardy EUR, je pouhé 1 % HDP. Je to dosti nízký rozpočet, poměrně malý, když jej srovnáte s obrovskými hospodářskými přírůsky, které v mé zemi činí přibližně 2 000 EUR na jednu rodinu, a to je ohromný přínos, který za cenu členství stojí, a stojí i za zmínku.

Jak jste sám řekl, pane předsedo, cenou za svobodu je to, že někteří lidé mohou podávat mylné informace a lhát. Tuto cenu musíme zaplatit, ale musíme také rázně bránit pravdu.

(Potlesk)

Chris Davies (ALDE). - Pane předsedo, vedoucí operací agentury UNWRA v Gaze John Ging hovořil minulý týden před poslanci tohoto parlamentu a informoval nás o tom, že po bombových útocích se do Gazy stále nedostává žádný materiál pro obnovu, nic pro podniky či průmysl, a že OSN pokrývá pouze 60 % kalorické potřeby obyvatelstva.

Pane předsedo, sám jste tu situaci viděl, ale ona trvá stále dál a jde o kolektivní trest, kterým tam Izrael trestá nevinné lidi.

Zrovna v několika posledních dnech jsme ke svému údivu slyšeli, jak Izrael vyhrožuje Evropské unii a říká, že když bude komisařka Ferrero-Waldnerová nadále odmítat modernizaci dohody o přidružení mezi EU a Izraelem, pak bude snížena a podkopán evropský vliv a nebudeme v mírovém procesu hrát žádnou roli.

Nastal čas s tím skoncovat. Chování Izraele je ostudou pro lidstvo, pro civilizaci. Nastal čas nejen na to, abychom dohodu nezmodernizovali, ale abychom ji pozastavili.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - (PL) Pane předsedo, v nadcházejících volbách do Evropského parlamentu bude volit pouze 13 % polských občanů. Za většinu bude rozhodovat menšina, a to je velká škoda. Tváří v tvář světovým výzvám potřebujeme EU a lidé vidí hodnotu mezinárodní solidarity.

V poslední době se však neudělalo nic, aby se zvýšilo zapojení společnosti v této oblasti. Při diskusích v Polsku převažuje hašteření dvou stran. Veřejné finance se nesmyslně utrácejí za billboardy s plochými obličejí těch, kteří nevědí, jak se dostat mezi lidi. Předseda vlády Tusk se o skutečnou debatu o evropských záležitostech zajímá stejně jako před ním pan Kaczyński.

Když jsem v této sněmovně hovořil naposledy, ptal jsem se, zda Evropský parlament plánuje vynaložit na poslední chvíli nějaké velkolepé úsilí, aby přesvědčil lidi, aby šli k volbám. Rozpravě tehdy bohužel předsedal pan Siwiec, který, zdá se, si stále ještě nemůže zvyknout na to, že demokracie bez zapojení lidí je o ničem.

Ptám se tedy znovu: je Evropský parlament schopen udělat vůbec něco, aby mohl jako orgán naplnit očekávání týkající se voleb? Třináct procent není jen nešťastné číslo, je to naprostá ostuda.

Avril Doyle (PPE-DE). - Pane předsedo, ráda bych jen reagovala na kritiku „zelených“ žárovek, která se opět objevila ve sdělovacích prostředcích, zejména v euroskeptických sdělovacích prostředcích, o tomto víkendu.

Mlčení znamená souhlas, takže bych ráda uvedla, že energeticky účinné žárovky nejsou pro veřejnost nebezpečné, pokud s nimi spotřebitel, obyvatel nemovitosti, zachází správně a pokud se vyrábějí v pracovním prostředí, kde se dodržují zásady ochrany zdraví zaměstnanců i životního prostředí.

Na evropských nadnárodních společnostech, které vyrábějí energeticky účinné žárovky v zemích, jako je Čína, spočívá břímě odpovědnosti za to, aby dodržovaly výrobní normy, jaké bychom požadovali, kdyby je vyráběli v Evropské unii. Konečný výrobek, samotná žárovka, je dnes naprosto bezpečný, používá-li se podle pokynů, stejně bezpečný jako kterákoli jiná žárovka nebo například baterie. Je třeba s nimi nakládat vhodným způsobem podle pokynů.

Myslím, že za tím stojí nějaký program – protievropský program – proti výrobě moderních, zelenějších, čistších žárovek, a myslím, že se musíme postavit lidem, kteří chtějí, aby byly na pořadu dne ohledně těchto důležitých výrobků zavádějící informace.

Pierre Pribetich (PSE). - (FR) Pane předsedo, prezident Mitterrand říkával, že jsou dva způsoby, jak dělat politiku: jako úředník a jako kuchař.

Zmiňuji se o těchto dvou možnostech v souvislosti se současným procesem přistoupení zemí bývalé Jugoslávie a Albánie. Když jsem slyšel a četl o postojích Komise a kolegů poslanců, mám pocit, že se spíše ztotožňují s profesí úředníka, neboť přísně a puntičkářsky zaznamenávají uzavřené kapitoly a tam, kde je to třeba, doplňují další fáze, jako jsou například dvoustranné problémy mezi Slovinskem a Chorvatskem. Myslím, že děláme zásadní chybu.

V daném případě by bylo lepší se ztotožnit s kuchařem, aby bylo možno citlivě a jemně snoubit přísady a kulturní rozdíly, okořenit je a těžit z těchto nových zemí a všeho, co nabízejí pro obohacení Evropy. Evropa je stále ideálem respektu, tolerance a různorodosti; je stále mírovou silou, zejména pro západní Balkán; a vyžaduje společnou vizi, vizi společného osudu.

V této době hospodářské krize by nebylo nic horšího, než kdybychom se stáhli sami do sebe a uchýlili se k panické hrůze z druhých, z cizinců. Připomeňme si přístup evropských otců zakladatelů a uplatněme jej na tyto země západního Balkánu.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Rozšíření Evropské unie přineslo růst, mír a stabilitu a zároveň umožnilo demokratizaci. Nejnovější rozšíření, k němuž došlo před pěti lety, bylo úspěšné, nyní ale stojíme před hospodářskou situací, která vyžaduje rychlé a účinné kroky.

Vidíme a cítíme výhody plného začlenění do Evropské unie a rozšíření eurozóny. Hráz v podobě eura se ukázala jako úspěšná ochrana, a to nejen pro hospodářské zájmy v Evropské unii, ale také pro obyvatele širší Evropy.

V Evropské unii nezažíváme 27 hospodářských krizí, ale jednu jedinou, velice závažnou a hlubokou krizi. Nejrychlejším způsobem, jak ji vyřešit, je spojit se s ostatními evropskými zeměmi a činit koordinované, včasné a rozhodné kroky. Protekcionismus je krokem zpět, ale populismus je receptem na hospodářský kolaps.

Společnosti, které rostou a rozšiřují se, mají budoucnost. Obdobně spočívá budoucnost Evropské unie v jejím neustálém rozšiřování a vytváření a budování nových možností a lepších příležitostí.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Dne 1. května jsme letos oslavili páté výročí přistoupení Slovenska k EU. U příležitosti tohoto dne se uskutečnily různé akce, na nichž jsme hodnotili naši činnost v EU. Zúčastnila jsem se oslav na slovensko-polské hranici na hraničním mostě Čirč-Leluchov. Tento symbolický most, jehož výstavba byla financována z předvstupní pomoci EU, spojil slovenskou a polskou komunitu v hraničních regionech a nastartoval spolupráci mezi občany na obou stranách hranice.

Poté, co se Slovensko a Polsko připojily v prosinci 2007 k schengenskému prostoru, byly zrušeny hraniční kontroly a s nimi i administrativní překážky, které způsobovaly místním lidem problémy a bránily spolupráci. Dnes lze najít mnoho úspěšných projektů financovaných ze strukturálních fondů EU, které přispívají k dlouhodobě udržitelnému rozvoji těchto oblastí.

Pane předsedo, chtěla bych vyjádřit svou velikou radost a vděčnost za to, že Slovensko, spolu se svými sousedy, patří k EU. Mám potěšení z toho, že jsem se jako jedna ze 14 poslanců Evropského parlamentu zastupujících Slovensko mohla v tomto volebním období podílet na psaní této úspěšné kapitoly dějin EU.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) V posledních měsících jsme byli svědky několika incidentů, kdy byly lodě uneseny somálskými piráty požadujícími výkupné. Existuje nebezpečí, že se z této praxe stane dobře organizovaná podoba námořního terorismu a výhodné podnikání, neboť se zprostředkovateli začínají stávat dokonce i poradenské firmy a právnícké kanceláře. Šťastný konec pro rukojmí v těchto případech nelze vítat s nadšením, neboť postižení majitelé lodí a země za něj platí vysokou cenu. Pirátství se stává hrozbou pro námořní dopravu v celosvětovém měřítku.

Tato činnost začala postihovat také stále rostoucí počet evropských občanů. V současnosti je 16 Bulharů drženo v zajetí na lodi Malaspina Castle. Sledovat vyjednávání s piráty nelze přijmout jako přiměřenou politiku. Potřebujeme mít více jasno v tom, jaké závazky v takových situacích Evropská unie přebírá. Opatření, která v současnosti činí různé orgány, jsou důležitá, ale zjevně naprosto nedostačující. Proto trvám na naléhavé akci na nejvyšší úrovni s cílem osvobodit rukojmí a dostat tuto činnost, která je ve 21. století ostudná, pod kontrolu.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, jsem zde 30 let, stejně jako vy, ale možná, že kdybychom si za těch 30 let provedli inventuru, zjistili bychom, že se nenaplnily naděje, které jsme měli v roce 1985, kdy jsme v tomto parlamentu učinili kvalitativní skok od staré Evropy států, která zklamala, k novým Spojeným státům evropským.

Dnes jsme se vrátili k neblahé minulosti – Evropa států namísto evropského státu – a ke své uzavřenosti, a lidé kolem nás, kteří v nás vkládali velké naděje a viděli v nás velkou příležitost, jsou lidé, kteří půjdou brzy trochu s nechutí k volbám a znovu budou odsuzovat skutečnost, že prostřednictvím nešťastné metamorfózy představujeme, pane předsedo, zlo, proti němuž jsme se stavěli a o němž si namlouváme, že jsme jej zdolali.

Předseda. – Velice vám děkuji, pane Pannello. Dobře si pamatuji, že když jsme byli v roce 1979 zvoleni, předložil jste tisíce pozměňovacích návrhů – tenkrát ještě vytištěné na papíře. Mezitím jste nás však jednou opustil, kdežto já jsem tu zůstal po celou dobu. Vrátil jste se k práci v parlamentu v Římě.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, oslavujeme výročí přistoupení nových zemí k Evropské unii a všechny nás vaše řeč potěšila a dojala. Domnívám se však, že přítomný komisař stejně tak jako já a mnoho dalších poslanců myslí na to, že jedna ze zemí, které přistoupily, jmenovitě Kypr, je stále ještě na severu okupována a nacházejí se tam zahraniční jednotky. Evropská unie dnes znovu stojí před výzvou, aby zajistila platnost *acquis* Společenství na celém ostrově Kypr.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Hospodářská krize má závažné dopady na celosvětové hospodářství. Odhaduje se, že všechny členské státy letos vykáží záporný růst. Na evropské úrovni došlo ke znepokojivému nárůstu počtu nezaměstnaných, protože mnohé společnosti tlumily svou aktivitu a zbavovaly se zaměstnanců nebo byli jejich zaměstnanci technicky nezaměstnanými.

Evropští občané přicházejí o práci a mají potíže se splácením půjček, které si vzali. Také se snižuje životní úroveň. Myslím si, že v této době hospodářské a finanční krize musí EU investovat především do lidí. Dobrý stav evropských podniků závisí na zaměstnancích. Proto si myslím, že máme hlavně a především povinnost podporovat je.

Myslím si, že summit o zaměstnanosti, který se uskuteční v Praze dne 7. května, musí naléhavě stanovit konkrétní řešení, aby se zastavil děsivý nárůst nezaměstnanosti. Využívám této příležitosti, abych naléhavě vyzvala Evropskou radu, která bude zasedat v červnu, aby svou prioritou učinila zachování pracovních míst a nalezení řešení nezaměstnanosti v Evropské unii.

Thomas Wise (NI). – Pane předsedo, dnes je 4. května a toto bude má poslední řeč zde. Před třiceti lety se však Margaret Thatcherová stala předsedkyní britské vlády a čelila obdobným problémům způsobeným socialisty, jakým čelíme dnes: ochromující dluhy, rostoucí nezaměstnanost a veřejné nepokoje.

Pochopila, že řešením je malá státní správa, osobní svoboda a národní sebeurčení. EU dnes zavádí rozsáhlou správu, zvyšuje centralizaci a prohlubuje erozi národního státu. Také si pamatuji, že říkala „ne“, „ne“, „ne“, což jsou slova, která EU nezná, nebo jim nerozumí.

Pronesla dnes již legendární řeč v Bruggách, jíž zažehla odpor vůči tomuto projektu. EU je 50 let starým pokusem odpovědět na 200 let starý problém. Tvrdím, že je-li EU odpověď, otázka musela být pěkně hloupá. A jak říkají v Hvězdných válkách „nechtě vás 4. května provází Síla“.

Předseda. – Jestliže mi dovolíte komentář, myslím si, že to byla, a stále je, úžasná dáma. Byla to předsedkyně vlády, která souhlasila s tím, aby se mohly právní předpisy týkající se společného trhu přijímat většinovým systémem hlasování. Margaret Thatcherová tedy souhlasila s většinovým hlasováním v Radě: to bylo závažné rozhodnutí.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Pane předsedo, před dvěma týdny jsem zde také stál a popisoval rozšíření EU jako úspěch, při němž si staré a nové členské státy navzájem přinášejí prospěch, tedy jako tzv. „win-win situation“. Dnes bych, pane předsedo, chtěl říci, že uprostřed hospodářské krize musí být politické elity příkladem uměření.

V Německu byla zavedena omezení pro manažery ve společnostech dotovaných státem. Americký prezident Obama učinil podobné kroky a maďarská vláda snižuje platy ministrů o 15 %.

Pane předsedo, bylo by dobré, kdyby i Evropská komise šla v tomto ohledu příkladem. Nakonec, v době krize by mělo významný vliv na pověst EU, její důvěryhodnost a prestiž, pokud by se komisaři vzdali části svého tučného odstupného. Přestože se jedná o symbolické gesto, vyslal by se jím občanům Evropy signál, že v době hospodářské krize jsou i vedoucí představitelé EU ochotni přinášet oběti a ukazují solidaritu s lidmi, kteří žijí ze skromnějších příjmů.

Charles Tannock (PPE-DE). – Pane předsedo, Čínská republika, lépe nám známá jako Tchaj-wan, konečně dosáhla svého oprávněného cíle a může se účastnit Světového zdravotnického shromáždění (WHA) jako pozorovatel. Čínská lidová republika (ČLR) tento krok neustále blokovala od roku 1971, kdy v Organizaci spojených národů nahradila Tchaj-wan.

Jako lékař jsem pevně přesvědčen o tom, že by otázky veřejného zdraví nikdy neměly být součástí mezinárodních vztahů, a Evropskému parlamentu budiž ke cti, že soustavně odmítal politiku Pekingů, která blokovala pokusy Tchaj-wanu zúčastnit se zasedání WHA.

Gratuluji tchajwanskému prezidentovi Ma k jeho nové úspěšné politice sbližování Pekingů a Taipei; ČLR konečně pochopila pošetilost šikanování svého souseda.

Také se těším na lepší vztahy mezi oběma vládami, což je situace výhodná pro všechny strany, a zejména nyní, pro zdraví těžce pracujících Tchajwanců.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, mám osobní poznámku, chtěl bych jen zdůraznit, že jste byl v celém tomto volebním období zásadový, až na vaše dnešní tvrzení: v posledních 30 letech jsem byl vždy do tohoto parlamentu zvolen znovu. Došlo však k tomu, že jsem se v zájmu týmového ducha radikální strany poté, co jsem na to své voliče předem upozornil, vzdal svého křesla ve prospěch dalších kolegů, jako je například Olivier Dupuis, který byl pracoval zde i jinde. Co jste řekl, je tedy nepřesné, a znovu opakuji, že po dobu 30 let jsem byl vždy zvolen znovu.

Tentokrát ale, pane předsedo – přestože jste tu byl za dob Otta von Habsburga a Altiera Spinelliho, kteří povzbuzovali náš Parlament, aby se přímo postavil požadavkům Rady tím, že odmítne vydávat stanoviska –, tedy, pane předsedo, tentokrát jsme oba byli svědky toho, že se Parlament spokojil s tím, že se choval jako „taxi parlament“, když byl konfrontován s touhou vnutit nám neparlamentní časový plán – a vy jste jej zavedl – s ohledem na neúspěšný lisabonský projekt.

Předseda. – Velice vám děkuji, pane Pannello. Vaše slova nejsou v rozporu s tím, co jsem řekl. Mám za to, že jste v letech 1996 až 1999 v Evropském parlamentu nebyl. Byl jste zvolen, jak jste uvedl, ale to si neodporuje s tím, co jsem řekl. Chtěl bych vás výslovně ubezpečit o tom, že respektuji vaši činnost a práci v Evropském parlamentu.

Neena Gill (PSE). – Pane předsedo, chtěla bych vyjádřit své obavy o tisíce nevinných civilistů v údolí Swat, ze kterých učinil Tálibán uprchlíky v jejich vlastní zemi. Všichni známe příběhy o špatném zacházení Tálibánu se ženami. Zprávy z tohoto údolí za poslední měsíc však hovoří o uzavírání holičství, zákazu hudby a zákazu satelitních televizních přijímačů. Běžné jsou také bankovní loupeže a drancování domácností nebo ozbrojené krádeže ženských šperků, a to především u těch lidí, kteří jsou proti Tálibánu nebo se mu staví na odpor. Zavedení práva šaría v údolí Swat vedlo také k tomu, že všichni nemuslimové žijící v tomto údolí musí platit *džizju*, prastarou formu daně, a pokud vím, byli sikhové žijící na tomto území uneseni nebo zavražděni, dokud nesouhlasili s tím, že budou platit. Jako jedinou sikhskou poslankyni Evropského parlamentu mě kontaktovalo mnoho voličů, kteří jsou zděšeni tím, co se v údolí Swat odehrává – takto jsou tam diskriminováni lidé, kteří tam žijí 60 let.

Tento parlament se pyšní historií řady bojů proti těmto podobám porušování lidských práv a odsuzoval osoby, které tyto zavražďovací akce podnikají. Musíme ale udělat více než jen pronášet prohlášení a musíme po Evropské komisi požadovat konkrétní kroky, aby se zajistilo, že budeme mít strategii, jak se Tálibánu a jeho rostoucímu vlivu v regionu postavit. Tálibán je skutečnou hrozbou pro všechny naše hodnoty, pro lidská práva, rovnost a demokracii. Naléhám na vás, abyste napsal komisaři, aby učinil nějaké kroky.

Předseda. – Děkuji vám, paní Gillová. Toto je také naposledy, co předsedám jednominutových projevům. Vždy jsem se snažil dát prostor co nejvíce lidem. Často se dostalo na celý seznam – tak jako dnes večer –, neboť jedním z privilegií poslanců Evropského parlamentu je hovořit a pondělní večery k tomu vždy dávají příležitost. Chtěl bych vám tedy také upřímně poděkovat za to, co jste nám sdělili.

Tímto končí doba vyhrazená pro tento bod programu.

15. Epidemie chřipky (rozprava)

Předseda. – Dalším bodem je prohlášení Komise k epidemii chřipky.

Androulla Vassiliou, členka Komise. – Pane předsedo, děkuji vám za příležitost promluvit k Parlamentu v posledním týdnu jeho práce o celosvětovém rozšíření viru A(H1N1). Nejprve bych vás chtěla stručně seznámit s aktuální situací a poté s tím, co dělá EU pro zvládnutí této krize.

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) ve své poslední zprávě uvádí, že v současné době je v zemích EU a ESVO 94 potvrzených a 20 pravděpodobných případů chřipky A(H1N1). Většina z těchto

pacientů byla v postižených oblastech mimo Evropu, avšak nikoli všichni. Bylo zaznamenáno osm případů přenosu z člověka na člověka, přičemž v jednom případě došlo dokonce k přenosu na zdravotnického pracovníka.

Můžeme však být rádi, že v EU žádný z pacientů infikovaných tímto virem dosud nezemřel. Už přes týden jsme svědky šíření infekce v Mexiku, USA, Kanadě, v členských státech EU a jiných zemích.

V Mexiku se dopad na veřejný a hospodářský život rozrostl do vážných rozměrů. Vítejme a oceňujeme, že mexické orgány vyvíjejí obrovské úsilí s cílem zastavit šíření viru a pomoci těm, kdo touto infekcí trpí.

Evropské právní předpisy v oblasti přenosných nemocí stanoví členským státům povinnost podávat o vypuknutí takových infekcí zprávy a podnikat kroky k jejich omezení. Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí provozuje síť pro pozorování, které sledují počet hlášených případů. Máme tedy k dispozici celkem přesný obraz o vývoji situace v celé Evropě a to poskytuje základ pro odpovědné přijímání vhodných a účinných rozhodnutí, jak nejlépe využít naše omezené zdroje.

Celosvětový obraz infekce byl natolik vážný, že Světová zdravotnická organizace dne 29. dubna rozhodla zvýšit pandemické varování na stupeň 5, přičemž uznala, že alespoň ve dvou regionech došlo k přenosu mezi lidmi. Komise stále pracuje v úzkém kontaktu a spolupráci se Světovou zdravotnickou organizací.

Můj úřad intenzivně pracuje na provádění činností, k nimž je třeba přistoupit dle plánu připravenosti na pandemii chřipky ve Společenství, a to s cílem řešit problémy, které způsobuje současný rozvoj infekce. Komise spustila svou službu pro činnosti veřejného zdraví dne 24. dubna a od té doby je můj úřad ve stálém provozním režimu.

Komise svolává od soboty 25. dubna každodenní schůze Sítě EU pro přenosné nemoci a Výboru pro ochranu zdraví EU. Na těchto schůzích se posuzuje epidemiologická situace, diskutuje a rozhoduje se o opatřeních a o odpovídajících právních předpisech.

Na základě vědeckých doporučení Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí a v koordinaci se Světovou zdravotnickou organizací byla projednána opatření k informování veřejnosti o způsobech, jak předcházet infekci a činit informovaná rozhodnutí o cestách, aby bylo zajištěno soudržné poselství napříč všemi členskými státy. Rozhodli jsme, že bude rozšířeno sledování sezónní chřipky, které by mělo jinak skončit ve 20. týdnu, a to s cílem identifikovat infekce tímto novým chřipkovým virem.

Komise přijala dne 30. dubna na základě právních předpisů EU v oblasti přenosných nemocí právně závaznou definici případů a toto rozhodnutí bylo v Úředním věstníku zveřejněno dne 1. května.

Jelikož je reakce na tuto hrozbu v oblasti veřejného zdraví založena na lékařských protiopatřeních, jako jsou antivirotika a vakcíny, setkala jsem se ve středu dne 29. dubna s evropskými výrobci, abych se nechala informovat o tom, které výrobky se vyvíjejí, a o časových lhůtách pro nové vakcíny a abych zjistila, zda by mohla dodávku těchto prostředků urychlit intervence EU. Společně se členskými státy se zabýváme tím, jak optimalizovat využití stávajících zásob antivirotik, a to za využití koordinačního mechanismu Výboru pro ochranu zdraví EU.

Mohu taktéž informovat Parlament, že se na základě žádosti, kterou jsem zaslala českému předsednictví, sešla dne 30. dubna Rada ve složení pro zdravotnictví a přijala soubor silných závěrů, v nichž se znovu uvádí, že tato nová hrozba chřipky vyžaduje koordinovanou reakci.

Rada připomněla právní závazek členských států koordinovat navzájem sledování případů a reakci na zdravotní rizika a shodla se, že omezení cest do postižených oblastí není odůvodněným opatřením v oblasti veřejného zdraví. Rada se však také shodla, že je zásadní dobrá informovanost veřejnosti a že by osoby, které cestují, měly mít možnost činit informovaná rozhodnutí.

Komise nyní projednává plán činností k urychlenému provedení bodů obsažených v závěrech Rady ze dne 30. dubna. Mezi tyto činnosti bude patřit vývoj vakcín, vakcinační strategie, pokyny pro optimální využití zásob vakcín a antivirotik, ochranná a preventivní opatření a komunikace s veřejností a její informování.

Je jasné, že máme všichni prospěch z integrované evropské ekonomiky a společnosti. Tento prospěch však také přináší zodpovědnost. To znamená, že musíme společně pracovat na tom, abychom přijímali pouze taková opatření, která jsou odůvodněna průkaznými skutečnostmi. To je zcela zásadní, pokud chceme zabránit tomu, aby se zdravotní krize stala rovněž krizí hospodářskou. Nesmíme se však zaměřit pouze na negativní aspekty těchto událostí; to by byla chyba. Díky přípravám, které provedla Komise před několika lety v důsledku ptačí chřipky, má EU k dispozici systémy ke kolektivní a účinné reakci na tuto hrozbu.

Vím, že v poslední době, jak se blíží evropské volby, tento Parlament diskutuje o tom, co Evropa skutečně znamená pro občany. V těchto obtížných dnech, myslím, vidíme některé věci jasněji. Evropa znamená solidaritu v čelení této hrozbě. Znamená spolupráci, sdílení informací, odborných zkušeností a kapacit, abychom mohli jednat společně na základě nejlepších dostupných znalostí. Evropa znamená inovace, neboť výzkum financovaný z evropských zdrojů pomáhá začít s výrobou vakcíny co nejdříve. Znamená schopnost reagovat bezprostředně a účinně na společnou krizi. Tuto schopnost získávají prostřednictvím evropských orgánů všechny členské státy. To vše přináší Evropa občanům.

Takže ano, situace je vážná, avšak jsme na řešení hrozby připraveni lépe než kdykoli předtím. A jelikož jsem minulý týden viděla odchod evropských ministrů zdravotnictví – bylo jich tam všech 27 –, věřím, že v nadcházejících týdnech budeme schopni reagovat.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

Místopředseda

Antonios Trakatellis, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Pane předsedající, paní komisařko, nejprve vám chci poděkovat za komplexní informace, které jste nám poskytla, a vítám opatření, která jste přijala. Chtěl bych vás upozornit na tři základní okruhy, které jste také zmínila a které považuji za nezbytné, abychom mohli reagovat na eventuelní pandemii.

Prvním jsou plány, které máme zpracovány a které již projednala Rada, Evropská komise a Parlament v souvislosti s ptací chřipkou. Máme tudíž plány, které jsou přesto, že vědečtí specialisté kritizovali některá opomenutí, docela dobré. Chtěl bych se vás tedy zeptat, zda byly tyto plány doplněny, zda je členské státy přijaly a zda jsou připraveny k použití, jelikož je v tomto případě nejslabší článek velmi důležitý, a konečně, pokud jde o koordinaci, kterou jste zmínila, mám radost, že v celé této záležitosti s chřipkou hodláte postupovat společně s Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí.

Druhý okruh, který chci zmínit, je otázka antivirotických látek. Členským státům byla stanovena povinnost mít k dispozici odpovídající kvótu. Antivirotika se používají také k léčbě, avšak slouží samozřejmě k prevenci a v tomto bodě je třeba vypracovat pokyny, neboť nemohou být používány nahodile; musí se používat řádně.

Třetím okruhem, který bych chtěl uvést, je to, že by bylo užitečné, pokud by se nám podařilo najít vakcínu proti nové chřipce. Tato vakcína bude velmi důležitá a domnívám se, že by ji s využitím technologií, které jsou dnes k dispozici, mohly společnosti připravit do tří nebo čtyř měsíců. Byl bych tedy rád, kdybyste v tomto směru vynaložila úsilí s cílem zajistit, abychom měli k dispozici novou vakcínu, která bude společně s vakcínou proti sezónní chřipce, jejíž období jste na základě veškerých známých vědeckých důvodů správně rozšířila, v boji s touto chřipkou, představovat tu nejlepší hráz proti vypuknutí eventuelní pandemie chřipky.

Jules Maaten, jménem skupiny ALDE. – (NL) Pane předsedající, zdálo by se, že pandemie chřipky není tak hrozná, jak se očekávalo. Opět máme štěstí, stejně jako jsme je měli s onemocněním SARS – avšak zásluha osob s rozhodovací pravomocí to není, pane předsedající. Když vešlo během víkendu ve známost ohrožení chřipkou, dohodli se, že se ve čtvrtek sejdou k naléhavým jednáním – to považuji za zarážející předdefinování slova „naléhavý“. Následně skoro o ničem nerozhodli. Co se stane, pokud dojde ke skutečné krizi?

Co se stane v případě „velké události“, o níž je Světová zdravotnická organizace přesvědčena, že přijde a že si může vyžádat klidně osm až deset milionů životů? Ministři se setkali, aby si vyměnili informace, a byly vyhotoveny plány. Avšak jaká byla kvalita těchto plánů a výměny informací? Jaká opatření byla přijata, a jsou skutečně koordinovaná? Jsou Komisi předávány všechny nezbytné informace? Pochybují. Vezměme si příklad antivirotik – kdo je má, a kdo je nemá? A jsou nyní ministři konečně ochotni vytvořit evropskou rezervu pro naléhavé případy?

Třebaže nejsem přesvědčen, že návrh Francie na zákaz všech letů do Mexika byl správný, rozhodnutí Rady, že by si měl každý rozmyslet, zda tak učiní, je samozřejmě bláznivé. Jaký má smysl, že tak jedna země učiní a druhá ne, když máme otevřené hranice? Státy by toto rozhodnutí měly přijmout společně. Jediným řešením situace je svěit oprávnění přijmout tento druh naléhavých opatření Komisi. Vy byste měla být, paní komisařko, rozhodnutím Rady oprávněna přijmout do 24 hodin v této oblasti nouzová opatření, jako je karanténa, dezinfekční opatření na letištích a omezení cestování.

Nekritizují tedy Komisi. Vy, paní komisařko, a vaši úředníci jste jednali správně. Kde však byla Rada? Podívejme se na příslovečnou zaprášenou mexickou náves a uvidíme, jak se tam na venkovském nádražíčku vyhřívá

na slunci Rada EU. Běžíme k ní a křičíme: „chřipka, chřipka“, Rada pomalu zvedne sombrero a se slovy „*mañana mañana*“ se pohrouží zpět do své siesty. S takovou Radou je těžko něčeho dosáhnout.

Bart Staes, jménem skupiny Verts/ALE. – (NL) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych se připojit k těm, kdo Vám již poděkovali, paní komisařko, za komplexní informace, které jste nám poskytla. Souhlasím však s pány Trakatellisem a Maatenem. Absolvovali jsme v tomto Parlamentu rozsáhlou rozpravu v červnu 2006. Přijali jsme usnesení, na němž jsme tehdy intenzivně pracovali v parlamentním Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin. Díval jsem se teď znovu na toto usnesení a musím říci, že se stejně jako pan Trakatellis obávám, že současný přístup obsahuje velmi mnoho mezer a slabin.

Tehdy jsme důrazně doporučovali, aby byla zajištěna výměna informací a konstruktivní spolupráce mezi členskými státy, přičemž Komisi měla náležet koordinační úloha a mělo se postupovat v konstruktivní spolupráci s Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí. Každý, kdo se dnes podívá dobře kolem sebe – a pan Maaten na tento bod upozornil velmi důrazně – uvidí, že je zde mnoho mezer a že vše postupuje neuvěřitelně pomalu.

Pokud jde o zásoby antivirotik, řekla jste nám před několika dny sama, že zásoby stačí k pokrytí 16 % populace, přitom jsme říkali, že je třeba, aby zásoby pokrývaly 30 % populace. Máme zde velké nedostatky, a to ani nemluvíme o výměně informací, pokud jde o povahu viru. Výměna informací je naprosto nezbytná, neboť vakcíny lze vyvíjet pouze tehdy, je-li povaha viru známa.

Vědci, které jsem kontaktoval v uplynulých dnech, mi řekli, že žádné informace nemají a že se jich nemohou dopídit. Informace o povaze viru jsou chráněny, jsou udržovány v tajnosti. Máme různé výzkumné ústavy, ale nemůžeme provádět to, co potřebujeme. S tím se něco musí udělat. Toto nelze tolerovat; riziko je skutečně příliš vysoké.

Urszula Krupa, jménem skupiny IND/DEM. – (PL) Pane předsedající, pokud jde o riziko způsobené virem chřipky, chtěla bych citovat některé názory uživatelů internetu, které se objevily jako reakce na paniku v médiích, jíž poskytl dodatečný impuls komentáře ze strany Světové zdravotnické organizace. Uvádí se, že důvodem mediální hysterie je touha zbavit se zásob vakcín a neúčinného přípravku Tamiflu, který zabírá místo ve farmaceutických skladištích, a pokus odvrátit pozornost od světové krize.

Tyto reakce ze strany společnosti svědčí o nedůvěře k orgánům veřejné správy, avšak mohou také způsobit, že lidé v budoucnu podcení skutečné riziko pandemie. Myslím, že by bylo moudřejší šířit informace o nebezpečí eventuální pandemie chřipky nebo jiné nemoci teprve poté, co se provede poněkud delší pozorování případů onemocnění a bedlivý průzkum viru a jeho síly. Tím by se předešlo šíření neúplných informací a paniky a například také vybíjení prasat, k němuž dochází.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Paní komisařko, také já se chci přidat k těm, kteří děkují za vaši aktivní a okamžitou reakci v tomto případě. Vzhledem ke globalizaci a k intenzivní migraci turistů, cestujících a obyvatelstva dnes není na světě místo, kde by se dalo předpokládat, že se onemocnění neobjeví. Vidíme to už na případech, které se objevily v místech od Mexika vzdálených tak, jako je Nový Zéland, Austrálie, evropské země a Afrika.

Třebaže se ve zdravotnictví uplatňuje subsidiarita, právě infekční onemocnění žádné hranice nemají a nutí nás ke společným akcím. Nelze je totiž řešit výlučně v rámci vnitrostátních možností. Zde je místo pro solidaritu. Slovenská republika je, snad i v důsledku předchozí hrozby ptačí chřipky, dostatečně připravená také na eventuální rozšíření chřipkové infekce na větší epidemii. Ve státních rezervách máme 700 000 kusů Tamiflu pro 5 milionů obyvatel a musím říci, že snad i v důsledku předchozí hrozby ptačí chřipky se obyvatelstvo určitě také dobře připravilo.

V případě epidemie má velký význam informovanost obyvatelstva, neboť lze říci, že tam, kde není informace, platí vlastně dezinformace. Vidíme to v některých afrických zemích, kde například v Egyptě právě tato hrozba chřipkové epidemie, o níž se předpokládá, že se rozšířila z prasat, vede k vybití 300 000–400 000 kusů prasat. Měli bychom však také v tomto případě projevit svou solidaritu také jiným směrem, a sice směrem k cestovním kancelářím, které měly zájezdy do oblastí, kam se vlastně nyní necestuje na dovolenou, nýbrž pouze ve skutečně nutných případech. A protože máme shromáždění Eurolat, měli bychom se zamyslet také nad podporou Mexika, kde se předpokládá, že právě v důsledku tohoto onemocnění dojde ke snížení HDP až o 4–5 % oproti současnému stavu.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Pane předsedající, chtěla bych říci, že musíme našim občanům vyslat realistické poselství, jak se o to pokusila paní komisařka.

Věda je na tuto hrozbu připravena mnohem lépe, než byla před čtyřmi roky; je to vidět z nízkého počtu smrtelných případů. Ví se mnohem více o případech u ptáků a lidí a o historii přenosů této prasečí chřipky. Ví se mnohem více o možných řešeních, a já se tudíž domnívám, že bychom měli důvěřovat výzkumu, podporovat jej a požadovat mnohem více výzkumu v oblasti vakcín, jak také uvedl pan Trakatellis.

Víme také, že je společnost připravena mnohem lépe, než byla před nedávnem, a to díky bohatým zkušenostem a organizačnímu úsilí, které vynaložily všechny země, zejména pak země evropské, a to s cílem zabránit dalšímu šíření infekce, zajistit zásoby léků a poskytnout občanům komplexní služby.

Obávám se však, že tito občané nemusí obdržet dostatek informací. Podíváme-li se do tisku, zjistíme, že 90 % – nebo dokonce ještě více – materiálu, který je zveřejňován, se zaměřuje na klesající míru infekce, avšak velmi málo se píše o léčebných postupech nebo o tom, jak by se občané měli chovat.

Domnívám se, že je potřeba mnohem více informací. Také se domnívám, že je nutno s ohledem na naše občany vyvinout větší politické úsilí. Abych uvedla příklad, jsem šokována, že se k rozpravě nedostavil ani jeden člen Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, že jsou jejich sedadla prázdná a nikdo nepožádal o slovo, aby tuto situaci omluvil, když přeci tato věc přesahuje zájmy jednotlivých stran a týká se všech vlád.

Také chci zdůraznit, že můžeme podat pomocnou ruku třetím zemím, jak již uvedla má předřečnice. Musíme podpořit všechny země, které nemají podmínky, základnu či kapacitu k poskytnutí pomoci všem svým občanům.

Evropa založená na solidaritě a Evropa založená na komunikaci proto musí přistoupit k činům.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, ráda bych se obrátila na paní komisařku a sdělila své obavy. Zdá se, že se v Mexiku, v Evropě i jinde postup viru stabilizoval, a právě dnes jsem v rádiu slyšela komentáře v tom smyslu, že jsme možná zašli příliš daleko a že naši spoluobčané byli vystaveni zbytečným obavám.

Nuže, paní komisařko, nemám obavy z toho, co se děje nyní, ale z toho, co se bude dít v říjnu, až se bude blížít zima. Je dobře známo, že viry nemají rády vysoké teploty. Nebezpečí tedy není na pořadu dne teď, ale bude v zimě – v říjnu a v listopadu.

Rádi bychom tedy věděli, paní komisařko, co děláte specificky pro to, aby bylo zajištěno, že budeme plně připraveni čelit tomuto viru, který se může do té doby rozvinout či zmutovat. Uvádí se, že se musí vyrobit vakcíny, avšak je jisté, že tyto vakcíny, které budou vyvinuty, se budou hodit k použití ve všech případech?

To vše jsou otázky, které mě v současné době zaměstnávají. Obávám se příští zimy. Je tudíž nezbytné zajistit komunikaci; spoluobčanům se musí vysvětlit, že ať se děje cokoli, nepřichází v úvahu polevit v ostražitosti a je nutno zachovat bdělost. Bylo by možné, paní komisařko, abyste zajistila distribuci malého průvodce, který by pomohl našim spoluobčanům osvojit si správné návyky?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, zajímalo by mě, zda jsou k dispozici statistiky ohledně obličejových masek. Kolik masek je v Evropě k dispozici a jaké množství by bylo možné vyrobit v případě, že by takováto nemoc propukla? Totéž platí samosebou o otázce dostupných léků. Existuje přehled, jaké množství léčiva je v současné době v Evropě skladováno a kolik by bylo možné vyrobit v případě propuknutí nemoci? Myslíte, že by bylo možné poskytovat informace lékařům ve všech 23 jazycích Evropské unie, aby tak byly sdělovány rychle a účinně?

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Pane předsedající, paní komisařko, nejprve bych vám chtěl poděkovat za váš ucelený a podrobný projev. Věnoval jsem se v Evropském parlamentu jako zpravodaj otázce příprav 27 členských států na epidemii ptačí chřipky. V té době jsme společně s úřadem pana komisaře zjistili, že některé země zaostávají za jinými, a to zejména pokud jde o zásoby antivirotik. Chtěl bych se vás zeptat, zda to dnes již neplatí, což by znamenalo, že tyto členské státy jsou připraveny lépe.

Chtěl bych vás také požádat, abyste udělala něco s neseriózním tiskem a pověrami, které obíhají po celé Evropské unii a způsobují paniku mezi občany. Domnívám se, že to také spadá do odpovědnosti členských států a že by snad měl váš úřad vydat v tomto směru doporučení.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, děkuji vám, že tu jste a že jste se sem dostavila tak rychle. Srovnáme-li tuto situaci s případem ptačí chřipky, pak jsem – dokonce i coby

netrpělivý poslanec Evropského parlamentu – velmi spokojen s tím, jak Evropská unie, Světová zdravotnická organizace a také samotné členské státy reagují.

Někteří poslanci řekli, že není dostatečná informovanost. Domnívám se, že v Německu jsem obdržel dostatečné informace o tom, jak bych se měl chovat. Nechci také vždy ze všeho vinit Evropu. Za poskytování těchto informací zodpovídají členské státy. Měli bychom využít také této příležitosti, abychom jim připomněli, že musí dostát své povinnosti zajistit informovanost. Také jsem při mnoha příležitostech slyšel, že ještě stále přetrvávají některé nedostatky, a to zejména pokud jde o zásoby vakcín. Zajímalo by mě, zda tomu tak skutečně je, zda členské státy skutečně nechtějí sdílet vakcíny a zda je skladují pouze za účelem použití na svém území, či zda se dohodly na sdílení vakcín. Potom bychom byli ve stejné fázi, jako je nyní Komise. Chtěl bych poděkovat za tuto rychlou a vynikající práci. Blahopřeji!

Předsedající. – Tím končí doba na postup „catch-the-eye“.

Než dám slovo paní komisařce, chtěl bych jí i já poděkovat za úvodní vystoupení. Chtěl bych jí také předem poděkovat za veškeré informace o tomto nesmírně důležitém a aktuálním tématu, které nám zakrátko sdělí. Ukazuje se tak, že jak Evropská unie, tak členské státy reagují na vzniklou situaci velmi pozitivně a způsobem co nejbližším občanům.

Androulla Vassiliou, členka Komise – Pane předsedající, děkuji poslancům za jejich příspěvky. Je pro mě velmi důležité, že mohu vyslechnout vaše názory na tuto velmi významnou problematiku.

Nejprve bych vás chtěla ujistit, že veškeré struktury, které jsme ustavili s cílem čelit jakékoli zdravotní hrozbě podobného rozměru, fungují správně a že používáme všechny nástroje, které máme k dispozici.

Jak jsem již řekla ve svém úvodním vystoupení, ode dne 25. dubna 2009 jsme v každodenním úzkém styku se všemi členskými státy a tyto státy nás ujišťují, že pokyny, které jim dáváme, jsou prováděny a že fungují. Pod vlivem zkušeností ze stávající krize své struktury a nástroje však neustále aktualizujeme, což ovšem dává smysl, neboť nedostatky jakékoli struktury se projeví jedině ve skutečné krizi.

Mnozí řečníci zmínili otázku antivirotik a zda je dost zásob. Jak víte, můj předchůdce o problematice skladování zásob na úrovni EU diskutoval s ministry zdravotnictví, avšak tito ministři bohužel nechtěli, aby v této oblasti Evropa převzala koordinaci. O tomtéž problému jsme diskutovali loni za francouzského předsednictví v Angers a ministři zdravotnictví opět trvali na tom, že má mít každý členský stát možnost svobodně se sám za sebe rozhodnout, kolik zásob chce. Víme, že je mezi členskými státy v oblasti zásob mnoho rozdílů, a zajímáme se o to.

Ve světle závěrů, na kterých se dohodli ministři zdravotnictví dne 30. dubna 2009, jsme přesto rozhodli, že Komise bude pracovat v úzké součinnosti s členskými státy a že pokud bude některý členský stát potřebovat pomoc, pak v duchu solidarity vyzveme k poskytnutí této pomoci a budeme se snažit koordinovat potřeby členských států.

Pokud jde o novou vakcínu, jak jsem již řekla, setkala jsem se se zástupci průmyslové sféry a podrobně jsme diskutovali o potřebě antivirotik a nové vakcíny. Doufáme, že ke dni 11. květnu 2009 budeme mít výchozí kmen, který předáme průmyslu a ten započne s výrobou nové vakcíny. Nemohu říci, kdy bude nová vakcína hotová, neboť to bude záležet na účinnosti kmene, avšak odhadujeme, že to zabere něco mezi osmi až dvanácti týdny.

Pokud jde o otázku paní Grossetêteové, zcela s ní souhlasím, že musíme být nadále bdělí, abychom byli schopni čelit problémům, které mohou nastat – samozřejmě po konci léta –, a doufám, že díky vytvoření nové vakcíny budeme schopni naplnit potřeby našich občanů.

Chci však zopakovat, že třebaže je situace vážná, neměli bychom propadat panice. Souhlasím s panem Adamouem, že by se měl v této situaci každý chovat co nejrozumněji a nejrealističtěji – panikaření nepomůže nikomu.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

16. Rovné zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné – těhotné zaměstnankyně (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je společná rozprava o:

- zprávě (A6-0258/2009) paní Lullingové předložené jménem Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice 86/613/EHS [KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD)];

- zprávě (A6-0267/2009) paní Estrellové předložené jménem Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň [KOM(2008)0637 – C6-0340/2008 – 2008/0193(COD)].

Astrid Lulling, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, 22 let po hlasování o textu, jehož cílem bylo již tehdy zajištění rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné, včetně jejich vypomáhajících manželů nebo manželek, Komise konečně předložila nový návrh na nahrazení neúčinného a bezbarvého textu z roku 1986 ale za použití spolehlivějšího právního základu.

Úvodem bych chtěla zmínit jedno velké zlepšení, a to že založení společnosti mezi manželem a manželkou či mezi uznanými životními partnery již nebude v žádném členském státě zakázáno. Je to účinný způsob pro zlepšení situace vypomáhajících manželů a manželek, těch milionů neviditelných pracovníků činných v zemědělství, řemeslné výrobě, obchodu, malých a středních podnicích a svobodných povoláních. O jejich osud se Evropský parlament zajímal od 90. let minulého století.

Bohužel je návrh Komise stále příliš slabý v jednom zásadním bodě: sociálním zabezpečení vypomáhajících manželů a manželek a uznaných životních partnerů. Zkušenosti ukazují, že i tam, kde vypomáhající manželé či manželky musí za sebe převzít odpovědnost a požádat o účast v systému sociálního zabezpečení, velká většina z nich to nedělá. Nikdo z těchto lidí si neuvědomuje, že v případě rozvodu, často po 20 letech manželství a práce v rodinném podniku, přijdou o všechny dávky sociálního zabezpečení, zejména o nárok na starobní důchod.

Také si přejeme, aby bylo zachováno původní ustanovení týkající se uznání práce vypomáhajících manželů a manželek, zaručující odměňování, zejména v případě rozvodu, kdy se vypomáhající manžel či manželka po mnoha letech práce v rodinném podniku dostane do velmi nejisté situace.

Závěrem bych chtěla uvést, že pokud jde o ochranu mateřství, našli jsme vzorec, který nejlépe odpovídá zvláštním podmínkám samostatně výdělečně činných žen a vypomáhajících manželek. Musí mít právo odejít na mateřskou dovolenou na dobu podle své volby za předpokladu, že celková doba nepřekročí dobu stanovenou ve směrnici o zaměstnankyních.

O těchto pozměňovacích návrzích si myslíme, že jsou nejdůležitější pro to, aby nebyla přijata další slabá směrnice, která nebude schopná v této oblasti zajistit rovné zacházení pro muže a ženy.

Byli jsme informováni o desítkách pozměňovacích návrhů předložených panem Cocilovem jménem Skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, které se týkají definice vypomáhajících manželů a manželek a uznaných životních partnerů. Trochu mě to překvapuje, protože jsme se ve Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví dohodli – a jednalo se o všechny skupiny – řídit se definicemi obsaženými v návrhu Komise, které jsou z právního hlediska správné a pro každého přijatelné v tom smyslu, že vypomáhajícími manžely či manželkami je třeba rozumět i životní partnery osob samostatně výdělečně činných, pokud je vnitrostátní právní předpisy uznávají.

Tato definice je jasná a přesná. Proč předkládat pozměňovací návrhy, které jsou vágní a z právního hlediska nesprávné? Vyzývám skupinu Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, aby tyto pozměňovací návrhy vzala zpět. Domnívám se, že zde došlo k nedorozumění mezi stínovým zpravodajem této skupiny a panem Cocilovem. Na těchto bodech nyní pracuji.

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví bohužel přijal další zprávu obsahující 74 pozměňovacích návrhů, z nichž většina se přímo netýká původního cíle návrhu Komise, kterým bylo posílit základy ochrany mateřství zlepšením bezpečnosti a ochrany zdraví těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň.

Chtěla bych připomenout, že tato směrnice se netýká samostatně výdělečně činných žen, vypomáhajících manželek či partnerek osob samostatně výdělečně činných. Jejich zvláštní situace bude zkoumána v rámci nové směrnice o rovném zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné, ke které bude vypracována zpráva.

(Předsedající řečníci přerušil)

Edite Estrela, zpravodajka. – (PT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejprve bych chtěla poděkovat těmto lidem: stínovým zpravodajům; navrhovatelům stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro právní záležitosti; sekretariátům Výboru pro práva žen a rovné příležitosti a Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu; sociálním partnerům; nevládním organizacím; odborníkům, kteří se účastnili veřejného slyšení v Bruselu a Lisabonu; zástupcům Komise a Rady a mým asistentům. Děkuji všem za jejich podporu a připomínky.

Návrhy obsažené v mé zprávě jsou proto výsledkem procesu, na kterém se podílelo mnoho činitelů, a mnoha pracovních zasedání se všemi, kteří mají zájem na tom, aby byla v Evropské unii přijata směrnice o mateřské dovolené přiměřená naší době. Hlavními cíly mých pozměňovacích návrhů jsou: za prvé posílit práva pracujících těhotných žen, žen po porodu a kojících žen; za druhé podpořit sladění pracovního, rodinného a soukromého života; a za třetí pomoci Evropanům, kteří chtějí děti, a tím zvýšit porodnost.

Navrhuji proto, aby byla ochrana proti propuštění prodloužena na 12 měsíců, zrušena povinnost pracovat v noci a přesčas, pokud si to žena přeje, a zkrácení pracovní doby o dvě hodiny kvůli kojení, aniž by tím žena ztrácela jakékoli výhody. Avšak nejpřínosnější návrh oproti návrhu Evropské komise se týká otcovské dovolené. Právo Společenství musí zakotvit zásadu sdílené dovolené, aby tak podpořilo spravedlivější rozdělení osobní odpovědnosti a odpovědnosti za rodinu mezi muže a ženy, a tak zlepšil kvalitu života a blaho dětí. Otcové musí nést odpovědnost za rodinu od narození či osvojení dítěte. Musíme bojovat proti hospodářským, společenským a kulturním předsudkům týkajícím se práva na otcovskou dovolenou a za změnu myšlení.

Zatímco ve Švédsku je například muž, který si nevezme část rodičovské dovolené, vnímán společností jako špatný otec, v zemích jižní Evropy je tomu právě naopak: zaměstnavatelé a kolegové otce nutí k tomu, aby si rodičovskou dovolenou, na kterou mají ze zákona právo, nevybírali. Proto navrhuji, aby byla dvoutýdenní otcovská dovolená povinná, nepřenosná a 100% placená bez ztráty profesních práv. Ukázalo se, že rozdělení rodinné odpovědnosti mezi muže a ženy je prvním krokem k zásadnímu sladění rodinného a pracovního života. Ačkoliv mají ženy na profesionální kariéru stejné právo jako muži, nemohou mimo domov vykonávat stejnou práci jako muži a ztrojnásobit objem práce doma.

Rodinný život je jedním z důvodů, proč je více nezaměstnaných žen než mužů. Běžnou otázkou při pracovních pohovorech je otázka, zda se uchazečka hodlá vdát nebo mít děti. Osobní životy žen jsou pitvány a končí to tak, že neuspějí, pokud vyjádří svou touhu být matkou. Mateřství nesmí být vnímáno zaměstnavateli a hospodářskými odvětvími jako problém. Právě naopak, je to služba, kterou ženy poskytují společnosti, neboť se tím bojuje proti nízké porodnosti a stárnutí obyvatelstva a zároveň zajišťuje udržitelnost systému sociálního zabezpečení.

Je proto nepřijatelné, aby byly ženy trestány za to, že jsou matkami. Je však pravda, že často nemohou postupovat v kariéře, nedostávají obvyklé výkonnostní příplatky či podíly ze zisku a jsou nuceny přijímat méně kvalifikovanou a z profesního hlediska méně uspokojující práci. Tuto situaci musíme změnit.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, úvodem bych rád poděkoval paní Estrelové a paní Lullingové za jejich zprávu. Oceňuji jejich úsilí a podporu, kterou Evropský parlament věnoval návrhům Komise, jež tvoří součást balíčku opatření v oblasti souladu mezi pracovním a rodinným životem přijatého loni na podzim.

Dosažení souladu mezi pracovním, rodinným a soukromým životem je, jak víte, jednou z priorit plánu Komise pro rovnost žen a mužů. Posílení politik zabývajících se touto problematikou má zásadní význam pro zvýšení účasti žen na trhu práce, zvládání problémů souvisejících s měnícími se formami rodiny a se stárnutím populace a podporu rovného zacházení pro muže a ženy. V této souvislosti se domnívám, že je nezbytné zlepšit právní úpravu v oblasti mateřské a rodičovské dovolené. Stejně tak je nanejvýš důležité zlepšit situaci samostatně výdělečně činných žen.

Mám velkou radost z pokroku, jehož bylo dosaženo v případě obou legislativních návrhů Komise. Těší mě též, že jednání mezi sociálními partnery ohledně rodičovské dovolené byla úspěšná. Doufám, že ještě před letními prázdninami budu moci předložit formální návrh, na jehož základě se jejich dohoda stane závaznou. Dovolte mi ve stručnosti připomenout cíle návrhu Komise na změnu směrnice o mateřské dovolené: prosazení vysoké úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví matek, povzbuzení žen k tomu, aby měly tolik dětí, kolik chtějí, a současná podpora účasti žen na trhu práce. V tomto ohledu usiluje návrh Komise především o prodloužení mateřské dovolené ze 14 na 18 týdnů, zvýšení mateřského příspěvku, aby mohly ženy přerušit zaměstnání

a starat se o děti a přitom se cítily finančně zabezpečené, větší pružnost, která by měla být ženám poskytnuta, pokud jde o uspořádání mateřské dovolené a pracovní podmínky pro návrat do zaměstnání. Jsem si vědom obtíží při dosahování správné rovnováhy mezi zvyšováním ochrany a tím, aby tato dodatečná opatření byla pro zaměstnavatele a členské státy z ekonomického hlediska přijatelná.

Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, Komise vítá mnohé pozměňovací návrhy Evropského parlamentu, které přispívají k posílení nebo vyjasnění návrhu. Patří mezi ně: pozměňovací návrh 11 týkající se demografických trendů, pozměňovací návrh 25, v němž se zdůrazňuje potřeba lepšího souladu mezi pracovním a rodinným životem, pozměňovací návrh 50 týkající se podpory věnované členským státům při prosazení práce na částečný úvazek, pozměňovací návrh 35 týkající se nepovinného období mateřské dovolené před porodem a pozměňovací návrh 53, v němž se vyjasňuje, že ženám na mateřské dovolené může být zvýšen plat, a pozměňovací návrh 56 o důchodových právech pracovníků. Komise je též ochotna přijmout řadu dalších pozměňovacích návrhů, buď zásadně nebo v celém rozsahu.

Vítám rovněž pozměňovací návrh, který by umožnil za určitých podmínek počítat rodičovskou dovolenou jako mateřskou dovolenou. Takové ustanovení by bralo ohled na rozdíly mezi členskými státy a vyšlo vstříc těm členským státům s rozvinutými systémy dovolené z rodinných důvodů, jako jsou např. severské země. Nicméně, chtěl bych se vyhnout situaci, kdy by se revize směrnice 92/85/EHS využívala k zavádění témat, která by měla být řešena v jiném kontextu. To by podle mého názoru oslabilo cíle návrhu Komise, jimiž je na prvním místě zvýšená ochrana matek a na druhém místě podpora účasti žen na trhu práce.

Proto se – přestože zcela podporuji váš návrh na zavedení ustanovení o otcovské dovolené – nedomnívám, že současná směrnice, zaměřená na ochranu matek, je pro to vhodným nástrojem. Komise by proto zamítla pozměňovací návrhy související s otcovskou dovolenou. Navzdory tomu považuje Komise za správné zabývat se touto otázkou v budoucnosti, rovněž s ohledem na konečné znění dohody mezi evropskými sociálními partnery o rodičovské dovolené.

S potěšením jsem též zaznamenal žádost Parlamentu o zavedení dovolené v případě osvojení dítěte (pozměňovací návrh 44). Myšlenka je správná, ale i zde se domnívám, že revize směrnice 92/85/EHS není správným prostředkem. Musíme uznat, že situace matky, která si dítě osvojí, je rozdílná. Avšak stejně jako v případě otcovské dovolené považuje Komise za správné se touto otázkou zabývat později, zejména v souvislosti s rodičovskou dovolenou.

Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, Komise vítá váš návrh na dvacetitýdenní mateřskou dovolenou. To je v souladu s logikou návrhu Komise, která umožňuje mít dovolenou více než 18 týdnů v několika různých případech. Avšak je třeba promítnout dopad tohoto prodloužení na ostatní ustanovení návrhu Komise: pokud jde o kojení, žena s 18 týdny mateřské dovolené by měla dostatečnou dobu na to, aby své dítě kojila a nemusela tomu přizpůsobovat svou pracovní dobu. Za těchto okolností bych nebyl pro zavedení právní povinnosti týkající se úpravy pracovní doby kojících žen. Namísto toho bych vyzval členské státy, aby posoudily, zda nejsou zapotřebí další opatření, která by ženám umožnila pokračovat v kojení i po 18 týdnech mateřské dovolené. Podobně v případě mateřského příspěvku zavádí návrh Komise zásadu vyplácení platu v plné výši. Ve skutečnosti již tuto zásadu mnohé členské státy uplatňují. Návrh Komise též členským státům umožňuje stanovit maximální výši tohoto příspěvku. Komise není nakloněna návrhu Parlamentu, který spočívá ve vyplácení platu v plné výši po určité období a v zavedení maximální výše pro zbytek mateřské dovolené, neboť to by matky odrazovalo od toho, aby mateřskou dovolenou čerpaly v celém rozsahu. Komise proto nedoporučuje příslušné pozměňovací návrhy.

Komise má též za to, že některé pozměňovací návrhy buď oslabují účinky návrhu, nebo zavádějí příliš mnoho podrobností či přesahují obsah působnosti této směrnice. Tak je tomu například v případě pozměňovacího návrhu číslo 30 týkajícího se práva odmítnout práci v nočních hodinách. Domnívám se, že těhotná či kojící žena by měla mít možnost kdykoli odmítnout pracovat v noci, aniž by musela uvádět důvod. Totéž platí pro otázku sankcí. V tomto ohledu Komise zastává názor, že je důležité specifikovat, že náhradu nelze omezit žádnou horní hranicí stanovenou na vnitrostátní úrovni. Tuto důležitou zásadu ustanovil Evropský soudní dvůr. Komise tudíž nemůže přijmout pozměňovací návrh 68.

Vážený pane předsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci, nyní bych se rád zabýval podrobněji zprávou paní Lullingové. V první řadě bych chtěl zdůraznit, jaký význam Komise tomuto návrhu přikládá. Je totiž nezbytné zlepšit situaci, pokud jde o rovné zacházení pro muže a ženy vykonávající samostatnou výdělečnou činnost, neboť v této oblasti jsou ženy málo zastoupeny: v EU je pouze každý třetí podnikatel žena. Rovněž je nutné zlepšit situaci vypomáhajících manželů nebo manželek. Nelze souhlasit s tím, že osoby, které se běžně podílejí na činnosti rodinného podniku, nemají žádnou sociální ochranu.

Těší mě, že stanovisko Evropského parlamentu a Komise se do velké míry shodují. Komise proto může přijmout (v celém rozsahu nebo v zásadě) podstatnou většinu pozměňovacích návrhů, které předložila zpravodajka. Jedná se zejména o pozměňovací návrh 15 o mateřské dovolené samostatně výdělečně činných žen. Totéž platí v případě pozměňovacího návrhu 18, jehož cílem je opětovné zavedení článku 7 směrnice 86/613/EHS týkajícího se uznání práce vypomáhajících manželů nebo manželek. Dále se jedná o velký počet pozměňovacích návrhů, které může Komise přijmout v celém rozsahu nebo v zásadě. Tyto pozměňovací návrhy většinou vyjasňují návrh Komise a usilují tedy o větší právní jistotu.

Chtěl bych nicméně upozornit, že Komise nemůže přijmout pozměňovací návrh 14 týkající se sociální ochrany pro vypomáhající manžele nebo manželky. Je mi jasné, že to je pro Evropský parlament důležitý aspekt. Tento pozměňovací návrh však přináší určité problémy. Především přístup na dobrovolném základě, zavedený v návrhu Komise, představuje v porovnání se současnou situací podstatné zlepšení. Návrh Komise totiž ukládá – je to povinnost uložená zákonem členskými státy – aby vypomáhající manželé nebo manželky měli na požádání rovnocennou úroveň ochrany, jakou mají samostatně výdělečně činné osoby. Povinné zahrnutí vypomáhajících manželů nebo manželek do systému sociální ochrany by rovněž mělo významné finanční dopady. V době hospodářské krize je třeba usilovat o to, aby podnikům, a zvláště pak malým rodinným podnikům, nevznikaly proti jejich vůli další náklady. Proto si myslím, že je třeba dát vypomáhajícím manželům nebo manželkám možnost volby. A tento pozměňovací návrh by navíc velmi ztížil dosažení dohody s Radou.

Závěrem bych chtěl sdělit, že pozice Komise k jednotlivým pozměňovacím návrhům pro oba legislativní návrhy byla písemně předána Parlamentu a bude přidána do zápisu z plenárního zasedání.

Joel Hasse Ferreira, *zástupce navrhovatele stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci.* – (PT) Paní Madeirová se pokusila zajistit skutečnou rovnoprávnost těhotných zaměstnankyň a žen v plodném věku, pokud jde o přístup na trh práce a setrvání na něm. Dámy a pánové, ženy často stojí před volbou mezi pracovním životem a rodinným životem, zejména v otázce mateřství, což nakonec končí tak, že se z hlediska fyzického a duševního zdraví přestanou cítit jako plnoprávné osoby. Musíme proto v souladu s evropským sociálním modelem zaujmout přístup, který nemá předsudky proti ochraně práv žen. Do tohoto rámce bychom měli také začlenit rodičovskou dovolenou, pro což se, jak jsme zjistili, Komise nerozhodla.

Pane komisaři, každý, kdo stráví 18 týdnů mimo pracoviště potřebuje zvláštní školení, aby se mohl znovu zapojit do práce, a tak si zachoval svou oprávněnou kariérní perspektivu a neutrpěl v práci dvojí trest. Potřebujeme proto zajistit toto: pracovní místa žen musí být po 12 měsících chráněna, aby si před návratem do práce mohly zorganizovat svůj život doma a přizpůsobily se novému běhu povinností. Prodloužení ze šesti na dvanáct měsíců proto ukládá zdravý rozum. Je třeba, aby každý členský stát přijal právní předpisy upravující práva žen samostatně výdělečně činných, a toto je proto jasný politický signál, na který by měla Komise reagovat.

Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, tato úprava pracovní doby po porodu by neměla být výlučným právem žen, neboť i manželé, partneři nebo rodiče by také měli mít možnost ji žádat od zaměstnavatele. Tento návrh je velmi důležitý a je třeba, aby jej zákonodárci v členských státech sledovali. Závěrem bych dámy a pánové chtěl uvést, že máme za to, že tento přístup lépe odpovídá evropskému sociálnímu modelu, o který usilujeme. Tato otázka se týká nejenom žen ale též společnosti.

Luigi Cocilovo, *navrhovatel stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci.* – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, abych nemarnil čas, chtěl bych hned na počátku uvést, že v podstatě souhlasím s popisem situace, jak jej předestřela paní Lullingová, která byla k této zprávě zpravodajkou hlavního výboru.

Tématem je rovné zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné. Existuje několik pozměňovacích návrhů, které přijal Výbor pro zaměstnanost a sociální věci a které jsem předložil znovu jménem své skupiny. Myslím, že některé z nich je možné vzít zpět, protože se opravdu překrývají s texty, které již přijal hlavní výbor.

I my budeme trvat na přijetí pozměňovacího návrhu 14, který se týká článku 6, protože máme za to, že pokud bude pro vypomáhající manžele či manželky či životní partnery nepovinné to, co je pro zaměstnance povinné, bude to znamenat snížení ochrany a otevře to dveře podmínkám, které podkopou původní cíl Komise.

Závěrem bych chtěl uvést, že si myslím, že se shodneme s paní Lullingovou v tom, že budeme usilovat o to, aby se text Komise ve všech částech týkal i „vypomáhajících životních partnerů“ a manželů a nenechával

tyto otázky volnému výkladu. To je nicméně druhořadý problém ve srovnání s hlavním cílem, o který všichni usilujeme.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro právní záležitosti*. – (PL) Pane předsedající, účelem směrnice Rady z roku 1986 bylo zavést zásadu rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné, aby se vypomáhajícím manželům a manželkám dostalo jasně definovaného profesního postavení a byla stanovena jejich práva a minimální záruky. Tento návrh Komise stále není dostatečně ambiciózní a obsahuje jen málo závazných řešení.

Návrh, který má ženám samostatně výdělečně činným zajistit možnost 14 týdnů mateřské dovolené, včetně dvou týdnů povinné dovolené, si zaslouží podporu, neboť je to návrh, který jim stejně jako vypomáhajícím manželům a manželkám dává právo požívat dávky sociálního zabezpečení.

Na druhou stranu je znepokojující návrh vyjmout osoby samostatně výdělečně činné, zejména vypomáhající manžele a manželky, z povinnosti přihlásit se do systému sociálního zabezpečení. Toto řešení nepřispěje k rovnému zacházení pro muže a ženy, a proto je žádoucí, aby příslušné subjekty působící v oblastech rovných příležitostí, kterých se tyto směrnice týkají, dohlížely na správné uplatňování této směrnice.

Závěrem bych chtěla poděkovat oběma autorkám za tak výborně připravené dokumenty.

Maria Petre, *jménem skupiny PPE-DE*. – (RO) Ze všeho nejdříve bych chtěla poděkovat paní zpravodajce Estrelové za tuto zprávu a za úsilí, které v této věci vynaložila.

Věřím, že vylepšení směrnice 92/85 s sebou přinese řešení skutečně závažného problému, kterému Evropa čelí. Myslím tím jak stárnutí obyvatelstva, tak pokles obyvatelstva, o kterých již tak dlouho mluvíme. Z pohledu Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, je rodina základní hodnotou, a to nás jistě opravňuje navrhnout v této oblasti politické opatření, což je jedním z důvodů, proč jsme přivítali to, co je navrhováno ohledně směrnice o mateřství a zdraví matek.

Potěšilo mě, že zde ve sněmovně komisař Špidla řekl, že podporuje prodloužení mateřské dovolené tak, jak ji schválil náš Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví. Nemyslím si však, že se tato otázka týká rovného přístupu žen na trh práce. Také všichni víme, že Světová zdravotnická organizace a UNICEF uvádí, a je to podpořeno vědeckými argumenty, že ženy po porodu skutečně potřebují 24 týdnů na to, aby zcela znovu získaly svou pracovní výkonnost.

Mám za to, že nesmíme dovolit, aby mladé ženy musely volit mezi životem doma a kariérou. Naše dnešní diskuse o změně směrnice bude bezpochyby základem pro dosažení této rovnováhy mezi pracovním a rodinným životem. Vítám zavedené otcovské dovolené, a i když to není v současné době nezbytné, umožňuje nám to vyslat signál mladým rodinám, které něco takového od nás – od Evropského parlamentu – očekávají.

Věřím, že je pro dítě obzvlášť důležité mít v prvních týdnech života doma oba rodiče. Také si myslím, že mateřství a otcovství jsou události v životě, se kterými by se dle mého názoru mělo zacházet tak, jak si zaslouží, a nikoliv je vnímat jako překážky. Jako rumunská poslankyně a matka dvou dětí narozených bohužel za komunistického režimu, kterým moje země prošla, vás mohu ujistit, že mám i další důvody proto, abych tato opatření podpořila.

Lissy Gröner, *jménem skupiny PSE*. – (DE) Pane předsedající, Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví zde značně přispěl směrem k zajištění sociální Evropy a já bych chtěla upřímně poděkovat oběma zpravodajkám, paní Estrelové a paní Lullingové.

Pro nás, Skupinu sociálních demokratů v Evropském parlamentu, jsou důležité dvě věci, o kterých bych se chtěla stručně zmínit. Na jednu stranu je nezbytné zapojit otce do rámcové strategie pro zlepšení sladění pracovního a rodinného života. Nechceme, jak uvádí Komise, osmnáct týdnů mateřské dovolené, neboť ta už téměř ve všech evropských zemích s výjimkou Německa a Malty existuje. Chceme jít o krok dále a zavést dva tý

dny otcovské dovolené.

Je pro nás také velmi důležité, aby obě směrnice poskytovaly stejná práva i pro partnery stejného pohlaví. To je důležité v případě směrnice o vypomáhajících manželech a manželkách a vypomáhajících nesezdaných partnerech. Chtěla bych také podotknout, že tyto systémy zabezpečení musí být povinné, jinak bude docházet ke svévoli.

Chtěla bych se ještě jednou vrátit k argumentu přednesenému zaměstnavateli, konkrétně k tomu argumentu, že tato směrnice o prodloužení mateřské dovolené by byla pro společnosti v době krize příliš velkým břemenem. Tak tomu prostě být nemůže. V Německu máme takový systém, ve kterém jsou náklady zaměstnavatelům vráceny, a to až do výše sta procent! Proto také žádám konzervativní skupinu, aby projevila pochopení a podpořila nás při zlepšení právní ochrany pracujících matek.

Před evropskými volbami chceme lidem, zejména otcům a matkám, vyslat jasný a konkrétní signál, že ani v dobách krize neustoupíme od našeho pojetí sociální Evropy, a jasně uvést, že usilujeme o investice do lidí, budoucích generací a demografické změny. V souvislosti se začleněním otců do působnosti těchto předpisů bych chtěla také požádat pana komisaře Špidlu, aby znovu zvážil svůj názor a spolu s námi prosazoval v Radě pokrok, pokud jde o mateřskou dovolenou a zajištění lepší rovnováhy mezi prací a rodinným životem.

Claire Gibault, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, chtěla bych poblahopřát paní Estrelové. Její zpráva je kvalitní a já jí děkuji.

Bylo na čase, aby se Komise a Parlament touto problematikou zabývaly. Urychleně potřebujeme opatření na ochranu těhotných žen, žen po porodu a kojících žen a je třeba, aby byla jejich práva dodržována. Z tohoto hlediska je tato zpráva vyvážená: pojednává o úpravě noční práce, ochraně proti propuštění, právech týkajících se sociálního zabezpečení, pracovních smlouvách a ochraně těchto práv, zejména těch týkajících se dávek v mateřství.

Nesouhlasím však s návrhem paní Estrelové na povinnou otcovskou dovolenou a délku mateřské dovolené. Je nepopiratelné, že mateřství je stále překážkou pro kariéru mladých žen. Nelze proto přehlížet velkou část matek, které se vrací do práce.

Mateřská dovolená nesmí být pro ženy trestem. Mateřská dovolená, která bude příliš dlouhá, nevyhnutelně povede k menším příležitostem návratu žen na trh práce za dobrých podmínek. Proto je výborný návrh Komise stanovit mateřskou dovolenou na 18 měsíců a doplnit ji realistickými opatřeními, neboť bere v úvahu jak situaci zaměstnanců, tak situaci zaměstnavatelů.

Pokud chceme bojovat proti diskriminaci a hájit práva žen, musíme zajistit, aby se ženy nemusely vzdávat své kariéry, aby tato volba byla aktivní volbou o životním stylu. Musíme se postavit přetvářce myšlenky svobody volby, která je často přímým důsledkem nerovných mezd mužů a žen a nedostatku zařízení pro péči o dítě.

Nemyslím si, že by do oblasti působnosti této směrnice měla spadat otcovská dovolená. Pokud už však zůstane její součástí, musí být flexibilnější. Hlasování ve výboru ve prospěch kompromisu, kterým bylo snížení otcovské dovolené ze čtyř na dva týdny, je krokem vpřed, ale proč by měla být otcovská dovolená povinná?

Souhlasím s tím, že otcové by měli hrát určitou roli, ale tato role by se neměla stát otráveným jablkem a, pokud chceme aby měli z přítomnosti otce i matky užitek oni sami, tak dítě, musíme zachovat současné pojetí volby. Sladění pracovního a rodinného života je středobodem evropského sociálního modelu a na takové významné kulturní změně by se lidé měli svobodně dohodnout, než bude schválena.

Ewa Tomaszewska, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, tento návrh, jehož cílem je prodloužit minimální délku mateřské dovolené a který dále obsahuje ustanovení, díky nimž bude snazší sladit rodinu a práci, je krokem správným směrem. Podporujeme tento návrh, i když si myslíme, že nejde dostatečně daleko.

V době drastického demografického poklesu v Evropě je každá forma podpory rodiny cenná. Kontakt, který má malé dítě, zejména novorozeně, s matkou, podporuje jeho správný citový vývoj. Kojení je velmi důležité pro imunitu a biologické zdraví dítěte. Avšak navrhovaná změna stále není dostačující. V souladu se zásadou subsidiarity by měly jednotlivé členské státy vždy usilovat o lepší řešení.

Chtěla bych také upozornit na dva problémy. Nárok žen na starobní důchod obvykle buď nezohledňuje dobu, kdy se žena starala o děti, nebo ji nezohledňuje dostatečně. Ženy a matky rodin s mnoha dětmi trpí jak diskriminací na trhu práce, tak v důchodových systémech. Naším cílem by mělo být zavedení odměn za péči o děti.

Raül Romeva i Rueda, jménem skupiny Verts/ALE. – (ES) Pane předsedající, těší mě, když vidím, že se otázky týkající se rovnosti mezi muži a ženami, a zejména nediskriminace pohlaví postupně dostávají v sociální a

politické sféře do popředí. Avšak rozpravy, které jsme v souvislosti s revizí těchto dvou směrnic vedli v několika minulých týdnech, ukazují, že před námi stojí ještě mnoho práce, diskusí a přesvědčování.

Souhlasím s těmi, kdo tvrdí, že opravdové rovnosti můžeme dosáhnout pouze tehdy, pokud se nám podaří přijmout odpovídající právní rámec, aby nebyly ženy diskriminovány ve veřejném životě ani v práci; ale také pokud tento právní rámec umožní mužům převzít odpovědnost v soukromém životě a doma, a opravdu jim uloží tuto povinnost.

S ohledem na to, co jsem uvedla, bych chtěla zdůraznit, že celoevropská mateřská dovolená by měla činit alespoň 24 týdnů, jak to požaduje Světová zdravotnická organizace a Evropská ženská lobby. Také trvám na to, že se potřebujeme urychleně posunout směrem ke společné a rovnocenné odpovědnosti párů, aby navzájem sdílely břemeno i odpovědnost za výchovu dětí.

Věra Flasarová, jménem skupiny GUE/NGL. – (CS) Dámy a pánové, paní Lulling se ujala nelehkého, ale potřebného úkolu. Ve většině členských států Unie nemají vypomáhající osoby, zejména manželky nebo manželé, žádný právní statut a jejich práce není uznávána, a to přesto, že jejich práce představuje více než 11 % samostatně výdělečné činnosti v Evropské unii. Průvodním jevem je neexistence sociálního pojištění těchto osob. Pokud totiž závisí na dobrovolnosti, svobodné volbě, mnohé osoby rezignují na pojistné kvůli vyšší výdaji. Častým důsledkem stavu je ale situace, kdy se tyto spolupracující osoby ocitnou, například vinou rozchodu nebo úmrtí partnera, samy, bez prostředků a bez nároků na sociální dávky či důchod. Proto se připojuji k návrhu, aby sociální pojištění bylo v zemích Evropské unie závazné. Upozorňuji ale na to, že pojištění těchto osob musí být motivující, a tedy cenově dostupné.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Blahopřeji paní Astrid Lullingové i paní Estrelové za jimi předložené zprávy a pevně věřím, že tyto zprávy mnoha rodinám pomohou a odstraní diskriminaci i v oblasti podnikání a v oblasti podpory mateřství. Mnohé ženy pomáhají svým manželům v podnikání a současně úpravy v rámci sociálního zabezpečení jim neposkytovaly žádnou ochranu. Podporuji, aby v rámci takzvaného rodinného podniku mohli vypomáhající manželé nebo manželky využívat ochrany na stejné úrovni jako jiné osoby samostatně výdělečně činné.

Samozřejmě, že se nesmí jednat o fiktivní práci, ale o práci, která je v podniku součástí pracovních procesů. A také poskytnutá odměna za tuto výpomoc má být úměrná poskytnuté práci. Souhlasím s navrhovatelkou, že na rozdíl od návrhu Komise jsme podpořili při registraci nikoliv dobrovolnost, ale právo vypomáhající manželky nebo manžela být zaregistrovaný v příslušných systémech sociálního zabezpečení jako osoby samostatně výdělečně činné, a mít tak pokryté náklady v případě nemoci, stáří či invalidity.

Návrh této směrnice má velký význam právě v odstranění diskriminace žen, které pomáhají v podnikání svým manželům a v případě nemoci, mateřství nebo stáří zůstávají bez prostředků, což z nich vytváří osoby odkázané na jiné, případně velmi zranitelné osoby. K těmto situacím dochází často hlavně v nových členských státech, kde podnikání osob samostatně výdělečně činných ještě nemá dobře fungující algoritmy.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Rodina je pro Evropskou lidovou stranu (Křesťanské demokraty) a Evropské demokraty základní hodnotou. Všichni jsme si zřejmě vědomi současné demografické krize. Ačkoliv se o ní dnes zmiňujeme méně, její důsledky jsou přinejmenším stejně závažné jako důsledky hospodářské krize. Z tohoto důvodu si předpisy o ochraně zaměstnanců týkající se matek zaslouží zvláštní pozornost. Nicméně navrhovaná směrnice rozděluje evropské veřejné mínění stejně jako Parlament.

Myšlenka rozšířit předpisy o ochraně zaměstnanců, které se týkají výlučně těhotných žen a kojících matek, i na otce, není dobrá, neboť v důsledku toho, že se stanou otci, není třeba, aby docházelo k úpravě předpisů upravujících bezpečnost práce. Pokud budeme souhlasit s rozšířením právního základu i na článek 137 Smlouvy o ES a rozšíříme oblast působnosti tohoto předpisu, aby zahrnoval i otcovskou dovolenou, budou se otázky rodičovské dovolené, včetně otcovské dovolené, týkat dva předpisy. Pokud jsme požádali sociální partnery, aby dospěly k dohodě o směrnici 96/94/ES o rodičovské dovolené, což zmínil i pan komisař Špidla, proč se snažíme předjímat, jaká dohoda bude dosažena?

V některých zemích je nesoulad mezi právními předpisy a praxí tak obrovský, že změna směrnice bude vyžadovat opravdu velké množství pozornosti. Nebylo by vhodné, kdyby Parlament do této diskuse vběhl jako slon do porcelánu. Špatně navržená úprava ochrany může za určitých okolností působit proti zaměstnávání mladých žen, pokud by jejich zaměstnávání stálo více než zaměstnávání jejich mužských protějšků.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Pane předsedající, chtěla bych co nejsrdečněji poblahopřát paní Estrelové k její výborné práci. Návrh Parlamentu na prodloužení mateřské dovolené na 20 týdnů při zachování plné mzdy, z toho šest týdnů po porodu, nebyl v žádném případě hozen do koše. Mnoho zemí již stanovilo pro ženy více než 18 týdnů s 80 až 100 % jejich mzdy. Proto nedokážu pochopit, proč si mí kolegové ze Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů přejí omezit evropské ambice na ubohých 16 týdnů.

Chtěla bych říci těm, kteří považují náklady za příliš vysoké, že ženy nesmí skutečností, že se stanou matkami, trpět. V současné době často dochází k tomu, že se ženy musí uchýlovat k jiným formám rodičovské dovolené, ale ne všechny ženy na ni mají právo. Navíc jsou tyto formy méně placené, a proto nejsou pro ženy, které nejsou příliš bohaté, dostupné.

Dámy a pánové, je pro nás stejně důležité, aby zde byla upravena otcovská dovolená a společná mateřská dovolená, neboť tato směrnice se také týká rovného zacházení pro muže a ženy. Spravedlivé sdílení odpovědnosti za péči o děti znamená, že i otcové musí dostat při narození dítěte dovolenou. Abych byla, dámy a pánové, upřímná, dva týdny jsou velmi skromný začátek, ale začátek, který je v těch zemích, kde dosud otcové nehrají dostatečnou roli v mladé rodině, důležitý.

Dámy a pánové, sociálními partnerům se nepodařilo dosáhnout shody o otcovské dovolené ani dovolené při osvojení, a proto naše Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu považuje za svou povinnost v této směrnici tuto otázku upravit ku prospěchu otců a osvojitelů. Jsem si jistá, že nás v tomto podpoří většina této sněmovny.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové. Lepší sladění pracovního a rodinného a soukromého života je jednou ze šesti prioritních oblastí uvedených v hlavních směrech pro rovnost mezi muži a ženami. Nakonec jsme si dobře vědomi toho, že Evropská unie stojí před demografickými problémy, například nízkou porodností a stále se zvyšujícím počtem starých lidí. Přesto by evidentně nebylo nejlepším řešením zavedení finančních úlev pro zaměstnavatele, kteří podporují zaměstnankyně v tom, aby měly děti.

Nemohu podpořit navrhovaný pozměňovací návrh 22, zejména jeho druhou část. Mateřství a otcovství jsou základní práva, která jsou pro zajištění rovnováhy ve společnosti velmi významná. Je také velmi důležité, aby se oba rodiče účastnili života dítěte od jeho prvních měsíců. Nemohu však souhlasit s návrhem na zavedení povinné rodičovské dovolené. Tím bychom poškodili rodinu novorozence – otcové obvykle vydělávají více. Úprava otcovské dovolené musí zůstat flexibilní – jen tak můžeme dosáhnout pozitivního výsledku. Na závěr bych chtěla poděkovat paní Estrelové za její práci, kterou odvedla s takovým nadšením.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, zpráva paní Lullingové o osobách samostatně výdělečně činných je vynikající zpráva a ona osobně pracovala na této otázce tolik, že si myslím, že už k tomuto tématu nemáme co dodat. Ale musíme upozornit poslance na zprávu paní Estrelové, která je samozřejmě nakloněna ochraně žen, ale která možná situaci ne zcela pochopila, protože my zde v Parlamentu si myslíme, že jsme malí bohové a myslíme si, že si svými rozhodnutími můžeme splnit sny. Podstatné však není to, co chceme, ale to, co je proveditelné a co je opravdu v zájmu žen.

Máme směrnici, která se týká pouze žen, protože jen ženy rodí, jen ony mohou otěhotnět a jen ony mohou kojit. Chceme proto v této směrnici stanovovat práva mužů, ačkoliv existuje jiná směrnice sociálních partnerů o rodičovské dovolené, která upravuje práva partnerů a která se týká mužů v tom rozsahu, v jakém se na tom sociální partneři dohodnou. Proto bychom neměli „prodávat“ práva žen v době, která je v jejich životě jedinečná, tím, že bychom dali jiným právo těžit z toho, čím procházejí ženy po fyzické stránce, a trestat ženy tím, že je budeme nutit zůstat doma kvůli příliš dlouhé dovolené, která není v zájmu zaměstnavatelů, kteří pak budou čekat do čtyřiceti let ženina věku, než ji zaměstnají

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Některá témata jsou pro orgány Evropské unie důležitá, jiná jsou méně důležitá. O důležitých tématech se diskutuje při příležitostech, při kterých je maximální účast a publicita, nebo jsou při nich alespoň hledána řešení a nabízeny odpovědi. Bohužel se ukázalo, že práva žen mezi tato témata nepatří.

Postoj, že řešení otázek pohlaví má druhořadý význam, sdílí konzervativní skupina v tomto Parlamentu, Komise i členské státy, ale nikoliv ve stejném rozsahu. Vzhledem k tomu, že toto je poslední rozprava k tomuto tématu v plénu v tomto volebním období Parlamentu, musíme uznat, že to byl ze všech evropských orgánů rozhodně Parlament, kdo se nejvíce zasadil o práva a uznání společenského a hospodářského postavení žen, včetně žen těhotných a žen samostatně výdělečně činných.

Pokusili jsme se přijetím právních předpisů a zpráv z vlastního podnětu zavést do praxe některé zásady, které již jsou zakotvené ve Smlouvách, abychom dostali na pořad jednání „neviditelné“ skupiny. Přiznávám, že k tomu docházelo nejčastěji v nočních hodinách nebo když jsme se vraceli přímo z letiště. Chybí zde však politická vůle. To je jasné vidět, když přijde na uplatňování a vynucování nezbytných a dlouho očekávaných předpisů, které jsme navrhli. Zpoždění a nedostatečné vynucování je v členských státech běžné.

Vyzýváme Evropskou komisi a členské státy, aby nevyužívaly krizi jako omluvu pro zanedbávání jiných důležitých otázek spojených s uplatňováním evropských právních předpisů v této oblasti, ať již přijímaných nyní nebo starších. Obětování žen a jejich práv na oltář údajných hospodářských zájmů vede ke společenskému úpadku. Nevím, zda jsou ženy budoucností mužů, ale jedna věc je jistá, a to, že budoucnost naší společnosti závisí na ženách a jejich zdraví.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Pane předsedající, výzkum provedený Světovou zdravotnickou organizací ukazuje, že 16 týdnů mateřské dovolené je příliš málo a doporučuje dokonce 24 týdnů. Podobně jako Mezinárodní organizace práce (MOP) nyní Komise navrhla 18 týdnů. Parlament se shodl na 20 týdnech, ačkoliv stále existují rozdíly mezi naší skupinou a Skupinou sociálních demokratů v Evropském parlamentu: jsme pro 16 týdnů plus čtyři a skupina PSE pro 20 týdnů. Nakonec mohu souhlasit s 20 týdny.

Moje druhá poznámka se týká rodičovské a otcovské dovolené a dovolené při osvojení. I já podporuji to, aby byli otcové zapojeni do péče o dítě v prvních několika týdnech po jeho narození, a já bych chtěla poděkovat panu komisaři Špidlovi za to, že jasné vysvětlil, proč toto nelze upravit v současné směrnici, což všichni víme. Tato směrnice se konec konců týká zdraví a bezpečnosti a nikoliv rodičovské dovolené. To jsou dvě různé věci, na kterých musíme se sociálními partnery pracovat.

Moje třetí poznámka se týká mateřské dovolené samostatně výdělečně činných žen a vypomáhajících manželů či manželek. Myslím, že paní Lullingová odvedla v této věci výbornou práci.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Po prozkoumání pozměňovacích návrhů ke směrnici o mateřství se ukazuje, že právě v této době má tato otázka velký smysl, neboť nám umožňuje nejen ukázat odpovědnost za řešení určitých problémů, které se dotýkají společnosti, ale také odpovědnost za budoucnost Evropy. Zprávou paní Estrellové zaujímáme novou filozofii k péči, kterou poskytujeme matkám, těhotným ženám, kojícím ženám a rodičům obecně. Je obzvláště důležité, aby byli otcové zapojeni do výchovy dětí. To posílí úlohu rodiny. Využijme toho k opětovnému nastolení rovnováhy, která je také důležitá při výchově dětí od jejich prvních let. To doplní všechna naše rozhodnutí týkající se antidiskriminační politiky Evropské unie.

Je pro nás zásadně důležité, abychom poskytli těhotným ženám zabezpečení a ochranu jak v rodině, tak v práci. Musíme také zajistit rovný přístup k pracovním místům, flexibilní pracovní dobu a zvláštní zdravotní služby a také to, aby byly tyto právní předpisy plně vynutitelné. Je nepřijatelné, aby žena, která je těhotná a půjde na mateřskou dovolenou, nebyla přijata do zaměstnání. Musíme zajistit, aby ženy na mateřské dovolené mohly automaticky využívat všechny výhody, které budou během jejich dovolené zavedeny.

Moje země Bulharsko má nesmírně příznivé předpisy týkající se mateřství s dlouhou placenou mateřskou dovolenou a dalšími možnostmi, ze kterých si mohou ženy vybrat. Kombinace práva a svobodné volby i rodinných povinností a pracovního života je dobrá praxe, kterou lze doporučit všem členským státům. Vlastně se jedná o součást integrované politiky rovného zacházení pro muže a ženy.

Christa Klaß (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, je zřejmé, že právní předpisy v oblasti zdravotnické péče spadají do odpovědnosti členských států. Evropa stanovila minimální požadavky na mateřskou dovolenou. V jednotlivých členských státech existují různé právní předpisy, které nelze srovnávat. V některých zemích jsou dávky v mateřství vypláceny z daní. V jiných, jako je tomu například v Německu, jsou vypláceny zdravotními pojišťovnami a hlavní část nákladů nesou podniky. Jak délka mateřské dovolené, tak finanční podpora se liší. Ve všech případech je však matka pojištěna pro případ nemoci, a to i poté, co její mateřská dovolená skončila.

Mícháte zde dohromady dvě otázky: mateřská dovolená a rodičovská dovolená jsou dvě různé věci – jak jste uvedl, pane komisaři Špidlo. Chtěla bych vědět, zda například v Německu součet mateřské dovolené a rodičovské dovolené bude v souladu s požadavky nové směrnice? Prodloužení mateřské dovolené, jehož cílem je zdraví matky, není pro ženy vždy výhodné. Společnosti pak budou zaměstnávat méně žen, protože muži neodcházejí na mateřskou dovolenou.

Přísnější zákonná ochrana proti ukončení pracovního poměru navíc nepomůže při hledání nového pracovního místa. Musíme také zajistit, aby byly ženy schopné najít práci a pracovat za rovných podmínek. V tomto směru je třeba vyzvat společnosti, aby napomohly k zajištění pracovních podmínek, které budou přát rodině.

Ljudmila Novak (PPE-DE). - (SL) Tam, odkud pocházím, máme rčení, že děti jsou naším největším pokladem, protože jsou naše budoucnost. Bohužel se ukazuje, že my Evropané se o tento poklad nezajímáme, a proto je evropská kultura a identita ohrožena.

Vítám zprávu paní Estrelové, protože usiluje o zajištění nejlepší možné zdravotní péče pro těhotné ženy a matky. Zároveň tak přinese dětem lepší zdraví a méně problémů v jejich vývoji. V některých méně bohatých zemích Evropské unie mají ženy mnohem delší mateřskou dovolenou než v bohatších, západních zemích. Zastávám názor, že Evropský parlament by měl podpořit nejlepší možná řešení pro matky a děti. Úspory na úkor dětí jsou nehorším druhem investic do budoucnosti.

My ženy chceme být matkami, ale zároveň samozřejmě musíme dbát na vlastní sociální zabezpečení v tomto nejistém světě a v době, kdy se nemůžeme spoléhat na jistotu manželství. Sladění rodinného a pracovního života by mělo být naší prioritou při řešení demografických problémů Evropy.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Pane předsedající, chci zde pohovořit o zprávě paní Estrelové o zlepšení bezpečnosti a zdraví při práci těhotných zaměstnankyň. Je to malý krůček vpřed v ochraně mateřství a otcovství, což jsou základní práva a hodnoty naší společnosti.

Jménem naší Skupiny konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice jsem vyzvala k tomu, aby bylo dosaženo většího pokroku v ochraně mateřství a otcovství, konkrétně 22 měsíců 100% placené dovolené. Zpráva navrhuje pouze 20 měsíců, a ani po celou tuto dobu není zajištěno 100 % mzdy. Proto nerozumím postoji Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, kteří nechťejí akceptovat ani toto.

Musíme zde dnes schválit ten malý krůček navržený v této zprávě, aby bylo možné podpořit práva žen, dětí a rodin. Nestačí říct, že tato práva chráníme. Musíme alespoň trochu pokročit v podpoře a ochraně těchto práv.

Zita Pleštinová (PPE-DE). - (SK) Mateřství je největší zázrak, kterým Bůh ženu obdařil. Mateřství nemůže ženu diskriminovat, ale naopak ji musí společensky ocenit v průběhu jejího aktivního života i ve stáří.

Musíme však být realisti, protože dobře míněné návrhy mohou být někdy problematické. Členské státy Evropské unie mají různé sociální systémy, skandinávské země v této problematice už pokročily, nová evropská dvanáctka má ještě co dohánět, proto bude pravděpodobně velmi těžké najít harmonizovaná pravidla, která by mohla být zavedená v celé Evropské unii.

Navzdory tomu, že zpráva kolegyně Estrelové přináší v návrhu směrnice mnoho pozitivních změn, je tu i několik problematických bodů, které do této zprávy podle mého názoru nepatří, a je potřebné je ze zprávy vyjmout, jak na to již poukázal i pan komisař Špidla.

Pozměňovací návrhy naší politické skupiny PPE-DE upravují některé body, například délku a výši mateřského příspěvku a jeho prodloužení v případě předčasného nebo vícenásobného porodu nebo kojení, pracovní volno za účelem kojení, zaměstnanecká práva v souvislosti s návratem žen do zaměstnání po mateřské dovolené. Doufám, že tyto pozměňovací návrhy budou při hlasování schválené.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Je jasné, že musíme uznat potřebu uplatňovat účinněji zásadu rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a vypomáhající manžele a manželky.

Vypomáhající manželé a manželky bohužel netvoří velkou a jednotnou cílovou skupinu, jejich postavení není v žádném členském státě upraveno a jejich práce není uznávána. Chybí jim sociální ochrana, riziko pádu do chudoby je vysoké a v případě rozvodu se z nich z hlediska sociálního zabezpečení stávají úplní psiáci.

Proto mám za to, že by mělo být pro vypomáhající manžele a manželky povinné přihlásit se do systému sociálního zabezpečení a měl by být přijat rámec pro minimální záruky.

Vladimír Špidla, člen Komise. - (CS) Vážený pane předsedo, vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, děkuji za diskuzi, která se zabývala návrhem z řady různých hledisek. Myslím si, že není potřebné se zmiňovat o všech návrzích. Naprostá většina odůvodnění byla zcela zřetelná, jak už jsem v zásadě vyjádřil ve své úvodní řeči. Přesto si myslím, že dva návrhy se objevovaly opakovaně z různých řad a byly diskutovány z řady

hledisek. První byla otázka otcovské dovolené. Musím říci zcela jasně, jsem zastáncem otcovské dovolené, ale jsem přesto přesvědčen, že směrnice, která má chránit zdraví matky, není vhodným nástrojem proto, abychom zavedli tento princip. Ve své úvodní řeči jsem konstatoval, že sociální partneři postoupili v rodičovské dovolené k dohodě a že v této dohodě logicky vezmeme v úvahu možnosti otcovské dovolené, čili podle mého názoru existují jiné nástroje než tato směrnice. Druhá otázka, která byla zmiňována, byl pozměňovací návrh 14, totiž obligatorní zavedení pojištění. Zde bych chtěl konstatovat, že jakkoliv rozumím logice, přesto si myslím, že není vhodné přistoupit k radikálnímu kroku, jednak proto, že by vážně ohrozil možnost kompromisu, ale na druhé straně bych chtěl zdůraznit, že návrh, který jsme předložili, je podstatným krokem kupředu, protože v současné době v některých zemích neexistovala možnost ani na požádání vstoupit do nějakého takového systému. To znamená, že nyní bude zavedena nová povinnost. Je to po mém soudu typický příklad harmonizace směrem vzhůru.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PANÍ KRATSA-TSAGAROPOULOU

místopředsedkyně

Astrid Lulling, *zpravodajka*. – (FR) Paní předsedající, mrzí mě, že pan komisař je proti klíčovému pozměňovacímu návrhu k mé zprávě, který podpořily všechny politické skupiny a který usiluje o to, aby měli vypomáhající manželé a manželky a uznání životní partneři právo na stejné sociální zabezpečení jako osoby samostatně výdělečně činné a aby bylo toto zabezpečení povinné, nikoliv pouze na žádost. Zkušenosti ukazují, že, pokud tyto osoby nejsou povinny přispívat do systému sociálního zabezpečení, tak to nedělají, a to z jednoho nešťastného důvodu, který zmínil i pan komisař: kvůli nákladům.

Sociální zabezpečení pochopitelně stojí peníze, jak v případě zaměstnanců, tak v případě osob samostatně výdělečně činných. Snaha ušetřit peníze na sociálních příspěvcích je však obrovská chyba, které se musíme vyvarovat.

Pochopitelně, že pokud v členském státě neexistuje sociální ochrana pro osoby samostatně výdělečně činné, nemůžeme požadovat, aby byla povinná pro jejich partnery. Ale partneři by na ni měli mít právo, pokud o to požádají. Ve shodě s panem Cocilovem učiním v tomto směru ústní pozměňovací návrh.

Dovolte mi ještě pár slov o ochraně mateřství, protože náš postoj byl zcela špatně pochopen. Pokud chceme posílit ochranu mateřství prodloužením mateřské dovolené, neměli bychom zapomínat na to, že její prodloužení na 18 týdnů, z nichž pouze jedna třetina by představovala povinných šest týdnů, které by spadaly na dobu po porodu, by bylo zcela v rozporu s cílem lepší ochrany zdraví matky a dítěte.

Proto by bylo dle našeho názoru nejlepším řešením šest povinných týdnů dovolené a prodloužení na 20 týdnů v případě porodu více dětí a kojení. Nezapomeňme ani na problémy vybírání a povyšování zaměstnanců, kterým již ženy v plodném věku čelí.

Pokud jde o věk, je absurdní, aby si otcové vybírali stejnou dovolenou jako těhotné ženy. Paní předsedající, samozřejmě, že vzrůstající neplodnost mužů v Evropě je znepokojivá, ale podle mého názoru ne tak moc jako pokračující nerovnost mezi muži a ženami při sdílení odpovědnosti za rodinu, protože taková nerovnost je důvodem, proč se mnoho žen rozhodne nemít děti. Navíc nevyřešíme demografický problém v Evropě přílišnou ochranou, protože ta přispěje pouze k tomu, že se ženy stanou nezaměstnatelnými.

Edite Estrela, *zpravodajka*. – (PT) Paní předsedkyně, pane komisaři, postoj Evropské komise k mému návrhu otcovské dovolené mě šokuje. Je to konzervativní a nepřijatelný postoj, který je zcela mimo realitu.

Pane komisaři, já jsem nehovořila o rodičovské dovolené, ale otcovské dovolené. To jsou dva různé pojmy.

Pokud otcovská dovolená nespadá do působnosti této směrnice, proč Komise navrhla rozšíření právního základu a proč jejím právním základem není pouze článek 137 týkající se ochrany zdraví? Proč Komise směrnicí založila i na článku 141 Smlouvy o ES, který se týká podpory rovných příležitostí mužů a žen?

Pane komisaři, členové Skupiny Evropské strany lidové (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, mateřství a otcovství jsou základní společenské hodnoty, které je třeba respektovat a vnímat současně. Otcovskou a mateřskou dovolenou je třeba spojit právě v této směrnici. Musíme myslet na děti, pane komisaři. Musíme myslet na blaho dětí, protože pokud je otec a matka od útlého věku podporují, může se značně zlepšit jejich fyzický i psychický vývoj.

Dále si, pane komisaři, nemůžete nebyť vědom toho, že otcovská dovolená již existuje v právních předpisech mnoha členských států. Skutečně se Komise snaží zůstat mimo realitu, která již v členských státech existuje?

Tento postoj mě velmi překvapuje, pane komisaři. To je přesně důvod, proč jsou evropské instituce mimo realitu a proč jsou tak vzdálené lidem. A to je důvod, proč se tolik lidí neúčastní voleb.

Musíme našim občanům ukázat, proč by měli jít k volbám. Proto musíme pane komisaři přijímat právní předpisy, které jim pomohou. Pokud uvidí, že rozhodnutí Evropského parlamentu zlepšují jejich životy, jistě budou mít více důvodů jít příští měsíc k volbám.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek dne 6.května 2009 ve 12:00 hodin.

Písemná prohlášení (článek 142)

Zita Gurmai (PSE), písemně. – I během krize je třeba, aby bylo rovné zacházení stále na pořadu politických jednání. Ženy budou trpět současnou krizí ještě dlouho a zásáhne je druhá vlna hromadného propouštění. Budou se muset vypořádat s nestabilní sociální a hospodářskou situací a s břemenem, které představuje vydělávání peněz na jedné straně a odpovědnost za péči o rodinu na straně druhé. Za těchto okolností nesmíme dovolit, aby se o právech žen nemluvílo.

Samostatná výdělečná činnost má pro ženy obrovský význam, protože by mohla obrovsky napomoci při řešení nezaměstnanosti nebo k lepšímu sladění pracovního a rodinného života. Takto by ženy získaly účinný nástroj pro rozvoj hospodářství. Ženy by měly mít stejnou příležitost vykonávat samostatnou výdělečnou činnost a zakládat obchodní společnosti; systémy mateřské dovolené by měly zajistit, aby je měly samostatně výdělečně činné ženy možnost využívat stejně jako zaměstnané ženy. Zároveň má zásadní význam zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň, žen krátce po porodu a kojících žen.

Tato opatření napomohou nejen k tomu, aby se v Evropě neztrácel talent žen a aby ženy nadále tvořily pracovní sílu, ale také přispějí k řešení současných demografických problémů a k zajištění zdravého fyzického, psychického a mentálního vývoje dětí.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Jako sociální demokratka a matka tuto směrnici podporuji, neboť se týká následujících otázek: zdraví a bezpečnosti těhotných zaměstnankyň, žen krátce po porodu a žen, které kojí, otázek rovného zacházení včetně práva vrátit se do stejného nebo rovnocenného zaměstnání, práva na profesní kariéru, ustanovení o dovolené a právech vyplývajících z pracovní smlouvy nebo poskytnutí štedřejší finanční podpory během mateřské dovolené.

V současné době se doba mateřské dovolené pohybuje od 14 týdnů v některých členských státech do 28 týdnů v jiných. V některých případech může trvat až 52 týdnů, přičemž jsou ale dávky poskytovány pouze po určité část. Myslím si tedy, že možnost prodloužení mateřské dovolené a zvýšení příslušných dávek vyplácených v tomto období je vhodným způsobem jak zlepšit zdraví a zabezpečení žen i jak jim umožnit lépe sladit povinnosti vyplývající z pracovního a rodinného života. Navíc se tím podpoří rovné příležitosti pro muže a ženy na trhu práce.

Stresové podmínky na pracovišti mohou mít dopad na psychický stav těhotné ženy či ženy krátce po porodu. Proto musíme postupovat preventivně a zajistit, že na pracovištích budou provedena vhodná hodnocení rizik.

17. Úprava pracovní doby (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je prohlášení předsedkyně parlamentní delegace v Dohodovacím výboru o úpravě pracovní doby [2004/0209(COD)].

Mechtild Rothe, předsedkyně delegace Evropského parlamentu v dohodovacím výboru. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, jak víte, dohodovací postup vztahující se ke směrnici o pracovní době selhal. V tomto případě článek 65, odstavec 5 jednacího řádu stanoví, že předseda delegace Evropského parlamentu v Dohodovacím výboru má učinit veřejné prohlášení. Proto nyní učiním stručné prohlášení o pokroku v jednáních o směrnici o pracovní době.

Po několika třístranných jednáních a třech schůzích dohodovacího výboru, krátce po půlnoci na poslední schůzi a krátce před vypršením lhůty začalo být jasné, že nebude možné dosáhnout dohody. Delegace Evropského parlamentu předtím jasnou většinou – 15 hlasů pro, žádný proti, pět členů se zdrželo hlasování – odhlasovala vznesení námitek proti poslednímu pokusu Komise o dohodu. Tento návrh nebyl přijat jako

základ pro skutečný kompromis. Zároveň byl také zamítnut Výborem stálých zástupců, který zasedal ve vedlejší síle. V dopise ze dne 29. dubna 2009 dva spolupředsedové Dohodovacího výboru informovali Parlament a Radu ministrů, že k dohodě o společném textu nelze dojít ve lhůtě určené v článku 251, odstavci 5 Smlouvy o ES.

Velmi mě mrzí, že tyto dvě instituce nedokázaly najít společné východisko. Nicméně pokud jde o tři body, v nichž panovala neshoda až do konce, – výjimky z týdenní pracovní doby, podmínky pracovní pohotovosti a větší počet smluv na pracovníka – rozdíly v postojích byly natolik výrazné, že nebylo možné dosáhnout dohody, která by byla v souladu s usnesením Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2008.

Zejména Rada neustoupila ani o píď v otázce výjimky. Parlament nabídl několik kompromisů, které by poskytl zaměstnavatelům značnou flexibilitu, pokud jde o pracovní dobu. Parlament byl obzvláště ochotný ke spolupráci v otázce podmínek pracovní pohotovosti, protože většina členských států, v tomto případě devět, využívá výjimku výhradně pro pracovní pohotovost. Ovšem blokující menšina v Radě zabránila každému pokusu o zavedení jakékoli odchylky. Nebyl přijat ani návrh na zrušení výjimky.

Pokud jde o pracovní pohotovost, Soudní dvůr Evropských společenství jasně řekl, že pracovní pohotovost, je pracovní dobou. Ani neaktivní část doby pracovní pohotovosti nemůže být celkově nebo zčásti brána jako doba odpočinku, jak vyžadovala Rada. Delegaci Parlamentu bylo také zřejmé, že pracovní pohotovost je nezbytná tam, kde je vyžadována nepřetržitá činnost. Rada nebyla připravena přijmout toto omezení. Jaký to má výsledek? Pokud číšník sedí v prázdné restauraci, je tato doba brána jako neaktivní doba pohotovosti, která bude samozřejmě jinak ohodnocena. K tomu nesmí dojít. Parlament zaujal flexibilní postoj a podpořil také návrh na maximální 48hodinovou pracovní dobu na pracovníka, a nikoli na smlouvu. V tomto případě jsme se nemohli shodnout ani na tom, aby tato zásada byla zapsána v bodech odůvodnění.

Parlamentní delegaci bylo zřejmé, že žádný kompromis je lepší než špatný kompromis na úkor pracovníků. Parlament předložil Radě mnoho návrhů, dokud jsme nevyčerpali všechny své možnosti. V Radě byla však skupina, která nehodlala přijímat vůbec žádné kompromisy. Také jsem přesvědčena, že Komise by v některých bodech mohla předložit návrhy, které poskytují větší vyváženost mezi postojem Rady a postojem Parlamentu.

Během tohoto parlamentního volebního období přijal Parlament 389 právních aktů v postupu spolurozhodování. 24 z nich bylo uzavřeno při třetím čtení po úspěšném dohodovacím postupu. To jasně ukazuje, že mezi těmito institucemi existuje kultura spolupráce. V případě směrnice o pracovní době se dohodovacímu výboru poprvé od chvíle, kdy vstoupila v platnost Amsterodamská smlouva, nepodařilo dosáhnout dohody. Doufám, že nová Komise velmi brzy představí nový návrh, který, doufejme, povede k dohodě.

Konečně bych chtěla obzvláště poděkovat sekretariátu dohodovacího výboru za skvělou přípravnou činnost.

Michal Sedláček, úřadující předseda Rady. – Vážený pane předsedo, vážený pane zpravodaji, vážené dámy, vážení pánové, vážený pane komisaři, dovoluji mi, abych vás jménem českého předsednictví seznámil s postojem Rady k již ukončenému dohodovacímu řízení k revizi směrnice o pracovní době. Jak nepochybně víte, novelizace této směrnice se v Radě složitě projednávala dlouhé čtyři roky, než Rada vloni v červnu konečně dospěla po velmi komplikovaném vyjednávání ke svému společnému postoji nad jejím obsahem.

Kvalifikovaná většina členských států se shodla, že klíčový sporný bod, tzv. opt-out, bude ve směrnici do budoucna ponechán, ale s pevně stanovenými podmínkami, které jeho používání velmi zpřísní. Rada například chtěla, aby byl maximální limit délky týdenní pracovní doby při používání opt-outu snížen ze 78 hodin na 60 či 65 hodin, navrhovala zákaz sjednání opt-outu při podpisu pracovní smlouvy či omezit dobu souhlasu daného zaměstnancem pro práci v režimu opt-out na jeden rok. Cílem Rady bylo jednak omezit používání opt-outu v členských státech, ale zejména snaha zvýšit ochranu samotného zaměstnance, který by opt-out využíval. Rada považovala svůj návrh směrnice za vyvážený, posilující ochranu zaměstnanců a doufala, že bude přijatelný i pro Parlament a že jej Parlament ve druhém čtení přijme.

České předsednictví si plně uvědomovalo po hlasování v prosinci loňského roku odlišnost postojů obou institucí k návrhu směrnice, ale zároveň nevnímalo dohodovací řízení jako souboj institucí o prestiž, nýbrž prosazovalo pragmatický, neideologický a realistický přístup, který by zohledňoval realitu evropského pracovního trhu. Je neoddiskutovatelným faktem, že opt-out dnes používá 15 ze 27 členských zemí EU. Od ledna letošního roku, kdy převzala Česká republika vedení v Radě, jsme vedli velmi intenzivní jednání na všech jejích úrovních s cílem nalézt reálný prostor pro možný kompromis s Parlamentem. Již 13. ledna se konala první schůzka členských zemí v Praze na toto téma. Uskutečnilo se minimálně osm kol neformálních trialogů a velmi neobvykle i tři kola samotného dohodovacího řízení. Na tomto místě mi dovoluji, abych

poděkoval Komisi, a zvlášť panu komisaři Špidlovi, za odbornou pomoc i konstruktivní přístup při hledání možného kompromisu nad textem směrnice. Rada byla ochotna se dohodnout, slevit ze společné pozice, a přesto nakonec k dohodě nedošlo. Během posledních čtyř měsíců české předsednictví velmi aktivně a odpovědně vedlo jednání s Parlamentem a předkládalo mu řadu kompromisních návrhů k jednotlivým otázkám směrnice, aby jejich konečné řešení vyhovovalo jak Radě, tak Parlamentu.

Dnes mohu odpovědně prohlásit, že Rada učinila řadu významných ústupků směrem k požadavkům Parlamentu, a přesto to Parlamentu nestačilo. Rada byla například ochotna opustit společnou pozici a přijmout názor Parlamentu, že veškerá pracovní doba pohotovosti je pracovní dobou. Rada ustoupila i při diskuzi o sladění pracovního a rodinného života ve lhůtě pro poskytování náhradního denního odpočinku i v definici vrcholového zaměstnance a mohl bych pokračovat. Rada se chtěla s Parlamentem dohodnout i klíčové otázky opt-outu a byla ochotna vyjít vstříc Parlamentu a přijala jeho další návrhy, např. zákaz sjednat opt-out ve zkušební době, vypuštění maximálního týdenního limitu pracovní doby pro opt-out, ačkoliv jsme samozřejmě měli pocit, že jednáme proti zájmu zaměstnanců, a byli jsme ochotni přijmout i zavedení evidence skutečně odpracované doby v opt-outu. Parlament však Radě nepřišel naproti.

Jménem českého předsednictví je mi upřímně líto, že Parlament nebyl ochoten přijmout kompromis a dohodnout se na revizi směrnice, na kterou čekají nejen členské státy, ale i občané Evropské unie dlouhých pět let. Přijetí revize směrnice by přispělo k větší ochraně zaměstnanců, vyřešení otázek pracovní pohotovosti a odpočinku a přispělo by k vytvoření podmínek pro postupné snižování využívání opt-outu v členských zemích. Na tyto argumenty však vaši zástupci ve vyjednávacím výboru neslyšeli. Odmítli na ně přistoupit, odmítli přistoupit i na vstřícné návrhy Rady a kompromisy Komise a setrvali na svém ideologickém postoji. Protože Parlament nebyl ochoten respektovat situaci v Radě i současnou realitu, bude nadále platit stávající směrnice. Nadále nebude omezeno používání opt-outu ani nebude zaveden monitoring a pracující budou moci dále pracovat i 78 hodin týdně. Postoj Parlamentu s velkou pravděpodobností způsobí další rozšíření využívání opt-outu. Evropská komise již dnes má indikace z dalších dvou zemí, že se rozhodnou pro jeho zavedení, a tudíž se naděje na jeho budoucí zrušení ještě sníží. Tomu Rada chtěla zabránit, Parlament však rozhodl jinak.

Vladimír Špidla, člen Komise. – Vážená paní předsedkyně, vážené poslankyně, vážení páni poslanci, velmi mě mrzí, že se Radě a Parlamentu nepodařilo dospět k dohodě v závěrečném kole dohodovacích jednání týkajících se revize směrnice o pracovní době. Komise učinila vše, co bylo v jejích silách pro dosažení kompromisu, předložila řadu návrhů týkajících se všech hlavních otázek, aby oběma zákonodárcům pomohla přiblížit se konečné podobě. Rada a Parlament však nakonec trvaly na svých rozdílných stanoviscích ohledně budoucnosti výjimek, opt-outu, která nebylo možné sladit.

Chápu a respektuji přání Parlamentu ukončit s definitivní platností používání výjimek. To by bylo i pro mě ideálním řešením a tento prvek jsme též začlenili do návrhu Komise na změnu směrnice v roce 2005. Nicméně po několika letech jednání se jasně ukázalo, že se tím nezajistí dosažení dohody v Radě, že se tím nepřekoná blokační menšina. Příliš mnoho členských států prostě trvalo na tom, že bude možné používat individuální výjimky a že tato možnost musí být ve směrnici i nadále zachována. Proto Komise předložila alternativní návrhy, které měly za cíl zlepšit právní ochranu pracovníků, kteří využívají výjimky a de facto oslabit jejich využívání, zavést důkladné sledování používání výjimek na vnitrostátní a evropské úrovni a stanovit omezení pro současné používání odchylek, čímž by se dosáhlo také toho, že povolování výjimek bude pro členské státy čím dál méně zajímavé. Jsme přesvědčen, že tento přístup by skutečně v praxi zlepšil podmínky pracovníků, a co je ještě důležitější, zvýšil by dlouhodobé vyhlídky na to, že členské státy přistoupí na zrušení výjimek. Parlament vycházel z toho, že neexistuje lepší ujednání než takové, které výslovně stanoví zrušení opting-out. Důvody pro toto rozhodnutí respektuji, zastávám však jiný názor.

Jak jsem již mnohokrát uvedl dříve, jsem plně přesvědčen, že neúspěch při dosažení dohody ohledně návrhu na změnu je špatnou zprávou pro evropské pracovníky a podniky, pro evropské instituce a konec konců pro Evropu jako celek. Za prvé se tím neřeší problém výjimek, které se budou i nadále používat v souladu se stávající směrnicí bez stanovení data jejich ukončení a s velmi malým počtem omezení a bez jakéhokoli zvláštního přezkumu. Víím, že mnozí z vás namítali, že pracovníci budou pracovat 65 hodin týdně, a chápu tyto obavy, faktem ovšem je, že současná směrnice umožňuje pracovat až 70 hodin týdně. Za druhé přestože rozhodnutí Soudního dvora ve věci pracovní pohotovosti a náhradní doby odpočinku zůstanou zachována beze změny, obávám se, že v mnoha případech to v praxi nepovede k lepší ochraně pracovníků. V řadě členských států mají odvětví s vysokou mírou pracovní pohotovosti skutečné obtíže při dodržování pravidel plynoucích z rozsudků SIMAP, Jaeger. Dosavadním výsledkem je to, že ještě více členských států začalo s cílem vyřešit tento problém používat výjimky. V současné době jich je 15 a mám obavy z toho, že nyní, když není dohoda o pracovní pohotovosti, ještě více států začne opt-out používat, aby se přizpůsobily

rozhodnutí Evropského soudního dvora, neboť nebudou mít jinou možnost. Se stoupajícím počtem států užívajících výjimku bude mnohem těžší dosáhnout dohody v Radě o jejím ukončení. Za třetí neúspěch jednání znamená, že řada velmi významných zvláštních záruk schválených Radou pro pracovníky v celé Evropě, kteří již nyní výjimky využívají, nebude platit, nevstoupí v účinnost. A konečně připravíme se také o možnost zlepšení, pokud jde o opatření k zajištění souladu mezi prací a rodinným životem a jasnější definici odchylky pro nezávislé pracovníky. Oba zákonodárci však již učinili rozhodnutí a bezprostředním důsledkem bude neprovedení zvláštního přezkumu výjimek, který požaduje stávající směrnice o pracovní době. Rozhodnutí respektuji. Spolu s ostatními členy Komise se nyní budeme muset zamyslet nad situací, k níž došlo v důsledku nedohody mezi zákonodárci.

Chci ovšem konstatovat, že po pěti letech jednání, kde byla předložena celá řada dílčích návrhů, kde byla předložena celá řada pokusů najít cestu, jsme tuto cestu nenalezli. To znamená, že není jednoduché předložit nový návrh, který bude situaci zázrakem řešit. Proto považuji za nutné velmi pečlivě situaci konzultovat i se sociálními partnery a teprve poté bude moci Komise přistoupit k nějakému dalšímu rozhodnutí a postupu.

Hartmut Nassauer, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, nejprve bych rád jménem Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů řekl, že není v zájmu evropských pracovníků, že dohodovací postup ohledně nových předpisů pro pracovní dobu selhal a že se nadále uplatňují staré předpisy pro pracovní dobu.

Také bych rád řekl, že není pravda, že je to čistě chyba Rady, zatímco většina poslanců Parlamentu se, jako rytíři v lesklé zbroji, obětovala v zájmu pracovníků. Skutečností je, že vinu nesou obě strany. Je pravda, že Rada neustoupila ani o píď v otázce výjimek, ale většina v Parlamentu byla stejně neústupná, když trvala na tom, že k řešení je možné dojít, jedině pokud bude možnost výjimky zrušena. Následkem toho se obě strany mýjely jako lodi v noci a výsledek se dal snadno předpovědět.

Je to promarněná příležitost. Například by bylo možné zavést evropské nařízení o pracovní pohotovosti, které by pro celou Evropu stanovilo, že „doba pracovní pohotovosti je pracovní dobou“, jak stanovil Soudní dvůr Evropských společenství. Aby toho mohlo být dosaženo, bylo by nezbytné, aby parlamentní většina trošku ustoupila v otázce možnosti výjimek, například pokud šlo o určení podmínek, za kterých je výjimka možná, které by měly být co možná nejpřísnější, a o to, kdo má o udělení výjimky rozhodovat. Měly by být zahrnuty obě strany průmyslu. Nestalo se však nic z toho. Z trvání na odstranění možnosti výjimky za každou cenu se stala svatá kráva. To byla druhá strana nesmiřitelného jednání, kvůli němuž se nepodařilo nalézt nové řešení. Je to velmi politováníhodná situace. Jak jsem řekl, není to v zájmu pracovníků.

Alejandro Cercas, jménem skupiny PSE. – (ES) Paní předsedající, i když marné snahy vedou k trudomyslnosti, rád bych zopakoval, že možnost výjimky by měla být zrušena, protože měla trvat po dobu deseti let – která skončila v roce 2003 – a její zrušení je nesmírně důležité pro zdraví lidí, pro skloubení rodinného a profesního života, pro to, abychom vedli diskusi, která se slučuje s tou, kterou jsme vedli před půl hodinou, a s tou, která bude následovat, pro to, aby byly respektovány mezinárodní konvence Mezinárodní organizace práce, pro to, aby se evropské sociální právo stalo skutečností, aby zaměstnanecké organizace zůstaly nedotčeny, a aby občanům zůstala víra v evropské instituce.

Jak řekl náš předseda, k dohodě nedošlo, protože návrhy Rady vždy znamenaly posun zpět před 19. století, protože by z pracovního práva učinily pouhý dvoustranný vztah mezi pracovníkem a zaměstnavatelem bez zákonů nebo nařízení, bez jakýchkoli pravidel kromě takzvané „svobodné volby“, přičemž se zapomíná, že mezi pracovníkem a zaměstnavatelem jsou vždy nevyvážené pravomoci.

Není pravda; je to nesmysl, že by se Parlament nečinil; neposkytl nejrozumnější alternativy pro řešení skutečných problémů, ale toto je ideologický problém. Rada nechtěla ukončit možnost výjimky. Menšina v Radě chtěla, aby se výjimka, která byla v roce 1993 přechodná, stala trvalou a aby tu s hlasováním Parlamentu zůstala navždy, a v této bitvě nechala naději a důstojnost na nás.

To nechtěli; chtěli výjimku jen povrchně upravit, ale chtěli to udělat natrvalo a zničit tak jeden ze základních nástrojů evropského sociálního práva. Taková je pravda a není správné říkat, že to bylo zkrácení pracovního dne – s návrhem Komise a Rady byl součet pracovních hodin týdně 78 –, protože mělo být počítáno s 60 a 65 hodinami během tří měsíců.

Takže prosím, přestaňte říkat věci, které nejsou pravdivé. Přestaňte klamat veřejnost. Přiznejte, že jste chtěli zavést natrvalo to, co v roce 1993 bylo prozatímní, a přiznejte, že jste chtěli výjimečnou věc změnit v normu.

Navrhovali, aby to byla odchylka, jako v článku 20; odchylka, nikoli výjimka: aby to bylo normální. Navíc návrh byl zároveň nespoutaným útokem na právní předpisy Soudního dvora. Odebral práva a pracovní podmínky lékařům. Nikdy se ani nepřiblížili k naší představě nebo představě Soudního dvora ohledně náhradního odpočinku pro lékaře. Byl to nespoutaný útok na pracovníky. Ba co víc, obvinili nás, že jsme to dělali v době voleb. Je čest naslouchat občanům a pracovníkům.

Potýkáme se s velkou sociální krizí; občané a naše instituce jsou si velmi vzdálené. Naštěstí Parlament nepadl před Radou na kolena a naštěstí, pane komisaři, zde bude nový Parlament, nová výkonná Rada a pravděpodobně dojde ke změnám ve vládách členských států; evropští pracovníci mají naději: mandát ze 17. prosince jsme si udrželi a budeme pokračovat v našem boji, pane komisaři.

(Potlesk)

Elizabeth Lynne, jménem skupiny ALDE. – Paní předsedající, samozřejmě víme, že jsme uvízli na mrtvém bodě, ale podle mého názoru je lepší žádná dohoda než špatná dohoda.

Vždy jsme věděli, že to bude nevyhnutelné, ale trvalo velmi dlouho to skutečně uznat. Domnívám se, že více než s čímkoli jiným to souvisí s tím, že někteří poslanci Parlamentu chtějí před svými voliči vypadat neústupně.

Jakmile většina za Parlament hlasovala pro zrušení výjimky, nemohlo samozřejmě dojít k žádné dohodě, protože, jak jsme již slyšeli, využívá ji 15 zemí.

Podporuji výjimku pro 48hodinový limit ze směrnice o pracovní době, pokud je dobrovolná. Pokusila jsem se zpřísnění prosadit během zasedání výboru a zajistit, aby nebylo možné podepsat výjimku současně se smlouvou a aby bylo možné kdykoli od výjimky odstoupit. Právě to navrhovala také Rada. Je to důležité pro flexibilitu, pro pracovníka i pro zaměstnavatele. Proč by si někdo nemohl vydělávat o přesčasech, pokud o to stojí?

Obávala jsem se také, že by lidé mohli být nuceni k nezákonné práci, a tudíž by se na ně nevztahovaly zdravotní a bezpečnostní předpisy včetně směrnice o nebezpečných strojích.

Mnohem větším problémem jsou vícenásobné smlouvy a definice samostatné činnosti. Tyto věci jsou zneužívány mnohem více než udělování výjimek, ale Rada v nich nikterak zásadně nepokročila a ani Parlament na tento bod příliš netlačil.

Pokud jde o dobu pracovní pohotovosti, domnívám se, že by veškerá doba pohotovosti měla být hodnocena jako pracovní doba. Potěšilo mě, že v tomto bodě došlo u Rady k pokroku.

Jak jsem řekla v úvodu této diskuse před pěti lety, měli bychom se zabývat rozhodnutími Soudního dvora ve věcech SIMAP a Jaeger a ničím jiným. Možná to uděláme v budoucnu a zdravotnický sektor budeme řešit zvlášť.

Konečně musím říci, že mě těší, že jsme zachovali výjimku pro 48hodinový limit, zejména pro hasiče ve Spojeném království, kteří by jen velmi těžko pokrývali své služby, pokud by výjimku ztratili, a já jim blahopřeji k jejich kampani.

Elisabeth Schroedter, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Paní předsedající, pane úřadující předsedo Rady, pane Špidlo, v době voleb bychom rádi byli schopni poskytnout evropským občanům směrnici o pracovní době, která nabízí minimální zdravotní a bezpečnostní standardy.

Byl by to náš příspěvek k plánu vylepšit kvalitu práce. Naše usnesení by stanovilo minimální normy a zároveň by poskytlo určitou flexibilitu, která by představovala řešení pro nemocnice. Rada to však několik týdnů blokuje a tento plán nakonec selhal. Bohužel, v tomto případě je částečně odpovědná i Komise, protože nijak nepřispěla k nalezení řešení. Návrhy Komise se s pracovním právem nemazlily a zpochybňují to, co se obecně považuje za minimální právní standard. My ve Skupině Zelených/Evropské svobodné aliance spolu s velkou většinou dohodovacího výboru jsme nebyly ochotni hlasovat ve prospěch legalizace vykořisťování.

Je známo, že jedním ze skalních odpůrců v Radě byl německý ministr práce a sociální demokrat Olaf Scholz. Ve vši vážnosti chtěl zavést výjimky pro dlouhodobé řešení, které by umožnilo lidem pracovat až 78 hodin týdně. V Německu se prohlašuje za zástupce pracujících, zatímco v Bruselu vystupuje jako mluvčí za členy Rady, kteří jednají proti zájmům evropských pracujících. Tím vrazil sociálním demokratům nůž do zad.

Ilda Figueiredo, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Paní předsedající, my vítáme, že mezi Evropským parlamentem a Radou nedošlo k dohodě ohledně směrnice o organizaci pracovní doby, protože to, co bylo

navrhováno, bylo horší než to, co v současnosti existuje, a to jak ve vztahu k běžnému pracovnímu dni, tak pokud jde o dobu pracovní pohotovosti.

Ve skutečnosti se Evropská komise a Rada snažily otevřít dveře většímu znehodnocování práce a útočit na vyjednávací právo odborových svazů a na kolektivní vyjednávání. Toho by se dosáhlo, pokud bychom umožnili, aby jednoduché administrativní předpisy regulovaly organizaci pracovní doby a její odměňování, a tím ohrozili pracovní pohotovost a právo na odpočinek, neboť by se jednalo o krok zpět v pracovním právu o sto let.

Povinnost vyplácet plnou mzdu za dobu pracovní pohotovosti, včetně doby odpočinku, ať se jedná o zdravotnické či pohotovostní služby nebo o hasičský sbor či jiný obor činnosti, tedy stále platí v souladu se stávajícími zákony.

My budeme nadále veřejnost upozorňovat na boj pracovníků proti nepopulárním výjimkám a za odpovídající ohodnocení práce. Budeme se nadále snažit o zkrácení pracovního dne bez snížení odměny, což je v době recese důležitá podmínka pro vytváření pracovních příležitostí a snižování nezaměstnanosti. Také budeme nadále prosazovat zdraví a bezpečnost pracovníků a soulad pracovního rodinného života.

Chceme skutečnou sociální Evropu, která nebude po volbách do Evropského parlamentu zapomenuta.

Derek Roland Clark, jménem skupiny IND/DEM. – Paní předsedající, prezident Klaus dne 18. února prohlásil, že struktura EU je dogma, které odporuje historické zkušenosti.

Členské státy mají historii. Dělají věci posvém, fungují po svém. Když jsem na toto upozornil na prvním dohodovacím zasedání a poznamenal, že členské státy by neměly být svazovány, jeden kolega poslanec se dokonce ptal, jestli jsem měl být na zasedání zván. Tady máte demokracii!

Komisařův dokument vydaný později ten den zahrnoval text „požadavky a potřeby pracovníků znemožňují určit datum ukončení výjimek“ – je hezké slyšet ozvěnu!

Jak řekl prezident Klaus, mezi občany a volenými zástupci EU je velká vzdálenost, ale mnohem menší v rámci členských států, což činí EU nedemokratickou. Souhlasím a osobně trvám na tom, abychom občany zastupovali silněji. Nakonec, zatímco v roce 2004 chtěly možnost výjimky jen čtyři státy, nyní je to již 15. Nenaznačuje to něco? A poslanci EP měli tu drzost nazvat 15 států z 27 blokační menšinou – Parlament se tu popírá!

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Tomuto jednání dominovala dvě témata: takzvaná doba pracovní pohotovosti a doložka o výjimce.

Pokud jde o dobu pracovní pohotovosti, chci říci, že jsme byli velmi blízko kompromisu, ale Rada na poslední chvíli nepochopitelně couvla.

Pokud jde o výjimku, Parlament by nikdy nepřijal nedefinované zobecnění, protože to by v praxi prostě znamenalo deregulaci trhu práce.

Skutečnost, že výjimku v současnosti využívá 15 zemí, vznikla proto, že část doby pracovní pohotovosti nestačí ke splnění skutečných potřeb. Systém pracovní pohotovosti není dostačující pro splnění skutečných potřeb, zejména v oblasti zdravotnictví. Toto řešil návrh Parlamentu a nebylo by nutné, aby tolik zemí využívalo výjimku. To při vyjednáváních uznalo i předsednictví.

Naprosto jasné je, že výjimka nemá nic společného s flexibilitou. Flexibility je možné plně dosáhnout tím, že stanovíme referenční období na rok, jak navrhoval Parlament v roce 2005.

Parlament vždy bojoval v této otázce, abychom mohli alespoň vzdáleně zhlédnout termín, kdy výjimka skončí. Nicméně blokační menšina v Radě nejen že přijala tuto výjimku, ale také chtěla z jejího uplatňování učinit pravidlo, spíše než výjimku. Chtěl bych vám připomenout, že výjimka byla přijata v roce 1993, ale čistě jako výjimka.

Dámy a pánové, zaměstnanecké smlouvy se nedají srovnávat s jinými smlouvami, v nichž jsou smluvní strany v rovnocenném postavení. Zákony a věda o zaměstnanosti v Evropě existují, protože dlouho se dlouho přijímá, že jedna ze stran je v nevýhodě, a proto musí být chráněna.

Blokační menšina v Radě, se svým jasně neflexibilním přístupem, chtěla tuto ochranu zrušit, což je podle mého názoru naprosto nepřijatelné pro každého, kdo brání základní hodnoty, které tvoří samý základ evropského sociálního modelu.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Paní předsedající, rád bych využil této příležitosti a poděkoval svým kolegům z vyjednávacího týmu za jejich konstruktivní spolupráci. Je škoda, že nebude dosaženo dohody. Na vině je současná situace, kdy 15 členských států využívá možnosti výjimky. Nepochybně jich může být o několik více, což není dobrá situace.

Mohu vám také říci, že jsme během jednání pokročili. Pokud jde o dobu pracovní pohotovosti a náhradního volna, považuji za pokrok, že se všichni shodneme, že doba pracovní pohotovosti se počítá jako pracovní doba. Jsem přesvědčen, že zde jsme mohli dospět k dohodě. Důvodem, proč jsme k dohodě nedospěli, byla otázka výjimky. Na jedné straně byla Rada s blokační menšinou, která rezolutně odmítala odstranění výjimky, a na druhé straně – a to je často opomíjeno – velká většina v Evropském parlamentu, která by se velmi ráda výjimky zbavila, protože nemá nic společného se zdravím a bezpečností. My poslanci Parlamentu jsme se snažili, navrhli jsme, že sama Rada by měla přijít s konečným termínem. Nakonec jsme byli ochotni říci dokonce: „Navrhujeme termín pro další vyjednávání a pro navržení konečného termínu.“ Rada nechtěla přijmout ani to. Pak to bylo nemožné. Nebylo to tak, pane Sedláčku, že Rada přijala veškeré podmínky Parlamentu, pokud jde o podmínky pro výjimku. Když jsme zahájili vyjednávání v poslední den, byl zamítnut víceméně každý návrh. Mohu potvrdit, že ve skutečnosti je většina pro zrušení výjimky. Velká většina v Parlamentu a většina v Radě, ale bohužel menšina v Radě bylo umožněno rozhodnout, že výjimka musí zůstat. To je neuspokojivé. Doufám, že Komise se vrátí, že lidé přijmou svou odpovědnost a že výchozím bodem pro nový návrh bude to, co je předmětem směrnice, tedy zdraví a bezpečnost pracovníků, a že výjimka pak bude postupně zrušena.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Paní předsedající, Parlament a jeho zpravodaj byli nuceni zamítnout špatný kompromis, a udělali správně. Naše delegace zůstala věrná postoji, jenž přijala velká většina na plenárním zasedání, která žádala konečné zrušení jakékoli výjimky ze zákonné pracovní doby.

Nicméně pravdou je, že Parlament byl ve své snaze o pokrok sám. Zástupci evropského lidu se povznegli nad stranické rozdíly, aby ukončili tento anachronismus, tedy výjimku. Byli jsme sami, když jsme navrhovali skutečně kompromisní text, který Rada zjevně ignorovala, stejně jako Komise. Rada a Komise společně zaujaly postoj těch, kteří zarytě brání jakémukoli pokroku v oblasti práv pracovníků v Evropě.

Pane úřadující předsedo Rady, je zřejmé, že jste dosáhl svých cílů. Soudní dvůr vás nutí považovat veškerou dobu pracovní pohotovosti za pracovní dobu; v této oblasti jste tedy o nic nepřišel. Výjimka, kterou chcete, stále platí, protože ti, kdo jsou proti pokroku, ji prosadili. Nyní více než jindy budou noví poslanci zvolení v červnu muset bojovat za celkovou harmonizaci sociálních standardů.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Paní předsedající, Rada, ruku v ruce s Komisí, nese plnou odpovědnost za to, že se nepodařilo nalézt kompromis, a důvod je jednoduchý: je to proto, že jste trvali na tom, abychom přijali kompromis, který by uchoval výjimku natrvalo; chtěli jste nás a miliony pracovníků oklamat a ponížit přeměnou provizorní výjimky poskytnuté Velké Británii v roce 1993 v trvalé, nesociální pravidlo. Naštěstí valná většina v Evropském parlamentu řekla ne. Každý, kdo má nějaké pochybnosti, by si měl jen poslechnout řeč zástupce českého předsednictví: dogmatický neoliberalismus, tvrdá ideologie, arogance a laciná snaha oklamat evropské občany.

Pane Špidlo, vy nemáte právo interpretovat a uplatňovat rozsudky Evropského soudního dvora podle libosti; vy máte uplatňovat judikaturu Evropského soudního dvora a vést řízení pro porušení práva Společenství proti členským státům, které celé roky neuplatňují rozsudky Soudního dvora. Nemůžete říkat, že my to neděláme, protože se chystáme revidovat směrnici. Pochopte jednu věc: Parlament v žádném případě nebude souhlasit s kompromisem, který neodstraňuje výjimku.

Edit Bauer (PPE-DE). – (SK) Po počáteční naději, že dospějeme k dohodě o revizi směrnice o pracovní době, je skutečně politováníhodné, že se tak nestalo. Před volbami to není nejlepší zpráva pro naše voliče, a to přinejmenším ze dvou důvodů. Zaprvé: v našich nových členských státech dochází k zajímavému a nečekanému jevu.

Někteří investoři, zejména z východoasijských zemí, se nejen snaží zavést východoasijskou pracovní morálku, proti čemu se zaměstnanci dožadují právní ochrany, ale objevil se také nový fenomén na pracovním trhu: snaha vyměnit domácí pracovní sílu za východoasijskou, která je zvyklá na odlišnou pracovní kulturu a neomezenou pracovní dobu. V současné krizi, kdy se zvyšuje nezaměstnanost, se nerovnoměrnost vztahu

mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem ještě více ozřejmila. Proto je omezování pracovní doby obzvláště potřebné, i při vědomí potřeby svobody zaměstnance.

Druhým problémem, který zůstal nevyřešený a má závažné dopady pro nové státy, je výpočet doby pracovní pohotovosti. Za daných podmínek nezůstává než výjimka, které jsme chtěli zabránit, ale bez ní bychom nemohli zajistit základní péči. Paní předsedající, nechci hledat viníka, ale chci věřit, že v novém volebním období nalezneme vyhovující řešení pro tyto palčivé problémy.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, neúspěch směrnice o pracovní době byl nevyhnutelný. Jak jsme zde slyšeli, Rada zaujala provokativní postoj tím, že ignorovala parlamentní hlasování, které se poté po letech opakovalo při druhém čtení. Rád bych řekl paní Lynneové, že právě s touto volbou předstupujeme před voliče, protože ve skutečnosti máme mandát od voličů.

Znepokojivý je předmět tohoto extremismu. Rada chce zachovat jak výjimku, tak roční výpočet pracovní doby. Upozornil bych pana komisaře a Radu, že 78hodinového týdne se dosáhne odložením doby odpočinku, kterou zajišťuje text, jež Rada bránila. Proto vytváří horší situaci než předchozí směrnice; upřímně řečeno, je těžké pochopit, jaký má Rada koncept pro práci a pracovní podmínky, ale také pro odborové svazy a smlouvy.

Pokud budeme pokračovat ve výjimkách, pokud se nebudeme snažit o harmonizaci pracovních podmínek, pak nebudeme pracovat pro Evropu, ale proti ní, jinými slovy budeme vytvářet podmínky, které oslabují sociální strukturu Evropy a zabraňují jí, aby se vypořádala se skutečnými příčinami současné krize.

Odpovědnost za neúspěch tedy leží plně na Radě. Parlament svou povinnost splnil.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). – (ES) Paní předsedající, uznat neúspěch je první krok k úspěchu. Dohodovací postup se nezdařil, ale stále je zde šance začít ode dneška znovu budovat dialog.

Problém neleží v realitě jednotlivých odchylek od maximálně 48hodinového pracovního týdne, protože právě pro překonání tohoto problému Parlament nabídl dlouhá přechodná období; problém pramení z výrazně odlišných úhlů pohledu, pokud jde o zavedení pravidla Společenství s hlavním cílem zajistit zdraví a bezpečnost v práci. Následný problém byla také regulace doby pracovní pohotovosti v souladu s výnosy Soudního dvora.

Pokud jde o hlavní problém výjimky, podle mého názoru to, co nabízela Rada, bylo v rozporu se zákonem a především odporovalo tomu, co považuji za základní prvky Evropy, která nemůže, a neměla by, opustit svůj sociální rozměr, aniž by ztratila svou identitu. Bylo nemyslitelné povolit, aby byl do právních předpisů Společenství začleněn obecný stálý předpis, který je v rozporu s doporučením Komise, jež ve svém sociálním programu nabádá členské státy, aby dodržovaly úmluvu Mezinárodní organizace práce. Bylo také možné dosáhnout dohody na základě řady výjimek a obecných pravidel; kromě toho jsme mohli využít příspěvku sociálních partnerů, kteří jsou s to, pokud se respektuje jejich nezávislost, se spravedlivě a účinně dohodnout.

Ve zkratce, návrhy Parlamentu obsahovaly řešení, která by mohla poskytnout, co společnosti potřebují, tedy flexibilitu pro přizpůsobení pracovní doby různým pracovním zatížením, protože skutečnost je taková, že žádné dva sektory nejsou stejné, ani společnosti v rámci sektoru nejsou, a proto, že potřebujeme, a má země obzvláště – držíme smutný rekord nejvyšší nezaměstnanosti v Evropské unii –, aby naše společnosti vytvářely větší zaměstnanost a méně propouštěli.

Dámy a pánové, patřím mezi ty, kdo jsou přesvědčeni, že naléhavě potřebujeme reformu našich sociálních systémů; také věřím, že je rozhodně možné sladit hospodářskou účinnost s nadějí na sociální zlepšení a sladit svobodu a spravedlnost, a právě proto musíme stanovit hranice a minimální sociální standardy pro všechny členské státy.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Paní předsedající, až budoucí generace budou soudit tento Parlament a jeho práci na dokumentu o pracovní době, předpokládám, že uvidí, jak naprosto nedůvěřivě se chovali poslanci EP během dialogu. Uvidí, že počátkem 90. let, když nejsilnější stranou zde v Parlamentu byli sociální demokraté a když většinu vlád členských států vedla levice, vznikla směrnice, která, jakkoli dobrý byl její záměr, odráží obvyklé socialistické dogma, že lidé nejsou schopni sami rozhodovat o rovnováze mezi prací a soukromým životem, že politici vědí vše nejlépe, a že samozřejmě ze všech nejlépe vědí vše evropské politiky, že zde byla směrnice o pracovní době, která prostě nikdy nefungovala.

Výjimka, původně navržená pro Spojené království, se stala výjimkou, kterou postupně potřebovalo využít 14 dalších zemí, a dnes jsme slyšeli od českého předsednictví, že nejméně dvě další země se nyní k této

skupině připojují. Ovšem v 21 zemích z 27 směrnice, pokud jde o vnitrostátní zdravotnické služby, nikdy nefungovala, a tak Komise přišla s návrhy na řešení této situace.

Máme směrnici, která zjevně nemůže být uplatňována, a jak reaguje Parlament? Že se lidé pletou; že se pletou členské státy; že se plete Komise a že se vše musí nacpat do této jedné svěřací kazajky univerzální velikosti, která ovšem nikomu nesedí. Pochopitelně, Rada odmítla ustoupit, protože, stejně jako poslanci EP, vlády členských států byly zvoleny, aby lidem otvíraly příležitosti, nikoli aby omezovaly jejich svobodu. Ty však měly na paměti to, co někteří poslanci Evropského parlamentu zapomněli.

Takže výjimka zde zůstává, ale s ní také problémy a tato záležitost tu zůstává pro další generaci poslanců Evropského parlamentu v příštím volebním období. Jen doufám, že naši noví kolegové, napříč celým Parlamentem, projeví více rozumu, ukáží, že lidem naslouchají, a nikoli diktují, a spíše než by zakazovali výjimku, vyhodí celou směrnici do koše a začnou od začátku.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, pane komisaři, skutečností je, že po pěti letech intenzivních snah o změnu směrnice o úpravě pracovní doby dovádíme dnes fiasko našeho úsilí ke konci. Parlament nedokázal nalézt s Radou společnou řeč a přijmout nový a lepší právní předpis, který by zlepšil situaci zaměstnanců, včetně snížení maximální přípustné délky pracovního týdne se souhlasem zaměstnance ze 78 na 65 hodin.

Lituji, že musím říci – a zde se rozcháším s předchozími řečníky, zejména s levou stranou Parlamentu –, že významný díl odpovědnosti za takový konec nese náš Parlament, který přijal nerealistickou vyjednávací strategii. Mnohé země Evropy mají přísloví, které zní: „Lepší je často nepřítelem dobrého.“ Během vyjednávání jsem si všiml, že většina mých kolegů poslanců, zejména z levé strany sněmovny, bohužel na tuto lidovou moudrost zřejmě zapomněla.

Rád bych něco řekl, i když mi to nepřinese žádné uspokojení. Připomenu Parlamentu, že během první schůze dohodovacího výboru jsem navrhl přijetí kompromisního postojů spolu s uznáním, že vzhledem k tomu, že ve většině členských států jsou mnoho let uplatňovány flexibilní zásady organizace pracovní doby se souhlasem zaměstnance, nelze očekávat radikální změny a že takový přístup by mohl mít za následek zablokování vyjednávání. Bohužel právě to se stalo a já se obávám, že k tomu došlo kvůli předvolební kampani, a nikoli v zájmu evropských pracujících.

Stephen Hughes (PSE). – Paní předsedající, je skutečně zvláštní, pokud Rada obviňuje Parlament za krach těchto jednání. Parlament byl tou aktivní stranou a předložil všechny kompromisní návrhy. Na poslední chvíli předložila kompromisní návrh i Komise, ale Rada neustoupila ani o krok, takže by za tento krach neměla vinit Parlament.

Dnes nám Philip Bushill-Matthews vypráví o svobodné volbě zaměstnanců – svobodné volbě odpracovat tolik hodin, kolik chtějí. Podívejte se, Philipe, na situaci ve Spojeném království, v členském státě, který používá obecnou výjimku nejdéle. Podle Šetření pracovních sil v EU tam 3,5 milionu pracovníků pracuje pravidelně více než 48 hodin týdně. Podle téhož průzkumu 58 % z nich – téměř 60 % – říká, že by rádo pracovalo méně než 48 hodin týdně. 2,2 milionu z těchto 3,5 milionu lidí ve Spojeném království za tuto práci navíc, kterou odvádí každý týden, nedostává žádnou odměnu. Nejsou to blázni, ale jsou nuceni tyto hodiny odpracovat a byli postaveni do situace, kdy musí odpracovat hodiny navíc. Taková je realita použití výjimky.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Rada se soustředila na uchování výjimky natrvalo a na reálné prodloužení pracovního týdne. Rada neprokázala žádnou flexibilitu.

Problém doby pracovní pohotovosti je problémem především pro ty, kdo pracují ve veřejných službách, a zejména ve zdravotnických službách, kde prodloužení pracovní doby znamená nejen horší pracovní podmínky pro lékaře a sestry, ale také hrozbu pro bezpečnost a zdraví pacientů, a navíc občanskou odpovědnost lékaře za zneužití úřední moci. Svobodná volba v této věci znamenala, že v nemocnici ve městě Radom v Polsku nebyl zaměstnán nikdo, kdo nesouhlasil s tímto postupem. To znamená, že v praxi svobodná volba neexistuje.

Rozdělení doby pracovní pohotovosti na aktivní a neaktivní část je pokus klasifikovat dobu, která je ve skutečnosti strávená ve službě zaměstnavateli jako dobu odpočinku – mluvíme o době strávené v místě výkonu práce, která nemůže být organizována nezávisle. V praxi jde tedy o okrádání zaměstnance o jeho čas. Není důvod, abychom přijímali řešení, která považujeme za škodlivé.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Paní předsedající, v roce 1817 sociálně založený britský podnikatel Robert Owen obhajoval zavedení osmihodinového pracovního dne. Byl přesvědčen, že všichni mohou žít v blahobytu, pokud budou lidé pracovat osm hodin a práce bude dobře zorganizována. Poté, přesně před 125 lety, byl dán první impuls k zavedení osmihodinové pracovní doby ve Spojených státech. Jedním z demokratických přesvědčení v Evropském společenství je, že zkrácení pracovního týdne přispívá k důstojnému lidskému životu. Naštěstí se k nim v posledních desetiletích přidal větší zájem o dělbu práce a pečovatelské povinnosti.

Paní předsedající, v této souvislosti je velkou ostudou, že v Evropě stále musíme bojovat za omezení maximální pracovní doby v týdnu. Vyžadování, aby zaměstnanci systematicky pracovali přesčas, a zavádění dlouhých pracovních týdnů ničí pracovní místa. Různé studie prokázaly, že Robert Owen měl pravdu: pracovat déle než osm hodin je kontraproduktivní. V době rostoucí nezaměstnanosti nabrala většina Rady a Komise špatný směr.

Michal SEDLÁČEK, úřadující předseda Rady. – (CS) Dámy a pánové, byla to pro mne velmi zajímavá diskuze a dovoluji mi, abych krátce zareagoval na některé podněty. Za prvé bych chtěl říci něco, co tady nezaznělo, ale je třeba si to říci upřímně. Není náhodou v Evropě nejvyšší ochrana zaměstnanců na světě? Já se domnívám, že je, takže, když zde hovoříme o nějaké snaze tuto ochranu demontovat nebo o tom, že se vracíme do 19. století, není to pravda. My se pouze snažíme ji přizpůsobit současné ekonomice a ekonomické situaci na světě. My nežijeme ve 20. století. My žijeme v 21. století, pracujeme, já nechci říci, jak dlouho, ale pracujeme nepřetržitě. Vidíte ten mobil, vidíte ty počítače. Každý dostáváme denně e-maily a běžně dostáváme e-maily 24 hodin denně a zároveň nikdo nespočítá, kolik hodin kdo pracuje. Takže ta snaha, která – hovoříme o nějaké flexibilitě – zde je, je pouze snaha o to, abychom se dokázali jako Evropa té globální konkurenci vůbec vyrovnat.

Máte pravdu, pane poslanče Nassauere, když jste říkal, abychom se domluvili na otázkách, např. na otázce on-call time. Já chci říci, že v tomto směru Rada zcela vyšla vstříc Parlamentu a souhlasila s tím, že on-call time by byl počítán jako pracovní doba na rozdíl od společné pozici, která říkala něco jiného. Dokonce jsme Parlamentu jako Rada navrhli, aby tato směrnice upravila pouze otázku on-call time a otázky opt-outu nechala někdy na příště, ale bez reakce ze strany Parlamentu. Paní poslankyně Figueredo říkala, že návrhy Rady zhoršují pozici pracujících, ale já bych chtěl znovu pouze připomenout to základní. Rada navrhla snížení počtu hodin při využívání opt-outu ze 78 na 60 či 65, ale naopak pan poslanec Cercas to odmítal. Rada navrhla omezení, omezení monitoringu a omezení při zavádění opt-outu. Rada to akceptovala a stejně to neprošlo. Pan poslanec Andersson se možná mylí v tom, když říká, že Rada nebyla ochotna přijmout kompromisní návrhy Komise. Naopak Rada je na svém zasedání COREPERu přijala, takže kompromis, který Komise navrhla, Rada akceptovala, neakceptoval to Parlament.

Já bych ještě chtěl říci, že nevím, kdo hovoří s kterými občany Evropské unie, ale my také hovoříme s občany Evropské unie, ale ti nám říkají, že chtějí více svobody, že nechtějí dále nové povinnosti, které na ně někdo má uvalovat, nechtějí, aby jim politici stále zasahovali do jejich osobního života. V současné době se blíží 20. výročí sametové revoluce, konce komunismu v Evropě, a to právě lidé chtějí oslavit tím, že si svobodu skutečně uhájí. Nechtějí, aby na ně někdo uvaloval nové a nové regulace a povinnosti.

Pane Hughesi, já se domnívám, že jsem ve svém vystoupení jasně řekl, v čem Rada vyšla vstříc, takže je velmi nekorektní říkat, že se Rada nepohnula ani o kousek. A když zde hovořil pan zpravodaj o tom, že doufá, že bude změna v některých vládách v Evropě, tak já si dovedu těžko představit, že pokud ve Velké Británii dojde k této změně, že by konzervativní vláda měla jiné názory než vláda premiéra Browna.

Takže jenom abych to zakončil, je nám nesmírně líto, že jsme nedospěli k dohodě, ale pokud budete nadále odmítat vidět realitu všedního dne, tzn. že 15 z 27 členských zemí využívá opt-out, že v současné době v řadě profesí není jednoduše dost pracovníků na to, aby tyto záležitosti byly, zejména v nových členských státech, pokryty, tak prostě opt-out musí být dosud realitou dne. Vraťme se k této otázce za 10 let, kdy ta situace může být v členských státech jiná. Vytvořme podmínky, aby členské státy nemusely využívat opt-out, a pak se budeme možná divit, že třeba dojdeme brzo i ke kompromisu.

Vladimír Špidla, člen Komise. – Dámy a pánové, v debatě se objevily argumenty, které byly již mnohokrát z dobrých důvodů použity. Myslím si, že je to víc než přirozené, protože to byla debata, která trvala pět let, která nás ovlivnila, a já bych chtěl poděkovat všem, kteří se jí velmi vážně účastnili. Ale fakt je, že výsledek, který máme, není výsledek, který je dobrý, není to výsledek stabilní a budeme na něj pravděpodobně muset reagovat. Chtěl bych také konstatovat, že je pro tuto debatu příznačné, že se nezabývala prakticky vůbec ničím jiným než opting-outem a možná trochu málo dobou pracovní pohotovosti. Nebrala v úvahu například doplňkový odpočinek, nebrala v úvahu změny, které byly v rámci noční práce apod. Protože opravdu všechny

změny, kterých bylo daleko víc než jenom otázka on-call time nebo opting-outu, všechny tyto změny se staly do jisté míry rukojmími dvou základních otázek. V roce 1993 byla schválena směrnice, která akceptovala výjimku. Tato směrnice předpokládala určité typy revize, ale nikoli jenom zaměřené na opting-out, nýbrž na směrnici jako takovou. V roce 2003 Evropský soud rozhodl o tom, že doba pracovní pohotovosti strávená na pracovišti je pracovní dobou. Je to rozhodnutí, které má svou logiku, a pro mě je zcela pochopitelné. Od tohoto okamžiku začal prudce narůstat počet států, které používají výjimku opting-out. Důvod je jednoduchý. Ve většině států pracovní doba strávená na pracovišti nebyla prakticky uplatňována jako skutečná pracovní doba a v okamžiku, kdy došlo k tomu, že se musela započítat jako pevná pracovní doba, státy pro to, aby zůstaly v rámci směrnice začaly zavádět opting-out.

Dámy a pánové, jak už jsem naznačil, situace je komplikovaná, má svou vnitřní dynamiku. V těch pětiletých debatách, které byly velmi hluboké, byly prozkoušeny prakticky všechny možné cesty směrem kupředu. Myslím si ovšem, že naše debata není uzavřená, že je třeba hledat další řešení, protože situace, která existuje teď, prostě není uspokojivá. A není uspokojivá z řady důvodů a nejenom z důvodů doby pracovní pohotovosti, což já osobně považuji za nejzávažnější, nejenom z důvodu opting-outu, což je nepochybně podstatná otázka, ale i z řady dalších důvodů, jako je třeba práce v noci, doplňkové volno a celá řada dalších věcí, které mohou – a po mém soudu postupně musí – zlepšovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, protože tato směrnice je směrnice, která se týká bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. A organizace pracovního času, která je vyjádřena touto směrnicí, má toto hledisko, nikoli jenom hledisko univerzální.

Dámy a pánové, prostě dva spoluzákonnodárci nedospěli k dohodě po vážné a dlouhé debatě pěti let, jsme tedy v určitém bodu a je třeba hledat další východisko. Komise je jistě připravena.

Mechtild Rothe, *předsedkyně delegace Evropského parlamentu v dohodovacím výboru.* – (DE) Paní předsedající, požádala jsem, abych mohla přednést ještě několik stručných poznámek, protože jsem přesvědčena, že je to nezbytné.

Úřadující předseda Rady, pan Sedláček, nám řekl, že Rada přijala návrh počátkem minulého týdne. Musím jasně říci, že informace, kterou jsme dostali v trialogu byla zcela jiná. Dostali jsme informaci, že návrh Komise nebude přijat, že nebude možnost výjimky během zkušební doby a že nebude přijata doba šestiměsíční. Také bylo jasně řečeno, že doba pracovní pohotovosti nebude vnímána jako nezbytné pokračování pracovní doby. Také nám bylo řečeno přesně to, co bylo řečeno zde, že panuje ochota se přizpůsobit. To nebyl postoj Parlamentu. Ráda bych ujasnila, že jsme tyto informace obdrželi. Problém je možná v tom, že jste přišel později, až po půlnoci, ale my jsme tyto informace dostali.

Zadruhé, pan Bushill-Matthews hovořil, jako by jednání byla předpojatá a jednostranná. Ráda bych vysvětlila jednu věc. Vyjednávací delegaci tvořil zpravodaj, pan Cercas, předseda výboru, stínový zpravodaj pan Silva Penada ze Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, a já. Shodli jsme se v každém jednotlivém případě. Pravidla této sněmovny zajišťují, aby má skupina neměla v delegaci do dohodovacího výboru většinu. Výsledky byly jasné: 15 hlasů pro, žádný proti, pět lidí se zdrželo hlasování. Dnešní rozprava jasně ukázala, že velká většina Parlamentu tento postoj podporuje. Nechtěla bych, aby někdo odcházel s pocitem předpojatosti.

Předsedající. - Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Csaba Óry (PPE-DE), *písemně.* – (HU) Paní předsedající, dámy a pánové.

Mrzí mě, že legislativní proces usilující o změnu směrnice o pracovní době skončil neúspěchem. To podtrhuje nepřítomnost konsensu mezi Radou a Evropským parlamentem v jedné z klíčových otázek související s pracovními podmínkami. Rada zamítla kompromisní řešení, které bylo potvrzeno ve dvou čteních v Evropském parlamentu a podporováno skupinami napříč politickým spektrem, jak pravici, tak levici, právě v době, kdy lidé v celé Evropě stále více přicházejí o práci, velké společnosti hromadně vyhlašují své plány na propouštění zaměstnanců a stále více peněz daňových poplatníků se využívá na pomoc bankám, které se dostaly do nesnází, a na zmírnění škodlivých účinků hospodářské krize.

Navíc negativní důsledek toho, jak tvrdohlavě Rada trvala na výjimce, byl, že jako následek dohodovacího postupu vedeného s Evropským parlamentem, který skončil nezdarem, se nepodařilo dosáhnout úspěchu ani v řešení otázky doby pracovní pohotovosti lékařů, přestože zákonodárci EU již byli velmi blízko dohodě a přijetí kompromisního řešení. Dosáhnout dohody v této otázce by bylo pro všechny zúčastněné strany mnohem výhodnější než pokračovat v právních sporech. Přestože nikdo nezpochybňuje obsah rozsudků

Evropského soudního dvora, je zvláštní, když lékaři musí neustále podnikat právní kroky vůči obhájčům institucí, aby mohli uplatnit svá práva.

Je skličující, že v roce tak plném hospodářského a sociálního napětí, jako je rok 2009, neprokázala Rada žádnou ochotu vyřešit jednu z klíčových otázek regulace pracovní doby na úrovni EU.

18. Pořad jednání: viz zápis

19. Úprava pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je zpráva (A6-0120/2009) paní Marie Panayotopoulou-Cassiotouové jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě [KOM(2008)0650 - C6-0354/2008 - 2008/0195(COD)].

Marie Panayotopoulou-Cassiotou, zpravodajka. - (EL) Paní předsedající, směrnice 2002/15/ES skutečně potřebovala revizi a Evropská komise, na základě zprávy, kterou byla povinna představit, předložila vhodné pozměňovací návrhy, které mají pomoci tomuto odvětví, aby bylo ochráněno zdraví a bezpečnost jeho pracovníků a zároveň byla podporována zdravá hospodářská soutěž. Výbor pro zaměstnanost a sociální věci přijal stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch a, navzdory mému doporučení, zamítl návrh Komise; jinými slovy nesouhlasil s vyjmutím samostatně výdělečně činných řidičů z rámce směrnice. Musím upozornit, že směrnice z roku 2002 stanovovala, že samostatně výdělečně činní řidiči mají být začleněni od 23. března 2009. Vývoj není, jaký se jeví být bezprostředně po dojmech z rozpravy o směrnici o silniční dopravě a vzruchem jí vyvolaným.

Pokud jde o doby řízení a odpočinku, od roku 2002 došlo k významným zlepšením, protože nařízení (ES) č. 561/2006, které vešlo v platnost v roce 2007, se vztahuje na všechny řidiče nákladních automobilů a zajišťuje, aby měli vhodnou dobu řízení a odpočinku.

Proto by začlenění samostatně výdělečně činných řidičů do směrnice o pracovní době bylo nepochopení konceptu samostatně výdělečně činnosti, protože pokud je někdo samostatně výdělečně činný, určuje si pracovní dobu sám. Byl by to tudíž vážně poškozující krok vůči malým a středně velkým podnikům, který by omezoval svobodu podnikatelů a napomáhal vytvořit další administrativní zátěž. Vznikl by tak precedent pro započetí diskuse o začlenění samostatně výdělečně činných osob z ostatních sektorů a tím omezení jejich možnosti pracovat tak dlouho, jak chtějí. To zanechává vážný problém: kdo je osoba samostatně výdělečně činná a kdo je „nepravá“ osoba samostatně výdělečně činná? Je zjevné, že někteří zaměstnanci se prohlašují za samostatně výdělečně činné, ale nejsou. Evropská komise navrhla, abychom stanovili kritéria pro rozlišení „nepravých“ samostatně výdělečně činných osob. To by však nebylo možné, protože kontroly se stále provádějí na vnitrostátní úrovni. Pokud by tedy evropské právní předpisy stanovily, kdo je „nepravá“ samostatně výdělečně činná osoba a kdo není, nebylo by možné to zjistit z vnitrostátních kontrol. Proto nyní máme v našich nových návrzích nástroj pro rozhodnutí na úrovni členského státu, kdo bude a kdo nebude začleněn do směrnice o osobách vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě. Také v našich návrzích vyzýváme Evropskou komisi, aby znovu určila výsledky uplatňování směrnice. Vyzývám kolegy poslance, aby zamítl pozměňovací návrh, který má poslat návrh zpět výboru, a podpořili návrhy mé skupiny, které podporuje také Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu a Skupina Nezávislosti a demokracie.

Antonio Tajani, místopředseda Komise. - (IT) Paní předsedající, vážení poslanci, víte, že bezpečnost silničního provozu je jednou z priorit mé práce jako komisaře pro dopravu.

Je také důležité v úvodu zdůraznit, že přestože bezpečnost silniční dopravy je samozřejmě klíčovým prvkem, když hovoříme o otázce, jako je pracovní doba řidičů, naše dnešní rozprava se netýká bezpečnosti silnic, ale sociální legislativy, netýká se doby řízení, ale pracovní doby.

Otázka, kterou dnes musíme zodpovědět, je následující: měli by samostatně výdělečně činní podnikatelé podléhat omezením pracovní doby za stejných podmínek jako zaměstnanci? Právě na toto se musíme pozorně zaměřit, protože v evropském právu neexistují žádné precedenty, které by určily, po jakou dobu může samostatně výdělečně činná osoba pracovat v kanceláři nebo laboratoři.

V roce 1998, když Rada a Parlament poprvé vedly rozpravu o směrnici o pracovní době osob vykonávajících mobilní činnost, situace v sektoru silniční dopravy byla naprosto odlišná od současné situace, jak řekla paní zpravodajka Panayotopoulou-Cassiotouová: v té době bylo běžnou praxí obcházet platná pravidla o době

řízení, což znamenalo, že profesionální řidiči trávili za volantem příliš mnoho času. Na základě dřívějšího nařízení o době řízení zavedeného v roce 1985 bylo téměř nemožné účinně kontrolovat dobu řízení.

V této souvislosti mezi lety 1988 a 2002 zákonodárci diskutovali o návrhu Komise, který usiloval o úpravu pracovní doby nejen řidičů-zaměstnanců, ale také samostatně výdělečně činných řidičů. Následkem této diskuse byla přijata odvětvová směrnice o pracovní době osob vykonávajících mobilní činnosti. Záměr byl snížit negativní dopady na bezpečnost silnic pramenící z nevhodných pravidel pro dobu řízení tím, že bude rozšířen rozsah právních předpisů o pracovní době i na samostatně výdělečně činné řidiče.

Problém však nebyl vyřešen a po dohodovacím postupu mezi Parlamentem a Radou byla přizvána Komise, aby zvážila pro a proti rozšíření pravidel pro pracovní dobu na samostatně výdělečně činné pracovníky a v roce 2008 předložila návrh. Komise požadavek splnila a v roce 2007 vydala podrobnou studii, která došla k následujícím závěrům.

Zaprvé, že pracovní doba nesmí být zaměňována s dobou řízení. Pokud jde o dobu řízení, situace se radikálně změnila. Jak víte, tato sněmovna spolu s Radou přijala nová pravidla o době řízení. Tato pravidla nařizují kromě jiného použití digitálního tachografu, velmi spolehlivého kontrolního zařízení, a specifické prováděcí směrnici.

Nová pravidla, která platí od roku 2007, se vztahují na všechny řidiče nákladních vozidel, a tudíž i na samostatně výdělečně činné řidiče. S novým digitálním tachografem, který zaznamenává každý pohyb nákladního vozidla minutu po minutě, nemůže řidič řídit déle než devět hodin denně a průměrně 45 hodin v týdnu. V současnosti je v zásadě možné monitorovat provádění těchto předpisů mnohem pečlivěji, než to bylo možné v roce 1985.

Zadruhé, v sociálních právních předpisech Společenství neexistují žádné precedenty určující práci osob samostatně výdělečně činných. Samostatně výdělečně činný pracovník nemůže být nucen k přesčasovým hodinám, protože z povahy věci si může zorganizovat práci tak, jak sám chce. Navíc je prakticky nemožné kontrolovat pracovní dobu této skupiny lidí.

Zatřetí, celkový poměr mezi výhodami a nevýhodami rozšíření pravidel pro pracovní dobu na samostatně výdělečně činné osoby je velmi nejistý a není možné prokázat, že uplatnění dané směrnice na samostatně výdělečně činné řidiče přinese jasné výhody. Konečně, je velmi důležité zdůraznit, že uplatnění pravidel pro pracovní dobu na samostatně výdělečně činné řidiče je neefektivní a těžko dosažitelné, protože tito řidiči nemusí zaznamenávat svou pracovní dobu pro platové účely, nehledě na to, že administrativní náklady na uplatnění takových pravidel by byly velmi vysoké.

Začtvrté, jednou oblastí, kde je třeba zasáhnout, je oblast „nepravých samostatně výdělečně činných řidičů“, tedy řidičů, kteří jsou formálně samostatně výdělečně činní, ale ve skutečnosti si nemohou volně organizovat vlastní pracovní činnost, protože zcela závisejí na jedné společnosti, která jim poskytuje plat a zakázky. Ze sociálního hlediska jsou zranitelní. Teoreticky jsou směrnici pokryti, ale neúspěch v jejím uplatňování znamená, že to tak v praxi není. Návrh Komise proto má urychlit provádění směrnice a poskytnout „nepravým“ samostatně výdělečně činným řidičům sociální ochranu, kterou potřebují.

V době hospodářské krize by uvalení další administrativní a finanční zátěže na malé a zranitelné podniky, které musí čelit důsledkům recese, nevyslalo dobrý signál. Z tohoto důvodu Komise závěrem vítá pozměňovací návrhy předložené Skupinou Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, Skupinou Aliance liberálů a demokratů pro Evropu a Skupinou Nezávislosti a demokracie, které jsou v souladu se společným postojem Rady přijatým během posledního zasedání Rady ve složení pro dopravu, a prostřednictvím těchto pozměňovacích návrhů vysílá jasný signál dopravnímu průmyslu: fenomén „nepravých“ samostatně výdělečně činných řidičů nebude tolerován a zákonodárci zajistí, aby byla pravidla uplatňována v celé Evropě.

PŘEDSEDAJÍCÍ: paní MORGANTINI

Místopředsedkyně

Johannes Blokland, *navrhovatel stanoviska Výboru pro dopravu a cestovní ruch*. – (NL) Paní předsedající, okamžik pravdy se rychle blíží. Zítra odpoledne budeme hlasovat o zprávě paní Panayotopoulou-Cassiotovou. Paní zpravodajka a já jako navrhovatel stanoviska Výboru pro dopravu a cestovní ruch máme stejný pohled na volné podnikání, a tak jsme společně podepsali zhruba 10 pozměňovacích návrhů, které může přijmout i Rada. Jsem vděčný, že je může pan komisař Tajani podpořit.

Zítřejší se budeme nejprve zabývat pozměňovacím návrhem předloženým Výborem pro zaměstnanost a sociální věci, který se snaží o zamítnutí našeho návrhu. Jsem tímto pozměňovacím návrhem stále velmi rozhořčen. Minulý týden se však toto rozhořčení změnilo v hrůzu, když jsem viděl politické prohlášení evropských odborů. Z obavy ze zaběhlého rumunského nebo bulharského samostatně výdělečně činného řidiče opřahuje nepravdu za nepravdou, aby přesvědčilo poslance Evropského parlamentu hlasovat proti návrhu Komise.

Prohlášení naznačuje, že samostatně výdělečně činní řidiči pracují 86 hodin týdně. Řidiči, jak zaměstnaní, tak samostatně výdělečně činní, mohou řídit průměrně 45 hodin týdně ve dvoutýdenním období, jak řekl také pan komisař Tajani. Máme tedy chápat, že tráví dalších 41 hodin týdně prací na svou firmu? I argument o bezpečnosti na silnicích v prohlášení je vyvratitelný. Neexistuje důkaz o vzájemném vztahu mezi bezpečností na silnicích a vynětím samostatně výdělečně činných řidičů z pravidel pro pracovní dobu; ve skutečnosti je to právě naopak.

Mimochodem, z prohlášení je zjevné, že odbory dobře vědí, že jejich postoj stojí není moc podložený. Využívají životní prostředí a vnitřní trh, aby dokázaly, že máme hlasovat pro zamítnutí návrhu, když velmi rozsáhlé hodnocení dopadů Komise ukazuje, že návrh ve skutečnosti prospěje fungování vnitřního trhu, dopravnímu odvětví a životnímu prostředí. Proto musíme zítra hlasovat proti pozměňovacímu návrhu předloženému Výborem pro zaměstnanost a sociální věci, který chce zamítnout náš návrh, a ve prospěch pozměňovacích návrhů paní zpravodajky. Věřím, že při hlasování převáží zdravý rozum.

Nakonec bych rád dodal, že e-mail, který poslal pan Hughes minulou neděli, považuji za naprosto nevhodný. Dělat politiku z neštěstí... (*Předsedající řečníka přerušila*)

Eva-Riitta Siitonen, jménem skupiny PPE-DE. – (FI) Paní předsedající, dámy a pánové, omezení pracovní doby by se nemělo vztahovat i na samostatně výdělečně činné podnikatele a řidiče a k tomuto závěru našťásti došla jak Komise, tak Rada.

V mé zemi, Finsku, by omezení pracovní doby mělo na samostatně výdělečně činné řidiče velmi negativní dopad. Řidiči ve Finsku často bývají drobnými podnikateli. Více než polovina z nich je majitelem vozidla, které řídí. Proto si všechno dělají sami: udržují své vozy a vedou si vlastní účetnictví. Samostatně výdělečně činní řidiči jsou již vázáni stejnými omezeními v době řízení a povinnými dobami odpočinku jako řidiči, kteří jsou něčí zaměstnanci. To je důležité pro budoucnost. Doby řízení samy o sobě by neměly být prodlužovány, ale pokud by se měl uplatnit pozměňovací návrh Skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance a Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, nemohli by řidiči například udržovat své vozy nebo vést účetnictví v době volna. V každém případě, jak by bylo dodržování takového nařízení sledováno?

Během hospodářské krize je naprosto nezbytné pomáhat zaměstnanosti a podnikání. Doufám, že všichni budou souhlasit s Komisí a Radou ve složení pro dopravu, že samostatně výdělečně činní řidiči mají být vyloučeni z rámce úpravy pracovní doby v této směrnici.

Jan Cremers, jménem skupiny PSE. – (NL) Paní předsedající, dámy a pánové, Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu považuje návrh na revizi pravidel pro pracovní dobu v silniční dopravě za nedostatečně promyšlený a rozporuplný. Špatné provádění a nesoulad s právními předpisy nesmí být důvodem ke zmírnění pravidel. Jak říká Komise, právní předpisy mohou být účinné, jedině pokud zahrnují všechny dotčené strany.

V otázkách na Komisi jsem žádal o objasnění, jaké kroky hodlá Komise podniknout proti využívání „nepravých“ samostatně výdělečně činných pracovníků. V této souvislosti záměr, který nyní v Radě zazněl, nejen vyloučit samostatně výdělečně činné řidiče z rámce směrnice, ale také nepodnikat dostatečná opatření proti „nepravým“ samostatně výdělečně činným pracovníkům, nenachází ve skupině PSE žádnou podporu.

Aktivity řidičů-zaměstnanců i samostatně výdělečně činných řidičů jsou stejně závažné pro jejich vlastní bezpečnost a bezpečnost ostatních. Činit mezi nimi rozdíl je podle naší skupiny nepřípustné. Musím podpořit pana komisaře: není to poprvé, kdy samostatně výdělečně činní pracovníci byli začleněni do koordinace bezpečnosti na stavbách, aby byla zaručena bezpečnost jejich i ostatních.

Bilyana Ilieva Raeva, jménem skupiny ALDE. – (BG) Během své poslední schůze v tomto parlamentním období musí Parlament přijmout směrnici o pracovní době osob vykonávajících mobilní činnosti. Jako zpravodajka pro Skupinu Aliance liberálů a demokratů pro Evropu se domnívám, že je od nás nezodpovědné podpořit zamítnutí celého textu Komise, jak bylo navrhováno. My liberálové podporujeme a pevně stojíme

za tím, že je třeba, aby si desítky tisíc samostatně výdělečně činných osob vykonávajících mobilní činnosti udržely svou konkurenční výhodu a důvod, proč jsou samostatně výdělečně činné.

Současná situace je alarmující. Stávající směrnice odstraňuje základní zásadu volného trhu, konkrétně podnikání a jeho podporu. Pro nás je nepřijatelné zacházet s lidmi pracujícími na základě pracovní smlouvy podle stejných pravidel jako s těmi, kteří jsou samostatně výdělečně činní. Narozdíl od zaměstnanců se stálým platem nepracují osoby samostatně výdělečně činné na základě daného počtu hodin, ale na základě počtu zboží, které převážejí, stejně jako počtu a druhu nákladu. Jejich začlenění do nové směrnice ve skutečnosti zničí jejich podnikatelský elán.

Právní předpisy stanovující pracovní dobu pro osoby samostatně výdělečně činné by znamenaly nebezpečný, neodůvodněný precedent. V žádném jiném odvětví neexistuje podobné nařízení. Přijetí takového rozhodnutí by mělo neblahý dopad na evropské hospodářství.

Velký praktický význam má také definice noční práce. V současné době si členské státy mohou noční dobu definovat samy. To jim umožňuje maximalizovat počet pracovních hodin pro přepravu pasažérů a zboží podle různých denních dob. Jak víte, noční doba ve Finsku se liší od noční doby v Itálii. Flexibilita pomáhá snižovat zácpy v dopravních špičkách, čímž se také snižuje množství většiny škodlivých emisí z dopravy.

Nakonec bych ráda dodala, že liberálové, s podporou Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a mnohých dalších poslanců, by rádi pokračovali v rozpravě o základních součástech směrnice. Jinými slovy podporujeme flexibilní, pragmatický postoj, který byl schválen Radou a navržen Evropskou komisí, k vyloučení osob samostatně výdělečně činných ze směrnice. Nabádám vás, abyste hlasovali ve prospěch této věci.

Sepp Kusstatscher, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Paní předsedající, celosvětový zájem a všechna opatření, která jsou v současné době přijímána pro boj proti prasečí chřipce, podobně jako ta, která byla přijímána před několika lety proti ptačí chřipce a BSE, jsou naprosto neúměrné nedostatku pozornosti, která je věnována mnohem většímu počtu smrtelných nehod na silnicích. Čtyřicet tisíc lidí umírá každý rok na silnicích Evropské unie. Mnoho lidí je zraněno nebo trvale postiženo. To vše je prostě přijímáno, jako by to byla vůle boží.

Každý ví, že vážných dopravních nehod se účastní nepřiměřené množství nákladních vozů. Hlavními příčinami bývají vysoká rychlost, únava a alkohol. Tato směrnice je krokem k zajištění, aby řidiči neřídili příliš unavení. Nyní by jako pracovní doba neměla být počítána jen doba řízení, která je kontrolována pomocí tachografů, ale také doba nakládání a vykládání. Toto rozhodnutí je správné. Pokud řidič pracoval po několik hodin před tím, než se posadil za volant 40tunového nákladního vozu, je již unavený a bude se těžko soustředit. Pro mě je naprosto nepochopitelné, že by se toto nařízení mělo vztahovat pouze na řidiče, kteří jsou někým zaměstnaní a nejsou samostatně výdělečně činní. Jedinou omluvou je, že je obtížnější kontrolovat pracovní dobu samostatně výdělečně činných osob. To je možná pravda, ale představuje unavený samostatně výdělečně činný řidič za volantem menší riziko?

Stephen Hughes (PSE). – Paní předsedající, jsou zde tři důvody, proč je třeba zamítnout tento návrh Komise. Zaprvé, Komise tvrdí, že nařízení (ES) č. 561/2006 o době řízení a odpočinku pokrývá vše, takže není problém vyloučit osoby samostatně výdělečně činné. To je chyba. Doba řízení představuje pouze polovinu – v průměru – pracovní doby řidiče. Ti, na které se nařízení nevztahuje, by mohli nakonec odpracovat až 86 hodin týdně, a to každý týden roku.

Zadruhé, nařízení se nevztahuje na statisíce řidičů, kteří řídí vozidla vážící méně než 3,5 tun. Ještě hůře, pokud budou vynecháni z této směrnice, nebudou pro jejich pracovní dobu existovat už vůbec žádná omezení.

Zatřetí, Komise rozlišuje mezi samostatně výdělečně činnými a „nepravými“ samostatně výdělečně činnými a tvrdí, že to dělá proto, že nemůžete dohlížet nebo kontrolovat pracovní dobu samostatně výdělečně činných. Je-li to pravda, jak se bude kontrolovat pracovní doba „nepravých“ samostatně výdělečně činných osob? To je zřeknutí se odpovědnosti a otevřená výzva, aby bezohlední zaměstnavatelé neustále hledali nové formy „nepravé“ samostatně výdělečně činnosti, aby obešli zákony. Je třeba, abychom tento návrh Komise zamítli.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Paní předsedající, předně bych rád poděkoval panu komisaři Tajanimu za to, že odvedl skutečně vynikající práci a že právě ve své řeči chvályhodně zmínil, že zde nejde o bezpečnost a počet hodin strávených řízením, ale o počet hodin strávených prací.

Musíme respektovat skutečnost, že v Evropě jsou malé a středně velké podniky, které dělají svou práci a vytvářejí pracovní příležitosti, a toto by byla rána pod pás pro malé podnikatele, zejména v současné

hospodářské situaci. Zhruba před dvěma týdny jsme zde měli vášnivou rozpravu o tom, jak malé a středně velké podniky udržují celé evropské hospodářství v chodu. Nyní stojíme před praktickou otázkou, zda bychom je měli podporovat či nikoli. Pan komisař Tajani zde vyhlásil, co bychom měli sledovat a co je třeba udělat, abychom zajistili, aby tito samostatně výdělečně činní řidiči mohli pokračovat v práci i po hodinách, které strávili řízením.

Antonio Tajani, místopředseda Komise. – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, rád bych ujistil ty poslance, kteří vyjádřili obavy ohledně textu, o němž diskutujeme. Bezpečnost silničního provozu rozhodně není ohrožena, opakují, že jednou z mých priorit je boj za snížení počtu dopravních nehod.

Domnívám se, že bychom neměli zaměňovat pracovní dobu s dobou řízení. Jsem si dobře vědom toho, co jste řekli: může se stát, že samostatně výdělečně činný pracovník bude nejprve pracovat, a když si sedne za volant, může už být unavený, ale nedomnívám se, že samostatně výdělečně činný pracovník může být v jakémkoli oboru kontrolován. Tento pracovník zajisté ví, co dělá, a může například naložit náklad a pak počkat a na dvě tři hodiny si odpočinout, a pak může sednout zpět za volant ve skvělé kondici, pokud jde o bezpečnost.

Ve skutečnosti je velmi obtížné kontrolovat jakýkoli typ samostatně výdělečně činného pracovníka, ať jde o řemeslníka nebo drobného podnikatele. Navíc právě tito lidé představují páteř hospodářství EU.

Z toho důvodu se zabýváme zajišťováním zdraví a bezpečnosti zaměstnanců a těch pracovníků, kteří se jeví jako samostatně výdělečně činní, ale prakticky jsou zaměstnanci. Proto Komise – a domnívám se, že pan zpravodaj je zde stejného názoru – chce, aby činnosti „nepravých“ osob samostatně výdělečně činných také spadaly do rámce legislativní kontroly.

Toto je tedy, podle mého názoru, důležitý signál, tento právní předpis splňuje skutečné požadavky a domnívám se, že je správné znovu zdůraznit, jak důležité je pokračovat v rozvoji této oblasti. Proto bych požádal Skupinu sociálních demokratů v Evropském parlamentu a Skupinu Zelených/Evropské svobodné aliance, aby zvážily přednesené poznámky a pochopily, že bezpečnost na silnicích, pokud jde o Komisi, je a zůstane prioritou, ale že tento předpis se nevztahuje na tuto oblast, ale je zaměřen spíše na lepší úpravu pracovní doby především u pracovníků v silniční dopravě a na sjednocení „nepravých osob samostatně výdělečně činných“ a „zaměstnanců“, protože ve skutečnosti se nejedná o osoby samostatně výdělečně činné, ale *de facto* o zaměstnance.

Takže bych rád znovu ujistil všechny, kdo vyjádřili obavy, protože jsem přesvědčen, že text, který může být přijat, je dobrý a je v souladu se zájmy evropských občanů.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, zpravodajka. – (EL) Paní předsedající, děkuji panu komisaři za jeho jasné vystoupení a dodatečné vysvětlení, kterými myslím jeho ujištění poslanců, že jeho hlavním cílem je bezpečnost silničního provozu a zároveň ochrana konkurenceschopnosti evropského hospodářství a podpora malých a středně velkých podniků. Děkuji všem svým kolegům poslancům za jejich stanoviska a chci zdůraznit, že právě takový dialog chceme nechat otevřený tím, že budeme hlasovat proti pozměňovacímu návrhu 54, který zamítá návrh Komise. Proto vyzývám všechny své kolegy poslance, aby pozměňovací návrh 54 zamítli, aby dialog zůstal otevřený a abychom mohli pomoci pracovníkům, kteří jsou využíváni a kteří tvrdí, že jsou „nepravé“ samostatně výdělečně činné osoby. Chceme pomoci snížit nezaměstnanost v silniční dopravě při zajištění plné bezpečnosti silničního provozu podle nařízení, které se vztahuje na všechny, a pracovní doby podle směrnice, kterou máme před sebou.

Ráda bych připomněla poslancům, že jsem jim zaslala článek z německých novin, z něhož je díky uvedeným příkladům patrné, že riziko během řízení nepochází z nadměrného množství práce, ale ze špatného využívání doby, kterou má každá osoba k dispozici, bez ohledu na to, jestli je to zaměstnanec, nebo osoba samostatně výdělečně činná, což ve skutečnosti není podstatné. Důležité je, aby každá osoba převzala odpovědnost za vlastní činy a řídila tak, aby se chovala jako dospělá osoba, která zná své povinnosti v rámci společnosti. Toho nedosáhneme tím, že budeme klást překážky jejich práci. Když pan Cremers vzpomněl stavební průmysl, odhalil zájem těch, kteří tyto názory před volbami podporují.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 5. května 2009.

20. Předběžný odhad příjmů a výdajů Evropského parlamentu na rozpočtový rok 2010 (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0275/2009) pana Maňky jménem Rozpočtového výboru o odhadu příjmů a výdajů Parlamentu na rozpočtový rok 2010 (2009/2006(BUD)).

Vladimír Maňka, zpravodaj. – (SK) Při svých setkáních s generálním tajemníkem Evropského parlamentu Klausem Wellem jsem od začátku pozorně vnímal úsilí, s nímž přistupoval k řešení problémů. Oceňuji jeho snahu optimalizovat práci administrativy Evropského parlamentu, instituce, která zaměstnává 6 000 pracovníků. Podobný zájem a pozitivní přístup jsem vnímal při jednáních s představiteli jednotlivých generálních ředitelství Evropského parlamentu.

V některých oblastech se již dnes podařilo odhalit rezervy a navrhnout zlepšení. Jako příklad pozitivního řešení uvedu akční plán generálního ředitelství pro předsednictví týkající se bezpečnostních služeb, který může přinést finanční úspory v Bruselu, Štrasburku i Lucembursku ve výši 2,6 milionu EUR ročně bez negativních dopadů na bezpečnost a ochranu.

Většina rozpočtových položek a hlavních projektů v rozpočtu Evropského parlamentu je víceleté povahy. Jsem přesvědčen, že pokud zlepšíme střednědobé plánování rozpočtu a zvýšíme jeho transparentnost, dosáhneme efektivity. Ze zprávy, kterou schválil Rozpočtový výbor a kterou dnes předkládám, vyplývá, dámy a pánové, že máme vůli ponechat větší manévrovací prostor pro nově zvolený Parlament. Pokud jsme v Rozpočtovém výboru našli rezervy nebo jsme snížili některé položky, neudělali jsme to v této fázi přípravy proto, abychom ukázali tvrdou ruku nebo proti sobě bojovali: administrativu a předsednictví na jedné straně, Rozpočtový výbor na straně druhé. Naším společným cílem je získat kvalifikovaný a komplexní pohled na věci a až na jeho základě správně rozhodnout. V oblasti plánování stavu zaměstnanců bere Rozpočtový výbor na vědomí návrhy a změnu struktur služeb a plánu stavů zaměstnanců, který předložilo předsednictví. Až budeme mít přehled o všech požadavcích, které vyplynou z analýz, bude výbor ochotný důkladně zvážit celý balík požadavků.

Minulý týden jsem se setkal se státním tajemníkem švédského ministerstva financí Hansem Lindbaldem, který bude ve finanční oblasti zastupovat švédské předsednictví Evropské unii, a s dalšími představiteli stálého švédského zastoupení v Bruselu a švédského ministerstva financí. Dostal jsem příslib úzké spolupráce, jejímž cílem je zracionalizovat rozpočet evropských institucí. Zástupci švédského předsednictví kladou zvláštní důraz na politiku budov, která patří také mezi naše priority. Výdaje na koupi a pronájem budov jsou jednou z hlavních složek správních výdajů institucí EU. Už před více než třemi lety překročila celková plocha, kterou instituce užívají, rozlohu 2 miliony m². Proto jsme se shodli, že potřebujeme společnou politiku v oblasti budov, lepší interinstitucionální spolupráci, lepší koordinaci plánování, přehodnocení soustředění kancelářských prostor v některých oblastech, lepší využívání veřejných soutěží. Chtěl bych proto ocenit závazek generálního tajemníka, že v novém volebním období velmi rychle předloží návrh střednědobého strategického plánu budov, aby ho poslanci měli k dispozici před prvním čtením na podzim a aby mohli přijmout rozpočtová rozhodnutí.

V oblasti zlepšení spolupráce mezi evropskými institucemi můžeme dosáhnout milionových ročních úspor. Věřím, že ve spolupráci s interinstitucionální pracovní skupinou pro mnohojazyčnost se nám podaří lépe využít volné kapacity v této oblasti. V příštím roce bychom měli mít k dispozici studii o překladatelském nástroji Euramis, jehož plné využití pravděpodobně přinese revoluci v oblasti překladů i ve spolupráci v oblasti překladů. Jsem přesvědčen, že tento nástroj během dvou let přinese vyšší účinnost a úsporu finančních zdrojů a zredukuje závislost na externích službách.

Margaritis Schinas, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Paní předsedající, dnes rozhodujeme o rozpočtu Parlamentu na rok 2010 ve zvláště kritickém období, které je určováno zaprvé tím, že, jak doufáme, vstoupí v platnost Lisabonská smlouva; zadruhé velkou hospodářskou krizí, která zasáhla evropské hospodářství, a zatřetí novými nařízeními pro poslance Parlamentu a parlamentní asistenty. Všechny tyto prvky jsou nedílnými součástmi rozpočtu Evropského parlamentu na rok 2010 a já jsem přesvědčen, že jako parlamentní poslanci se musíme pohybovat přesně v rámci těchto parametrů, bez experimentů, výstředností a přebytných výdajů, ale rozumně a v souladu s kritérii, jak od nás očekává společnost.

Proto věřím, že stojíme na novém začátku, protože uprostřed krize nastavuje Evropský parlament dobrý příklad tím, že své výdaje na rok 2010 udržuje na velmi realistické, dokonce bych řekl nízké úrovni. Udržíme svůj rozpočet pod 20% hranicí pro položky na administrativní výdaje. Snížili jsme svůj rozpočet na rok

2010 o 6,5 milionu oproti původním odhadům sekretariátu a, pokud se podíváme na celkové údaje v porovnání s loňským rozpočtem, vidíme, že navzdory novým požadavkům kvůli novým pravidlům pro parlamentní poslance a asistenty máme podle mého názoru výjimečně rozumný nárůst o méně než 4 %.

Parlamentní Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, za níž mám tu čest být zpravodajem v této otázce, stanovila na začátku postupu hlavní cíl pro rozpočet na rok 2010. Chceme soustředit prostředky Parlamentu na sektory, v nichž má Parlament kompetenci a pravomoc, tedy na sektory spojené s legislativou. Chceme, aby zde již nebyly spousty lidí zabývajících se záležitostmi, v nichž nemá Parlament žádné slovo, a ne abychom měli málo lidí a prostředků tam, kde Parlament skutečně může právními předpisy něco změnit. Proto věříme, a budeme o tom znovu diskutovat při prvním čtení, že počáteční výdaje odrážejí tuto naši prioritu, a souhlasíme s důrazem, který kladl pan zpravodaj na otázku mnohojazyčnosti a otázku budov, což jsou témata, která jsme vždy upřednostňovali, ale z hlediska legislativy.

Rád bych skončil tak, jak jsem začal, tedy tím, že řeknu, že v současnosti není čas na výstřednosti a zbytečné utrácení. Je čas na utahování opasků, kdy bychom měli být vážní a soustředit se na nezbytné věci. Pokud jde o tři hlavní víceleté programy – webovou televizi, muzeum evropské historie a zejména návštěvnické centrum, chceme jednoznačné záruky pro jejich vývoj, aby je mohl rozpočet na rok 2010 nadále podporovat, ale vždy na základě filozofie řádné, vážné a vytrvalé kontroly.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, jménem skupiny UEN. – (PL) Paní předsedající, rád bych v této rozpravě o odhadu příjmů a výdajů Parlamentu na rozpočtový rok 2010 upozornil na tři záležitosti. Zaprvé bychom měli podpořit návrh pana zpravodaje přijmout prozatím návrh odhadu příjmů a výdajů Parlamentu na rok 2010 ve formě přijaté předsednictvem Evropského parlamentu v dubnu letošního roku. Konečná rozpočtová rozhodnutí by měla být přenechána příštímu Parlamentu, který by měl být v září 2009 znovu pověřen analýzou konkrétních rozpočtových položek.

Zadruhé bychom měli také pozitivně zhodnotit skutečnost, že v současné době přijaté odhady předvídají růst výdajů pouze o 2,72 %, což znamená, že v této fázi nebude potřebný 4% nárůst, který byl navrhován dříve, a také že nový Parlament bude mít v této oblasti letos na podzim velký manévrovací prostor.

A konečně zatřetí, rád bych také vyjádřil silnou podporu návrhu pana zpravodaje v oblasti mnohojazyčnosti, a zejména zajištění, aby všichni poslanci EP měli stejný přístup k překladatelským a tlumočnickým službám. Podpory hodné jsou také položky týkající se informační a komunikační technologie pro Parlament, a zejména plány na umožnění nejlepšího možného využití těchto prostředků.

Vladimír Maňka, zpravodaj. – (SK) Rád bych závěrem dnešní rozpravy poděkoval oběma kolegům za jejich názory. Také bych rád poděkoval představitelům všech institucí včetně Evropského parlamentu, s nimiž jsme v posledních třech měsících měli desítky diskusí o přípravě jejich rozpočtů. Chtěl bych poděkovat předsedovi Rozpočtového výboru, panu Bögemu, stínovým zpravodajům a koordinátorům politických skupin, ale také svým kolegům, poradcům a pracovníkům Rozpočtového výboru, s nimiž jsme většinu diskusí absolvovali. Díky vám všem se nám podařilo ve většině případů nalézt společnou cestu a společné řešení.

Kvůli volbám do Evropského parlamentu, které se uskuteční začátkem června, se nám výrazně zúžil časový prostor pro přípravu a diskusi o odhadech rozpočtu, ale také prostor pro hledání kompromisů. Navzdory tomu jsme je dokázali nalézt a již teď můžeme konstatovat, že výsledek naší spolupráce pozitivně ovlivní výsledky práce Evropského parlamentu. Přitom při přípravě rozpočtu na rok 2010 pravděpodobně zaznamenáme největší zásahy do struktury Evropského parlamentu za posledních 10–12 let. Je to velká výzva pro vedení Evropského parlamentu, ale i pro nás všechny. Věřím, že na konci roku budeme moci konstatovat, že se nám společně podařilo nastoupit cestu k větší efektivitě činnosti Evropského parlamentu, ale i v ostatních evropských institucích.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat dne 5. května 2009.

21. Obchodování s produkty z tuleňů (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0118/2009) paní Wallisové předložená jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady týkající se obchodování s produkty z tuleňů (KOM(2008)0469 – C6-0295/2008 – 2008/0160(COD)).

Diana Wallis, zpravodajka. – Paní předsedající, máme kompromis, zítra možná budeme mít před sebou dohodu z prvního čtení. Co se mě týče, jako zpravodajka tohoto Parlamentu bych řekla, že to byla velice obtížná oblast, velice těžká cesta.

Nicméně jsme dospěli do situace, kdy jak doufám, budeme respektovat přání těch poslanců Parlamentu, kteří podepsali písemné prohlášení k tomuto tématu, a zohledníme přání mnoha občanů v mnoha našich zemích po celé EU, kteří nám říkají, že to, co vidí z komerčního lovu tuleňů, se jim nelíbí a že nechtějí mít nic společného s obchodem, který je s tímto lovem spojený. Toto přání jsme respektovali; zabývali jsme se pouze tím, čím se v rámci vnitřního trhu Evropy zabývat můžeme, tedy oběhem zboží na trhu, které pochází z komerčního lovu. Na základě této právní úpravy – pokud bude zítra schválena – by naši spotřebitelé měli být ujištěni, že na evropském trhu se nebude prodávat nic, co pochází z komerčního lovu.

Jsou však samozřejmě výjimky. Tuleň jsou velmi krásná mořská zvířata – vlastně jsem si během tohoto procesu uvědomila, že mají velkou přitažlivost pro veřejnost. – ale pro některé jsou mořskými krysami. Takto je vnímají mnozí rybáři: dospělý tuleň denně spořádá obrovské množství ryb. Proto bude i nadále nutno tuleň lovit, aby v některých oblastech byla zachována udržitelnost rybolovu.

Žádnou regulaci lovu jsme zde však neprováděli. Pokud lidé v kterémkoli z našich členských států chtějí lovit, mohou lovit i nadále. Nemohou mít ale z výsledků tohoto lovu komerční zisk. Je však třeba, aby takto získané úlovky bylo možno použít, a zvláště doufám, že budou moci být použity ty části tuleňů, které mají využití v medicíně.

Největším problémem v celé této věci je postavení tradičních arktických komunit – původních obyvatel Arktidy. Tvrdíme, že pro ně máme výjimku, ale jak to společně se zakázaným produktem skutečně ovlivní jejich životní styl a jejich hospodářství? Arktida není žádný zábavný park či muzeum, je to živoucí, dýčející společenství s vlastním moderním hospodářstvím, jehož základ tvoří to, co se získá z moře. Doufám, že tyto komunity budou moci i nadále fungovat tak jako odjakživa. Ale mám pochybnosti a vím, že tyto pochyby stály za rozhodnutím Arktické rady z minulého týdne odmítnout udělit Evropské unii statut stálého pozorovatele.

Tato oblast je pro mě opravdový hlavolam. Potýkala jsem se s tím, že tady dochází ke střetu svobod, respektovala jsem hlasování ve výboru a snažila jsem se respektovat názory těch, které zastupuji doma. Ale dnes vám řeknu pouze toto: Navštívila mě delegace z komunity Nunavut. Po vzájemné výměně názorů jsme všichni plakali. Doufám, že výjimka funguje. Tento balíček zítra podpořím, a doufám, že se ukáže, že to bylo správné rozhodnutí.

Stavros Dimas, člen Komise. – (EL) Paní předsedající, nejprve bych chtěl poděkovat zpravodajce paní Wallisové a návrhovateli stanovisek panu Martinovi, paní Brepoelsové a paní Mathieuové za jejich mimořádné úsilí. Zejména bych chtěl poděkovat předsedkyni Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů paní McCarthyové za její přínos k tomuto konkrétnímu návrhu.

Skutečnost, že dohody bylo dosaženo v prvním čtení, dokazuje politickou vůli orgánů Společenství urychleně řešit dva hlavní problémy související s obchodováním s tuleňími produkty, zejména s rozdělením vnitřního trhu a nutností chránit dobré životní podmínky zvířat. Tato konkrétní dohoda obsahuje tři rozhodující prvky: první souvisí s harmonizací vnitřního trhu a jedná se o zákaz obchodování s produkty z tuleňů na trhu Evropské unie. Bude se vztahovat jak na zdejší produkty, tak na produkty dovážené. Jak bezpochyby víte, tuleň jsou loveni na území Společenství i mimo něj. Získávají se z nich produkty, jako je například maso, olej, tuk, a výrobky z jejich orgánů, kožešiny a kůže. S těmito produkty se obchoduje na různých trzích včetně trhu Společenství. U některých z těchto produktů, jako jsou tablety obsahující omega tři kyseliny, vyčištěné kůže nebo tuleňí kožešiny, je obtížné, nebo dokonce nemožné, aby je spotřebitelé rozeznali od podobných výrobků, které nepocházejí z tuleňů. Lov tuleňů a jeho podoba vyvolaly závažnou reakci a znepokojení veřejnosti a mnoha vlád, které jsou zvláště dobře obeznámené s otázkou životních podmínek zvířat. Tyto obavy pramení ze způsobu, jakým jsou tuleň loveni, z metod používaných k jejich zabíjení a z bolesti, kterou způsobují. Rozhořčení veřejnosti je zřejmé z mohutné účasti na příslušném veřejném dialogu, ale výmluvně o něm vypovídá také obrovský počet dopisů a petic, které jsem obdržel v posledních dvou letech. Občané si nyní mohou být jisti, že výrobky z tuleňů už na trhu nebudou k dostání.

Druhým důležitým prvkem v návrhu je logické vynětí Inuitů a jiných komunit původních obyvatel. Cílem není ovlivnit základní hospodářské a sociální *acquis* těchto společenství, které jsou na lovu tuleňů již tradičně závislé. Je třeba vzít v úvahu, že tento druh lovu je historickým prvkem jejich kultury a kulturní identity a je zdrojem příjmu, který jim pomáhá přežít.

Třetím prvkem je výjimka pro lov v malém měřítku. Rybáři zabývající se příležitostným lovem tuleňů, ale pouze pro účely udržitelného řízení mořských zdrojů, tak budou moci uvádět na trh výrobky z tuleňů na neziskovém základě, aby si pokryli náklady související s lovem. V souladu se základní zásadou tohoto nařízení tato konkrétní činnost musí mít nekomerční charakter. Komise schválí podrobná prováděcí opatření, která objasňují, jak mají být výše uvedené výjimky uplatňovány, prostřednictvím postupu projednávání ve výborech a po kontrole provedené Parlamentem.

Doufám, že Parlament, stejně jako Rada a Komise podpoří tento kompromisní balíček jako celek. Zmíněný text zohledňuje harmonizaci vnitřního trhu a zároveň reaguje na obavy evropských občanů o dobré životní podmínky zvířat v souvislosti s lovem tuleňů. Evropská komise má možnost přijmout kompromisní balíček v plném znění za účelem dosažení dohody o příslušném nařízení v prvním čtení.

Frieda Brepoels, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin.* – (NL) Paní předsedající, pane komisaři, jistě jste si vědomi, jak nesmírně mě těší, že o tomto dokumentu můžeme na poslední chvíli hlasovat, neboť mnoho občanů, stejně jako Parlament již řadu let vyzývají k přijetí opatření namířených proti krutým praktikám komerčního lovu tuleňů.

Nebylo snadné najít ten správný přístup, neboť Evropa sama nemá pravomoc tento lov zakázat. Jsem proto Komisi vděčna, že předložila Parlamentu návrh, ačkoliv Parlament byl toho názoru, že návrh je třeba zpřísnit.

Jako navrhovatelka stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jsem proto velice vděčna svým kolegům z různých politických skupin za bezprostřední podporu svého návrhu, který prosazuje úplný zákaz obchodování s tuleními produkty s jedinou výjimkou, a to lovu, který tradičně provádějí inuitské komunity. Tímto výbor rozhodl proti původnímu návrhu Komise, který povoloval několik výjimek, a také proti systému označování, které by podle nás nebylo možno kontrolovat.

Chci poděkovat také českému předsednictví za to, že pokračovalo v práci na dosažení dohody. Umím si představit, že příslušná jednání s členskými státy neprobíhala vždy hladce. Stejně jako svým kolegům z Parlamentu chci poděkovat také různým nevládním organizacím (NGO), které hrály konstruktivní úlohu jako nátlakové skupiny přímo v průběhu procesu a které nyní zároveň tento kompromis výslovně podporují. Kompromisy samozřejmě vždy znamenají, že je třeba něčeho se vzdát, abychom mohli něco získat, jsem však přesvědčena, že tento text splňuje požadavky všech dotčených stran.

Nakonec bych chtěla pro naše občany zdůraznit, že kompromis bude mít skutečný dopad na komerční lov v zemích, jako je například Kanada. V očekávání možného zákazu obchodování poptávka po tuleních kožešinách klesla již v tomto roce a cena se ve srovnání s minulým rokem snížila na polovinu. Proto jakmile bude zákaz zaveden, zasadí to bezesporu tomuto lovu a mezinárodnímu obchodu s tuleními produkty těžkou ránu.

Mám proto z výsledku velkou radost a ze strany svých kolegů poslanců očekávám v zítřejším hlasování výraznou podporu.

Véronique Mathieu, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova.* – (FR) Paní předsedající, nesdílím názor svých kolegů, ani pana Dimasi, protože si vzpomínám na názor právního poradce Rady. Pamatuji si také názor právního poradce Parlamentu. Oba tito poradci nám sdělili, že byl použit nesprávný právní základ. Na to si vzpomínám.

Nezapomínejte, pane Dimasi, že zakazujete produkty z lovu tuleňů, aniž byste je něčím nahradil, což je protiprávní. Měl byste si uvědomit, že Kanaďané si toho jsou dobře vědomi a mají v úmyslu uplatnit své právo a odvolat se ke Světové obchodní organizaci. Nehodlají se o tyto produkty nechat připravit a vy je nemůžete zastavit. Osobně se domnívám, že v tomto směru mají naprostou pravdu. O špatném kompromisu – a podle mého názoru je tento kompromis velice špatný – pro který budou někteří z mých kolegů zítra hlasovat – beze mne, protože já budu hlasovat proti – se bude hlasovat v předvečer vrcholné schůzky EU-Kanada. Evropská unie vlastně vyhláší našim kanadským přátelům válku. Doufám, že si moji kolegové dobře uvědomují, co dělají.

Musím svým kolegům poslancům a panu Dimasovi také říci, že budou mít velkou předvolební kampaň postavenou na tuleních a na Kanadanech, protože v otázce lovu tuleňů neřešíme vůbec nic. Problém pouze přesunujeme. Sám jste, pane Dimasi, prohlásil, že lov tuleňů nezakazujete. Potenciálně přesunujete tento problém do Číny a jiných zemí, které budou tyto produkty přijímat. Nevyřešili jste nic.

Tento kompromis považuji proto za špatný. Připadá mi, že problém byl zameten pod koberec, že se nic nevyřešilo a že opravdu není na co být pyšný. Rovněž není na co být pyšný, podíváme-li se na klesající cenu

kožešin mezi Inuity. O textu se ještě ani nehlasovalo, kompromis ještě ani nebyl přijat, a přesto tito lidé kvůli nám už hospodářsky velice strádají. Necítím v tom žádné sebeuspokojení.

Malcolm Harbour, jménem skupiny PPE-DE. – Paní předsedající, jako koordinátor za svou skupinu při Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů jsem podepsal kompromisní text a jsem přesvědčen, že jsem udělal správně, ale jak řekla Diana Wallisová, je to velice obtížné téma, protože je těžké sladit rozdílné názory.

Jistě již víte o dvou členech mé skupiny, kteří na to mají odlišný názor, a myslím, že zítra zjistíte, že naše skupina se postaví proti tomu – ledaže by byly schváleny některé pozměňovací návrhy mých kolegů. Nicméně mnozí – včetně mě – pro to hlasovat budou, protože vzhledem k názoru, který zastávám, to považuji za svou morální povinnost.

Vyberu jen některé z hlavních otázek. V první řadě je zde výzva, abychom něco podnikli. Lidé doposud dávali najevo, že toto je začátek procesu, nikoli konec. Problémem je nehumánní způsob, jakým jsou tuleni zabíjeni, a neschopnost profesionálních lovců tuto otázku řešit. Zabývat se tím musí rovněž kanadská vláda. Existuje množství doložek o přezkoumání, které sem byly začleněny, aby to fungovalo, ale já se ztotožňuji s tím, co říká Diana Wallisová, že klíčové pro tento kompromis byly výjimky.

Výjimky jsou dobře vyvážené, neboť odrážejí v první řadě důležitost podpory tradičního lovu v komunitách. Diana Wallisová má pravdu, když říká, že to musí fungovat, a to znamená, že produkty pocházející z těchto komunit musí být na prodej a musí být nabízeny vhodným způsobem. Za druhé, je kladen důraz na udržitelnost mořských zdrojů a na to, jak bude tato otázka řešena.

Máme před sebou kompromis. Myslím, že evropští občané si přejí, abychom jej schválili, ale tento parlament jej také bude muset napříště pečlivě kontrolovat.

Arlene McCarthy, jménem skupiny PSE. – Paní předsedající, myslím, že zapomínáme na to, že to byl právě tento parlament, který jako první zahájil kampaň za všeobecný zákaz krutého obchodování s tuleními produkty v celé EU. V roce 2006 většina poslanců podpořila písemné prohlášení, které tento zákaz požadovalo – bylo připojeno 425 podpisů – a zahrnovalo studie veterinárních specialistů jasně dokládající, že tuleni jsou zabíjeni nesmírně trýznivým způsobem, často jsou stahováni z kůže ještě zaživa. Veřejnost už obchodování netoleruje a my jako její zástupci máme pravomoc skončit to. Kromě toho naše zítřejší hlasování bude rozhodujícím krokem kupředu v celosvětové kampani za zákaz tohoto obchodování.

Ve Spojených státech platí zákaz již mnoho let. Mexiko zakázalo obchodování. V Evropě existuje zákaz jednotlivě již v Belgii, Nizozemsku, Lucembursku a Itálii; Německo a Spojené království zvažují zákaz obchodování. Zákazy jsou nyní zavedeny v Rusku. Zákaz plánuje Hongkong. Je to politická otázka, která je nyní aktuální. Po 40 let trvající kampani proti obchodování má Evropa nyní možnost zavést zákaz ve všech 27 státech.

Není to poprvé, kdy jsme se ve Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů na popud občanů začali zabývat ukončením tohoto krutého obchodování. Parlament má pravomoc občanům vyhovět a výbor pro vnitřní trh se rozhodl usilovat o kategorický zákaz a zároveň zajistit výjimku pro tradiční lov Inuitů. Výbor zamítl smíšený návrh Komise na částečný zákaz a označování; výbor zamítl návrh paní Wallisové na pouze nepovinné označování. Proč? Protože toto polovičaté gesto, které by umožnilo pokračování krutých jatek, by občané odsoudili. V řadě průzkumů veřejného mínění ve všech evropských zemích dali občané najevo, že si přejí toto obchodování ukončit: ukončení si přeje 75 % dotázaných ve Spojeném království, 80 % v Rakousku, více než 90 % ve Francii a Nizozemsku. Dokonce i v těch zemích EU, kde probíhá tradiční lov tuleňů v malém měřítku, veřejnost obchodování nepodporuje, ve Švédsku je proti němu 70 % občanů. Lov ve své zemi nepodporuje ani jasná většina Kanadánů.

Kromě toho 86 % dotázaných Kanadánů vyjádřilo názor, že EU by měla mít možnost svobodně se rozhodnout pro zákaz těchto produktů. Mám zde dopis od jednoho kanadského senátora, který obdržel předseda Pöttering, kde se píše: „Váš hlas pro zákaz obchodování s výrobky z tuleňů pomůže obrovské většině Kanadánů, kteří s obdivem sledovali, jak Ruská federace ukončila minulý měsíc svůj krvavý masakr tuleňů, přinutit své politiky, aby bez ohledu na politickou výhodnost usilovali o to, co je správné, a tento nehumánní lov jednou provždy zakázali. Jménem většiny Kanadánů, kteří s tímto lovem zásadně nesouhlasí, vám děkuji za vše, co v této věci podnikáte. Velice to oceňujeme.“

V tomto roce bylo při kanadském lovu zabito 50 000 tuleňů ve srovnání s 220 000 v minulém roce. To znamená, že my jako občané máme nyní možnost tento krutý obchodování zakázat. Víím, že občané Evropy

tomu budou tleskat. Doufám, že Parlament v zítřejším hlasování návrh výboru pro vnitřní trh na zákaz tuleních produktů podpoří.

Toine Manders, *jménem skupiny ALDE*. – (NL) Paní předsedající, podepsal jsem kompromis jako koordinátor za Skupinu Aliance liberálů a demokratů pro Evropu ve Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů. Rovněž v naší skupině panují názorové rozdíly, stejně jak to o své skupině konstatoval pan Harbour, ale to jen dokazuje, jak je tato otázka citlivá.

V demokracii musí volení zástupci naslouchat veřejnosti a pryč je doba, kdy kvůli získání komerčních produktů musela být zvířata brutálně zabíjena. Nemáme naprosto v úmyslu určovat, jak má být lov prováděn, nehodláme zasahovat do nakládání s lovnou zvěří. Chceme však ukončit obchodování se zvířaty, která jsou zabíjena brutálním způsobem.

A to je, myslím, vzkaz, který tímto kompromisem vysíláme. Považuji za správné, že se udělením výjimky zohledňuje situace tradičních komunit a také že spotřebitelé či turisté přivázející si výrobky zakoupené jako suvenýry mají být ušetřeni honu na čarodějnice. Nebylo by dobré vydávat se tímto směrem, ani by to se svobodou dnešní Evropské unie nešlo dohromady.

Vzhledem k tomu, že chceme, aby všechny výrobky byly opatřeny informacemi, bylo by možná dobré na výrobcích jednoduše uvádět, že obsahují části z tuleňů, takže zákazníci budou mít na výběr, neboť za daných okolností o tom často ani nevědí. Je třeba zajistit lepší informace, protože zákazníci by měli mít možnost informovanější volby.

Dobrym nápadem by mohla být podpora původních tradičních komunit na základě opatření, které jim umožní rozvíjet alternativní ekonomiky. Děkuji vám, paní předsedající, a doufám, že tento kompromis zítra velkou většinou přijmeme.

Leopold Józef Rutowicz, *jménem skupiny UEN*. – (PL) Paní předsedající, případy brutálního zabíjení tuleňů spadají do oblasti pytláckého lovu, s nímž se bohužel setkáváme dosti často. Pytláci zabíjejí mořská a lesní zvířata a mnoho druhů ryb, aniž by dodržovali nějaké zásady, ničí populace a působí jim utrpení. V zemích Evropské unie a v Kanadě existují příslušné právní předpisy a rovněž příslušné orgány, jejichž úkolem je zajistit dodržování těchto předpisů.

Jedním ze způsobů, jak mohou obyčejní lidé poskytnout těmto orgánům užitečnou podporu, by byla pomoc při odhalování a zjišťování pytláků. Stát by měl zajistit, aby zvířata žila v dobrém fyzickém stavu, psychické pohodě a v souladu s prostředím, a také zabránit tomu, aby se nelegálně získané kůže a maso divokých zvířat včetně tuleňů dostalo na trh, a takové obchodování přísně trestat. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady je dokumentem, který smiřuje zájmy všech stran v oblasti obchodování s tuleními kůžemi.

Heide Rühle, *jménem skupiny Verts/ALE*. – (DE) Paní předsedající, i já vítám dohodu jménem naší skupiny a zítra pro ni budeme hlasovat. Plníme přání mnoha občanů, kteří nás žádali v četných dopisech a elektronickou poštou, abychom v této oblasti přijali opatření. Řídíme se samozřejmě písemným prohlášením Parlamentu, které jasně požadovalo zákaz.

Jsem poněkud překvapena předchozí řečnicí z Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova. Zajímalo by mě, zda opravdu hovořila jménem výboru nebo jen sama za sebe. V každém případě bych chtěla jasně prohlásit, že právní základ pro to zde rozhodně existuje. Například na začátku letošního roku vstoupil v platnost zákaz obchodování s kůžemi psů a koček. To zcela jasně ukazuje, že právní základ pro to, co děláme, zde je. Kromě toho zřetelnou deformaci na vnitřním trhu již máme, protože minimálně pět členských států již zákaz implementovalo a další to plánují. Evropská unie musí proto jednat, aby na tuto deformaci vnitřního trhu mohla dál reagovat.

Naše opatření jsou podložena. Pro naše opatření existují právní základy a základy vnitřního trhu. Ještě jednou bych toto chtěla velice důrazně podtrhnout. Pokud jde o výjimky, říkám jasně, že trhy pro Inuity se zhroutily již před několika lety. Inuité to vysvětlovali při konzultacích. Vyzvali jsme je, aby hovořili před výborem a oni výslovně řekli, že se trhy zhroutily ještě předtím, než jsme zasáhli. Pokud Inuité chtějí i nadále tyto produkty prodávat, mohou to dělat pouze tehdy, je-li naprosto jasné, že produkty nemají nic společného s obvyklými metodami lovu tuleňů. Jedině když bude stanoven jasný rozdíl, budou mít Inuité možnost něco prodávat.

Kartika Tamara Liotard, *jménem skupiny GUE/NGL*. – (NL) Paní předsedající, prosazují úplný zákaz vývozu kožešinových kůží tuleňů. Každým rokem se velkolepá přírodní scenérie stává kulisou pro krvavou a hrůznou přehlídku bolesti a utrpení, kdy 12denní mláďata tuleňů jsou ubíjena nebo střílena. Tato jatka probíhají

v zájmu trhu a velkého byznysu, aniž by se někdo zajímal o životní podmínky zvířat, a to mě naplňuje hrůzou.

Nechceme přece něco tak nepřijatelného dovážet do EU. Rozhodně mnoho občanů EU to odmítá a podporuje úplný zákaz dovozu tuleních kožešinových kůží. V Nizozemsku jsme za tento zákaz tvrdě bojovali a uspěli jsme. Přijetí návrhu Komise v jeho původní podobě by podkopalo výsledek dosažený v Nizozemsku.

Zpráva Parlamentu mě však vede k závěru, že tato sněmovna dosáhla hranice přijetí úplného zákazu obchodování s tuleními kožešinami. Takový zákaz podporuji a vyzývám všechny poslance této sněmovny a také Komisi, aby se k tomu připojili.

Hélène Goudin, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Paní předsedající, navzdory tomu, že navržená právní úprava, o které debatujeme, se týká obchodu s produkty z tuleňů, diskuse se místo toho často stáčí na lov tuleňů, a tedy především mimo EU. Hromadné ubíjení tuleňů způsobem, jak jsme viděli na snímcích ze zemí mimo EU, je strašné a nemělo by se dopustit, aby k němu docházelo.

Měli bychom však rozlišovat mezi lovem a masakrováním. Lov tuleňů se provádí ve Švédsku, ale jedná se o regulovaný ochranný lov. Nepoužívají se žádné hole či klacky, nýbrž pušky. Celý průběh lovu je svázán přísnými pravidly a bylo by to velice špatné využívání přírodních zdrojů, kdyby se zastřelená zvířata nesměla využít. Kompromis, který byl teď navržen, je lepší než původní návrh. Nicméně mám určité obavy o to, jak některé části právní úpravy mohou být vykládány, a obávám se, že by to mělo negativní důsledky pro Švédsko a naše severské sousedy. Doufejme, že se mýlím.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejprve chci poděkovat paní zpravodajce za její obtížnou práci při zpracování tohoto tématu. Poté, co sněmovna již v roce 2006 vyzvala k přijetí plošného zákazu tuleních produktů v celé EU, zmínila se o tom paní McCarthyová, jsem velice rád, že nyní bylo dosaženo kompromisu s Radou, který vystihuje přání této sněmovny.

Každý rok umírá přibližně 900 000 tuleňů strašnou smrtí ve jménu komerčního lovu tuleňů. Je to nejen kruté, ale také zcela nesmyslné. Co se týče Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, hned od počátku bylo jasné, že návrh Komise nezachází dost daleko. Četné výjimky v návrhu by znemožnily kontrolu vzhledem k obecně rozšířenému charakteru lovu po dobu 10 dní v roce. Kapacity pro sledování jsou nedostatečné a vlády, kterých se to týká, nejsou příliš ochotné.

Naše skupina považovala za rozhodující, aby se při jednáních podstatně omezil rozsah výjimek, a ze současného výsledku mám radost – zákazem obchodování se tento cíl z velké části naplnil. Skupina PSE také pokládá za důležité co nejméně zasahovat do tradičního způsobu obživy původních národů. Výjimka pro Inuity a jiné původní národy, která tvoří součást kompromisu, odpovídá představám naší skupiny.

Ačkoliv nemůžeme přinutit země EU, aby tento lov tuleňů zastavily, doufáme, že obchodování s produkty z tuleňů se stane mnohem méně výnosné a lov sám bude omezen – a doufejme, že postupně bude úplně zastaven. Proto se z dosaženého výsledku raduji.

Peter Šťastný (PPE-DE). – Paní předsedající, tento konečný návrh týkající se lovu tuleňů je zcela nepřijatelný, neboť hrubým způsobem zasahuje do záležitostí jiných zemí. Přestože tyto země hrají podle pravidel a snaží se pouze dobře využívat přírodní zdroje a zajistit svým lidem pracovní příležitosti.

Tento návrh ničí životy lidí a jejich společenství v odlehlých regionech. Likviduje obchodní příležitosti na obou stranách Atlantiku a vážně narušuje dobré vztahy s významnými obchodními a strategickými světovými partnery. Kromě toho tento návrh porušuje pravidla WTO.

Jako poslanci Parlamentu máme povinnost chránit lidi a vytvářet podmínky pro pracovní příležitosti. S tímto zákazem selháváme v obou oblastech. Chránit přemnožené tuleny zákonem je bláznovství a naprosté selhání našich hodnot. Všem poslancům EP vzkazuji: zastavte prosím tuto katastrofu a hlasujte proti tomuto návrhu.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Paní předsedající, mám skutečně velkou radost, že jsme konečně došli až sem. Na začátku mnozí prohlašovali, že je to nemožné, že toho nelze dosáhnout. Lze toho dosáhnout. Nyní podporujeme občany Kanady, kteří se už nechťejí stydět za chování své země na ledových krách.

Tricet let jsme se pokoušeli kontrolovat a regulovat tento lov. Nepodařilo se to ani v Norsku, ani v Kanadě. Venku na ledu nejsou pravidla dodržována. Je čas, abychom se vzdali myšlenky, že je možné dosáhnout nějakého humánního způsobu komerčního zabíjení v průmyslovém měřítku.

Za dnešní rozhodnutí musíme poděkovat nevládním organizacím a většině občanů Evropy, kteří si zavedení tohoto zákona přejí. Je to vítězství zdravého rozumu, je to vítězství humanitárního úsilí, je to vítězství demokracie, a v neposlední řadě je to vítězství všech tuleňů, kteří budou moci dospět, aniž by byli utloukáni a zabíjeni jen pro lidskou marnivost. Chci poděkovat všem svým kolegům, kteří to umožnili.

Christian Rovsing (PPE-DE). - (DA) Paní předsedající, chci říci, že tuto věc považuji za nesmyslnou, a hovořím teď výhradně jménem Grónska, které je součástí Dánského království. Na dalekém severu existuje několik malíčkých, odlehklých osad s pouhými 10-20 obyvateli, kteří jsou živi z lovu tuleňů. Vezmeme-li jim jejich obživu, nebudou mít žádnou naději na ekonomické přežití. Nemůžeme jim nabídnout žádné alternativní zaměstnání. Je to stovky kilometrů k další osadě a měli bychom být rádi, že tam jsou, protože nám to umožňuje udržet Grónsko jako součást Dánského království.

Grónané tuleně střílí. Má někdo něco proti tomu? Nikdo! Nebudou-li moci zastřelit dost tuleňů, pak nebudou mít žádné ryby, které by chytali. To, co se tady připravuje, je tudíž pro Grónsko katastrofa. Tato věc nebyla dostatečně důkladně projednána a nebyli vzati v úvahu chudí lidé, kteří tímto přijdou o obživu, aniž by jim místo toho bylo poskytnuto něco jiného. Takové jednání s chudými lidmi je pod naši úroveň.

Caroline Lucas (Verts/ALE). - Paní předsedající, téměř před třemi roky jsem se podílela na původním písemném prohlášení, které vyzývalo k přijetí tohoto zákona a chci poblahopřát všem, díky jejichž úsilí byla tato předloha návrhu předložena. Zmíněné prohlášení podepsalo čtyři sta dvacet pět poslanců této sněmovny, což odráží sílu, s jakou je tato otázka vnímána nejen mezi poslanci EP, ale také mezi našimi voliči.

V současné době je na celém světě při komerčním zabíjení tuleňů ročně zabito téměř milion tuleňů, a když zítra budeme hlasovat pro tento balíček, pomůžeme ukončit jeden z nejhanebnějších příkladů krutosti vůči zvířatům.

Jsem velice ráda, že kompromisy, jako například systém označování, byly důrazně odmítnuty, takže můžeme plně uspokojit požadavky milionů evropských občanů.

Kladný hlas bude hlasem pro ukončení brutality. Bude to zároveň hlas a vítězství pro všechny z nás, kteří jsme odmítli považovat „ne“ za odpověď. Dobře si vzpomínám na řadu jednání s úředníky Komise, kdy nám tvrdili, že zákaz prostě nebude možný. A právě toto ukazuje, že když chceme podnitit dostatečnou politickou vůli – a skládám poklonu nevládním organizacím, které nám v tom pomáhaly – pak nemožné věci se stávají možnými, a z toho mám velkou radost.

Avril Doyle (PPE-DE). - Paní předsedající, tato rozprava byla obtížná, často emocionální, mnohokrát srdce ovládalo hlavu. Mám velké pochopení pro to, co právě řekl můj kolega Christian Rovsing o společenstvích, za něž hovořil, ale kompromis zítra podpořím. Potřebuji však ujištění, od pana komisaře. Možná bych mohla panu komisaři položit přímou otázku prostřednictvím paní předsedající.

Pane komisaři, pokud bude kompromisní návrh zítra schválen, mohl byste mě ujistit, že bude možno stále využívat tkáň tuleňů pro lékařský výzkum a pro biologické náhrady, jak je současné době běžné v některých částech světa? Velkého pokroku bylo dosaženo například v přežití a kvalitě života kardiaků při použití tkání aorty, dýchacích cest a osrdečníku tuleňů grónského za předpokladu, že tuleňi jsou loveni či zabíjeni udržitelným, nikoli krutým způsobem. V souvislosti s kompromisem bych chtěla ujištění ohledně pokračujícího lékařského výzkumu a využití produktů z tuleňů pro biologické náhrady.

Marios Matsakis (ALDE). - Paní předsedající, kompromis také podpořím, ale nejsem si jist, zda děláme dobře, protože aktuální otázkou není, zda zabíjíme tuleně nebo zda tuleňům hrozí vyhynutí: to bylo již vyjasněno.

Otázkou je, zda jsou, či nejsou zabíjeni humánním způsobem. A pochopitelně z našeho každodenního života víme, že jsou stovky tisíc zvířat, která bychom rádi zabili, a buď je snědli, anebo jiným způsobem využili jejich produkty. Nerozrušuje nás, když ryby umírají po hodinách utrpení na háčích a v sítích, a nestěžujeme si na to. Tak proč si stěžujeme v případě tuleňů?

No, protože jsou to krásná zvířata a protože pohled na to, jak se jejich krev rozlévá na bílém ledu, není příliš příjemný. Hlasujeme tedy a rozhodujeme o tom spíše svým srdcem, nebo svým rozumem a svou hlavou? Jen by mě to zajímalo.

Stavros Dimas, člen Komise. – Paní předsedající, chtěl bych poděkovat všem řečníkům za jejich příspěvky v dnešní večerní diskusi. Velmi mě těší, že v této velice citlivé oblasti můžeme dnes večer dosáhnout dohody v prvním čtení.

Vzhledem k tomu, že Evropský parlament vznesl tuto otázku asi před dvěma roky, Komise prováděla rozsáhlé přípravné práce, aby získala úplnou představu o situaci a informovala o ní širokou veřejnost. Náš závazek vzít plně v úvahu obavy vyjádřené občany Evropské unie a rovněž nutnost harmonizovat vnitřní trh byly klíčovými otázkami, které bylo nutno touto právní úpravou ošetřit.

Až nařízení vstoupí v platnost, můžeme občany ujistit, že výrobky z tuleňů pocházející z komerčního lovu se na trhu Evropské unie již neobjeví.

Výjimka pro Inuity zajistí, že to nijak nepříznivě neovlivní zájmy Inuitů a jiných domorodých komunit, které se lovem tuleňů tradičně zabývají.

Pokud jde o otázku, na kterou poukázala paní Doyleová, bude řešena v rámci prováděcích opatření.

Na závěr bych řekl, že přijetím tohoto nařízení přispějeme ke zvýšení povědomí o vysoké úrovni životních podmínek zvířat v Evropské unii a k jejímu udržení.

Chtěl bych proto znovu zdůraznit, jak je důležité dosáhnout dohody o této otázce, která je pro občany Evropské unie tak závažná, v prvním čtení. Vyzývám vás proto, abyste plně a beze změn podpořili soubor kompromisních opatření, a umožnili tak dosažení dohody v prvním čtení.

Ještě jednou chci poděkovat zpravodajce paní Wallisové a paní Brepoelsové a všem těm, kteří se na dosažení kompromisní dohody podíleli.

Diana Wallis, zpravodajka. – Paní předsedající, myslím, že dnešní rozprava dobře dokresluje obtížnost této otázky, a zároveň proto ukazuje, jak je úžasné, že jsme schopni dosáhnout určité formy kompromisu. Jako u všech kompromisů někteří, případně všichni budou možná něčím trochu zklamáni.

Myslím, že to, co jsem chtěla zdůraznit, jsme se pokoušeli říci prostřednictvím našich jednání: řešili jsme to, co může vyřešit vnitřní trh, a to je obchodování. Odsud nemůžeme rozhodovat o lovu, aspoň nikoli o lovu v třetích zemích. Bylo to těžké; mnozí z nás stále mají pochybnosti, jak se bude vše provádět, a jsem vám, pane komisaři, vděčná, že jste nám poskytli ujištění o tom, jak bude postupováno v případě původních komunit: to je něco, co bude důležité pro mnoho lidí, a něco, co budeme muset velice pečlivě sledovat.

Domnívám se, že řada z nás má stále obavy o legálnost – a hodně se o tom hovořilo na úrovni Světové obchodní organizace nebo v souvislosti s našimi pravidly vnitřního trhu. V tuto chvíli postačí, řeknu-li, že chci jen poděkovat právníkům všech tří orgánů za to, že nás díky svému úsilí dostali tam, kde dnes jsme. Mám dojem, že v budoucnu budou mít mnohem víc práce, ale jak jsem řekla, o tom až někdy jindy.

Tak tady to máme: uvidíme, co přinese zítřejší hlasování. Jsem přesvědčena, že kompromis si naši podporu zaslouží, kompromis, který respektuje původní písemné prohlášení a respektuje názory evropských občanů. Doufám, že nebudou zklamáni, když pochopí, že to nějakým způsobem naruší práva jiných lidí někde jinde. To mě právě trápilo po celou dobu nejvíc a doufám, pane komisaři, že uděláte vše, co bude ve vašich silách, abyste těmto malým a křehkým komunitám zajistili ochranu.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 5. května 2009.

Písemná prohlášení (článek 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně. – (PL) Dámy a pánové, se zprávou paní Wallisové souhlasím. Souhlasím s návrhem nařízení, na němž se shodly členské státy a na základě kterého bude zaveden zákaz obchodování s produkty z tuleňů. Myslím si, že výjimky by měly být povoleny pouze tehdy, až budou splněny podmínky stanovené pro metody, které jsou používány k zabíjení tuleňů. Neměli bychom zakazovat lovy, které tradičně provádějí inuitské komunity.

Díky tomuto nařízení bude obchodování s tuleňími produkty prováděno za jednotných podmínek v celé Evropě. Nařízení podporuje mnoho občanů EU, kteří jsou citliví na otázku dobrých životních podmínek zvířat. Všichni víme, že tuleni jsou často zabíjeni za podmínek, kdy tato zvířata, která jsou savci a jsou schopna vnímat, zažívají strašnou bolest a utrpení. Nyní máme příležitost toto utrpení ukončit. Udělejme to. Zákaz bude znamenat, že zboží vyrobené z masa, tuku a kůží tuleňů, jako například tašky, boty, klobouky a rukavice zmizí ze společného trhu. Prodej některých farmaceutických výrobků vyrobených z tuleňů, jako jsou potravinové doplňky, nebude povolen. Velice vám děkuji.

Lasse Lehtinen (PSE), písemně. – (FI) Je pochopitelné, že by se před volbami EU měla snažit činit gesta dobré vůle vůči svým občanům, ale tentokrát se Komise pohybuje po tenkém ledě. Pokusí-li se Evropa zakázat nebo omezit tradice jiných demokratických zemí, dobrá vůle by se prostě mohla později vrátit zpět a dát jí facku. Čekám na den, kdy si Spojené státy americké nebo Austrálie si uvědomí, že ve Španělsku se provozují býčí zápasy a ve Finsku lov losů.

Každým rokem u nás ve Finsku rybáři uloví několik stovek tuleňů, protože počet tuleňů prudce stoupl a brzy bude hrozbou pro rybí populace v Baltském moři. Kompromis dosažený s Radou znamená, že rybáři mohou lovit dál jako dříve, pokud nebudou mít zisk. Je mojí zásadou, že nepodporuji zákony, jejichž dodržování nelze kontrolovat, ale kompromis je rozhodně vylepšením výsledku hlasování Výboru.

22. Ochrana zvířat používaných pro vědecké účely (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0240/2009) pana Parishe předložená jménem Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, týkající se návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely (KOM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD)).

Neil Parish, zpravodaj. – Paní předsedající, nejprve bych chtěl poděkovat všem stínovým zpravodajům, kteří se mnou velice ochotně pracovali na neuvěřitelně obtížném a odborném tématu. Na základě společné práce jsme dospěli k tomu, co nazývám, dobrým kompromisem. Chci poděkovat také členům Komise za spolupráci a těšíme se, že v budoucnu s nimi na tomto tématu budeme pracovat. Chtěl bych poděkovat také Patricku Baragiolovi ze sekretariátu AGRI a svému poradci Danu Daltonovi.

Pokusy na zvířatech jsou velice kontroverzní oblastí a představují morální dilema. Je vůbec správné provádět pokusy na zvířatech kvůli možné záchraně lidských životů? Domnívám se, že pokud jsou testy z vědeckého i etického hlediska řádně odůvodněny, pak je to správné.

Musíme však udělat vše, co je v našich silách, abychom počet pokusů a míru utrpení působeného zvířatům co nejvíce omezili. Zpráva Komise byla dobrým začátkem. Ukázala, že Komise skutečně chce směřovat k ukončení pokusů na zvířatech tam, kde to bude možné. V mnoha oblastech byl však návrh Komise nejednoznačný, a může působit úplně opačně, než si Komise přeje.

V celém návrhu nejvíce bije do očí, že nejsou definovány kategorie závažnosti utrpení zvířat. Komise v podstatě žádala Parlament, aby rozhodl o pravidlech pro jednotlivé kategorie, aniž by věděl, jaké vlastně jsou. Kromě toho některá ustanovení, zejména doporučení týkající se opětovného použití zvířat a navrhovaného použití pouze primátů F2 (primáti druhé generace), budou pravděpodobně znamenat, že bude nutno používat mnohem více zvířat.

V případě primátů generace F2 nebyla provedena žádná studie proveditelnosti, aby se zjistilo, zda to, co Komise navrhuje, je skutečně reálné. Její posouzení dopadů se zabývá pouze počty; nezkoumá, jaké důsledky to bude mít pro životní podmínky zvířat. To byl důvod, proč Parlament naléhavě potřeboval návrh změnit, nikoli aby jej oslabil, ale aby přesně vymezil, kdy a za jakých okolností je možné pokusy na zvířatech povolit.

Mám za to, že zpráva výboru AGRI představuje kompromis mezi zajištěním pokračování výzkumu v EU a zlepšením životních podmínek zvířat. Z hlediska dobrých životních podmínek zvířat je to krok vpřed. Vše záleží na rozšiřování alternativních metod k pokusům na zvířatech prostřednictvím finančního závazku, většího důrazu na tři „R“ a posílení úlohy Evropského střediska pro validaci alternativních metod ECVAM.

Kromě toho jsem navrhl také pravidelná tematická hodnocení pokusů na primátech za účelem zjištění a postupného vyřazení těch pokusů, které nejsou nezbytné.

Je to rovněž krok vpřed pro lékařský výzkum. Budou aktualizovány dosavadní překonané právní předpisy a umožní to pokračování lékařského výzkumu, který je vědecky a eticky zdůvodněn. To považuji za obzvláště důležité. Také si přejeme, aby pokusy na zvířatech byly omezeny. Nicméně evropští občané oprávněně požadují, aby byly k dispozici ty nejlepší a účinnější léky.

Hlavní je spolehlivý evropský výzkum a vývoj. Očkovací látky proti obrně, zarděnkám, žlutence typu B, záškrtu, spalničkám, příušnicím a zápalu mozkových blan, a také léky pro kombinovanou léčbu HIV, léky proti astmatu, systémy podporující životní funkce u předčasně narozených dětí a hloubková mozková stimulace v případě Parkinsonovy nemoci, to všechno bylo vyvinuto na základě pokusů na zvířatech, přesně řečeno na primátech. Následně bylo zachráněno mnoho milionů životů nebo se zlepšila jejich kvalita.

Dokud nemáme k dispozici alternativní metody, nepovažuji za moudré tento typ pokusů zakázat, ať přímo, či nepřímo prostřednictvím nevhodně formulovaných právních aktů. Tato směrnice vymezí rámec, který nám umožní postupně omezovat pokusy na zvířatech, jakmile budou k dispozici alternativní metody. To výrazně zlepšuje hledání alternativních možností a jasně nás to směřuje k celkovému zrušení pokusů na zvířatech, k němuž jednoho dne dojde. Ve výboru AGRI máme dobrý kompromis. Zdá se však, že liberální skupina se snaží tuto dohodu zpochybnit. Vyzývám je, aby proti této zprávě nehlasovali, protože to vrátí životní podmínky zvířat o několik let zpátky, a bylo by naprosto špatné, kdyby takto postupovali.

Stavros Dimas, člen Komise. – (EL) Paní předsedající, vítám, že dnes večer máme příležitost diskutovat o návrhu na přezkum směrnice o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Chci poděkovat zpravodaji panu Parishovi a třem parlamentním výborům, které zprávu přezkoumaly, za jejich úsilí a připomínky. Jsem si jist, že dialog, který vznikne, bude konstruktivní.

Celá řada členských států již dávno přijala své vlastní vnitrostátní právní úpravy týkající se ochrany zvířat používaných pro vědecké účely. V důsledku tohoto v Evropě existují různé úrovně ochrany. Přezkum zharmonizuje úroveň ochrany v rámci Společenství a zabezpečí hladké fungování vnitřního trhu. Cílem Komise je zlepšit právní předpisy Evropské unie, které upravují pokusy na zvířatech. Na jedné straně to omezí počet pokusných zvířat, a na druhé straně to zvířatům, na nichž se provádějí pokusy, zajistí vhodnou péči a zacházení, jak to vyžaduje Protokol o ochraně a dobrých životních podmínkách zvířat připojený ke Smlouvě o Evropském společenství.

Naším cílem je, aby tento přezkum podstatně zlepšil životní podmínky pokusných zvířat v rámci Evropské unie. Požadavky na dobré životní podmínky jsou nyní oficiálně zahrnuty ve Smlouvě o Evropské unii a musí být brány v úvahu při stanovování politik například v oblasti vnitřního trhu. Odborníci a specialisté zabývající se pokusy na zvířatech, vědecká obec, přímo zainteresovaná průmyslová odvětví a občané se zapojili do přípravy návrhu s průhlednými postupy a bez jakýchkoli výjimek. Návrh vychází také z důkladně odůvodněného posouzení dopadů. Kromě toho se na tomto procesu podílela řada vědeckých organizací. Byla provedena srovnávací analýza možných výhod a nákladů na přijímaná opatření proti nečinnosti za účelem vypracování návrhu. Tento návrh přináší nezbytnou vyváženost; na jedné straně podporuje hospodářskou soutěž a výzkum v Evropě, a na druhé straně plně zohledňuje požadavky na dobré životní podmínky zvířat. Komise pečlivě prověřila obavy zaznívající z různých stran, že návrh z Evropy vyžene evropský výzkum vzhledem k předpokládanému administrativnímu zatížení či nákladům spojeným s určitými požadavky na dobré životní podmínky zvířat. Neexistuje však žádný důkaz, že k takovému odlivu do zemí mimo EU dojde. Některé normy pro životní podmínky obsažené v našem návrhu a řadu přísnějších povolení řízení již uplatňují členské státy, které jsou ve výzkumu celosvětově na špičce. Naš návrh dále zohledňuje opatření na minimalizaci administrativního zatížení. Vlastně tady není žádný rozpor mezi přijetím přísných norem pro dobré životní podmínky zvířat a podporou vysoké úrovně vědeckého výzkumu. Naopak, tyto dva koncepty jsou vzájemně propojeny.

Podle návrhu Komise bude povolení k výzkumu zvířat, která zůstávají při vědomí, doprovázeno soustavným nezávislým etickým hodnocením. Tak budou zásady nahrazení, omezení a zdokonalení používání zvířat k pokusům uvedeny do praxe. Tato opatření jsou hlavním cílem přezkumu. Svých cílů nedosáhneme, pokud povolení nahradíme tichým souhlasem pro jakýkoli druh výzkumu nebo pokud dopustíme, aby etické hodnocení prováděli ti, kteří jsou na výzkumném projektu přímo zainteresováni.

A konečně, Komise se chce vyvarovat jakéhokoli případného přerušení probíhajících vědeckých projektů a chce co nejvíce snížit administrativní zátěž. Proto umožňuje pružné uplatňování a podporuje používání stávající infrastruktury v členských státech všude, kde je to možné.

Dámy a pánové, přepracovaný návrh obnoví hladké fungování vnitřního trhu,lepší životní podmínky zvířat a podpoří výzkum. Dosavadní právní úprava naléhavě potřebuje posílení a vylepšení správně vyváženým způsobem a přesně to návrh Komise splňuje.

Marios Matsakis, zpravodaj pro stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin. – Paní předsedající, je nutným zlem naší doby, že výzkum zdraví lidí a zvířat bohužel nevyhnutelně vyžaduje pokusy na zvířatech. Jsem pevně přesvědčen o tom, že žádného skutečného vědeckého pokusu na zvířatech netěší nebo že je neprovádí, když jsou k dispozici alternativní možnosti výzkumu. Tento výzkum musí být samozřejmě vždy co nejhumánnější k používaným zvířatům.

Za tím účelem se směrnice, o níž diskutujeme, snaží – podle mého názoru správně – dosáhnout v této věci podstatného a rozhodného zlepšení. Důležitou a významnou oblast představuje ochrana zásad etického přezkumu a povolení, stejně jako koncepce posílených vnitrostátních inspekcí a celkově lepší průhlednost.

Je nutno zdůraznit, že cílem vědeckých a politických kruhů by vždy mělo být odstranit používání pokusných zvířat ve výzkumu, pokud jsou dostupné alternativní a účinné metody, při nichž se zvířata nepoužívají.

Esko Seppänen, *navrhovatel stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku*. – (FI) Paní předsedající, pane komisaři, zpráva předložená Výborem pro zemědělství a rozvoj venkova je kompromisem, který vyváženým způsobem zohledňuje názory jednotlivých stran. Návrh Komise byl pozměněn tak, jak to navrhuje také Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku.

Vzhledem k tomu, že nejsou k dispozici alternativní postupy pro vývoj všech léků a očkovacích látek, je nutné provádět pokusy na zvířatech. Jsme odpovědní občanům EU za to, že se naši spoluobčané, jsou-li nemocní, mohou utěšovat nadějí, že léky potřebné pro jejich léčbu se vyvíjejí také v Evropě.

Zároveň ti, kteří provádějí pokusy na zvířatech, jsou povinni s pokusnými zvířaty dobře zacházet a působit jim pokud možno co nejmenší bolest. Směrnice přináší zvířatům jasné zlepšení jejich životních podmínek a mnohé pozměňovací návrhy předložené Výborem pro zemědělství jsou stejné nebo podobné jako to, co jsme navrhovali my jako Výbor pro průmysl. Zpráva Výboru pro zemědělství by měla být tedy přijata s co nejmenším počtem změn.

Elisabeth Jeggle, *jménem skupiny PPE-DE*. – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, směrnice o pokusech na zvířatech vychází ze zásady 3R. Naším cílem je nahrazení, omezení a zdokonalení (replacement, reduction, refinement) pokusů na zvířatech. Abychom toho dosáhli, musíme vytvořit a prosazovat alternativní metody. Za třetí musíme najít kompromis mezi dobrými životními podmínkami zvířat a výzkumem, přičemž je kladen důraz na lidské zdraví. Pane komisaři, také jste zdůraznil, že všechny členské státy musí mít stejné normy.

Současný legislativní návrh vychází z akčního plánu Společenství v oblasti ochrany a dobrých životních podmínek a ochrany zvířat a ze strategie zaměřené na zdraví zvířat. Chceme zajistit vysokou úroveň ochrany a přísné normy v Evropské unii a po celém světě. Nicméně úplné zrušení pokusů na zvířatech, aniž by byly k dispozici jiné metody jako přiměřená náhrada, by v Evropské unii téměř znemožnilo většinu výzkumu, který využívá pokusy na zvířatech. Výzkumné projekty by byly přesunuty do ciziny, ztratili bychom obrovské množství znalostí, které v současnosti máme, a stali bychom se zcela závislí na jiných zemích. Proto je důležité najít kompromis a Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova předložil dobrý kompromis. Nepochybně není snadné nalézt vyváženou polohu, ale pro lidi, kteří jsou nemocní, to může být otázka přežití.

Výsledky hlasování ve Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova z 31. března tyto požadavky splňují. Tento kompromis, který schválilo 72 % členů, musíme podpořit. Vyzývám proto všechny poslance této sněmovny, aby zamítli všechny rozsáhlejší pozměňovací návrhy, které byly předloženy, a aby hlasovali pro změny navržené Skupinou Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a Skupinou sociálních demokratů v Evropském parlamentu.

Moje upřímné poděkování patří nejen zpravodaji, ale také řadě mých kolegů v Parlamentu.

PŘESEDÁJÍCÍ: Edward McMILLAN-SCOTT

Místopředseda

Roselyne LeFrançois, *jménem skupiny PSE*. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejprve musím poblahopřát zpravodaji panu Parishovi k velmi dobré kvalitě jeho práce a k tomu, jakou důležitost přikládal spolupráci se stínovými zpravodaji.

Než budeme zítra hlasovat v prvním čtení, chci se zaměřit na hlavní linie této zprávy. Negativní obraz, který v současnosti mohou pokusy na zvířatech vyvolávat v široké veřejnosti, potvrzuje nespornou důležitost této otázky. Stejně jako já, i vy jste v posledních několika týdnech určité obdrželi velké množství dopisů od znepokojených občanů.

Nicméně i když máme povinnost navrhnout text, který zohledňuje obavy veřejnosti, nesmíme kvůli tomu opomíjet požadavky výzkumných pracovníků. Musím zdůraznit, že nesmíme zapomínat, že výzkumníci nejsou pouze legitimními zástupci tohoto veřejného mínění, ale jsou to především lidé, jejichž úloha je v naší společnosti zcela zásadní.

Musíte si uvědomit, že v posledních 20 letech se počet zvířat používaných pro vědecké účely nezvýšil, přestože počet vědeckých publikací v oblasti biomedicínského výzkumu se každé dva roky zdvojnásobil.

Ve snaze porozumět výzvám spojeným s přezkoumáváním této směrnice jsem se osobně setkala s řadou zúčastněných subjektů, které na tuto otázku zastávají různé názory.

Původní text navržený Evropskou komisí pro mě skutečně představoval odklon od hlavního cíle v otázce používání zvířat, a to dosahovat pokroku ve výzkumu. Zásadní proto bylo, aby se diskuse opět soustředila na otázku lidského zdraví.

Je jasné, že ustanovení o pokusech na zvířatech je nutno změnit, ale evropský výzkum nesmí pocítit negativní důsledky této nové právní úpravy. Strategie, kterou jsem přijala a kterou převzal zpravodaj, zahrnovala proto opětovné vyvážení tohoto návrhu, aby nebyli poškozeni výzkumní pracovníci.

Na základě zprávy přijaté ve Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova se domnívám, že můžeme dojít k soudržnému a rozumnému textu, který jak doufám, Parlament ve velké míře podpoří.

Jorgo Chatzimarkakis, *jménem skupiny ALDE*. – (DE) Pane předsedající, Mahátma Gándhí řekl „Na velikost národa a jeho morální pokrok můžeme usuzovat ze způsobu, jakým zachází se svými zvířaty“. Dobré životní podmínky laboratorních zvířat jsou závažným a ožehavým tématem, který by mnoho lidí rádo nebralo na vědomí. Je to však velice citlivá otázka, zejména když dojde na výzkum, který používá opice, a zejména lidoopy. Víme, že tak tomu je z reakce veřejnosti.

Komise byla vystavena velkému tlaku. Chci poděkovat jmenovitě panu komisaři Dimasovi. Odvedl jste velice dobrou práci při přípravě a zavedl jste důležitá zlepšení v životních podmínkách laboratorních zvířat, jako je například předchozí povolení a následné kontroly všech pokusů. Rozšířil jste směrnici tak, aby zahrnovala všechny druhy zvířat, nejen savce. Komise rovněž účinně vyřešila velice kontroverzní otázku pokusů na subhumánních primátech. Tyto pokusy byly omezeny na život ohrožující nemoci a na nemoci mozku.

Bohužel mnoho jednotlivostí v návrhu Komise bylo změněno hlasováním ve výborech. Například normy, o nichž jsem právě hovořil, byly hlasováním ve Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova úplně postaveny na hlavu. Abych uvedl jen jeden příklad, po hlasování ve Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova budou pokusy automaticky povoleny, pokud do 60 dnů nebude uděleno oficiální povolení. Pro nás v Evropě je to neobhájitelná situace.

Vyzývám proto své kolegy, abyste si prostudovali, o čem budete zítra hlasovat, a abyste se neřídili jen svými pokyny pro hlasování. Jsem vděčný panu zpravodaji, že je ochoten na poslední chvíli přistoupit na některé kompromisy. Mám radost, že pan Parish má v úmyslu zítra předložit ústní pozměňovací návrh za účelem vyjasnění pravidel pro platnost povolení projektů.

Je však škoda, že nebyl schválen článek 15. Tento článek umožňuje, aby si některé členské státy ponechaly přísnější normy, jak je tomu například v Nizozemsku. Proč chceme snížit normy, které jsou v Nizozemsku v současné době velice přísné? Naším společným cílem musí být nalezení rovnováhy mezi vysokou úrovní životních podmínek zvířat a intenzivním výzkumem. Mám už dost neustále omílaného podpásového argumentu, že se výzkum přesune do ciziny. To nemusí být vždy nutně pravda.

Schopenhauer řekl „Každý hlupák dokáže zašlápnout brouka, ale nového brouka nedokážou vytvořit ani všichni profesori světa.“ Musíme nabídnout soubor hodnot, protože to je naše práce.

Kartika Tamara Liotard, *jménem skupiny GUE/NGL*. – (NL) Jsem ráda, že se Komise chopila iniciativy přezkoumat směrnici o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Používání i utrpení laboratorních zvířat je nutné podstatně omezit a toho lze dosáhnout podporou rozvoje vědeckých metod, které jsou srovnatelné nebo účinnější, ale bez přílišného omezování rozvoje léčivých přípravků.

Potíže mám však s tím, že byly předloženy některé pozměňovací návrhy, které by mohly návrh značně oslabit. Nesmíme pustit ze zřetele cíl návrhu. To znamená ochranu laboratorních zvířat, nikoli komerční zisky. Nejdůležitější je zákaz postupů označených jako „závažné“, při nichž mohou laboratorní zvířata trpět dlouhotrvající bolestí. Tyto postupy jsou neetické a barbarské.

A konečně, používání subhumánních primátů v pokusech musí být zcela zastaveno – a to urychleně. Parlament o tom přijal písemné prohlášení již v roce 2007 a myslím, že nyní je načas, abychom dali do souladu slova s činy.

Bastiaan Belder, *jménem skupiny IND/DEM*. – (NL) Pane předsedající, přísné normy pro životní podmínky zvířat jsou výrazem civilizovanosti a úcty k ostatním tvorům. Pokud jsou k dispozici dobré alternativní

metody, musí být použity, neboť si přejeme méně pokusů na zvířatech. To platí také pro dobré postupy, které snižují utrpení zvířat nebo vyžadují méně laboratorních zvířat, neboť chceme, aby zvířata méně trpěla.

Domnívám se, že navrhovaný povinný etický přezkum je pokrokem. Přirozeně, že nemůže být cílem této směrnice nutit členské státy, aby alternativně přistoupily na pokusy s lidskými zárodky. Členské státy musí v této věci přijmout své vlastní etické rozhodnutí.

Konečným cílem Komise je úplné zrušení pokusů na zvířatech. Ačkoliv tento cíl sdílíme, nemůžeme se naneštěstí bez pokusů na zvířatech zatím obejít, ani nejsme schopni s konečnou platností říci, kdy tomu tak bude. Stanovení konečného termínu pro zákaz pokusů se zvířaty už nyní by nebylo rozumné, a možná dokonce nebezpečné pro lidské zdraví; v tomto se zpravodajem souhlasím.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, naši spoluobčané volají po větším výzkumu, zejména v oblasti biomedicíny, zaměřeném na hledání nových způsobů léčby nemocí, na které zatím nemáme lék. Jedná se mimo jiné o neurodegenerativní nemoci, jako je Parkinsonova a Alzheimerova choroba. Také víme, že pokusy na zvířatech potřebujeme a že provádění těchto pokusů bylo v posledních letech naštěstí omezeno, protože jsme si stanovili cíl hledat alternativní řešení.

Bohužel však víme, že v některých případech tato řešení neexistují a že pokusy na zvířatech, zejména na subhumánních primátech, stále potřebujeme. V tomto případě musíme udělat úplně všechno, co je v našich silách, abychom udrželi výzkum na území Evropy, a mohli tak zvířatům zajistit maximální ochranu. Bere-li se při pokusech v úvahu bolest zvířete, dává to veškeré záruky, že tyto pokusy povedou k dobrým výsledkům.

Zachovejme si proto svůj výzkum, a zejména také zachovejme pokusy na zvířatech. A především se postarejme, aby tento výzkum nebyl přesunut mimo území Evropy.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). – (PT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, používání zvířat pro vědecké účely je velice citlivá záležitost, která vyvolává rozporuplné a vzájemně si odporující emoce, pokud na ni pohlédneme pouze z jedné strany. Není možné diskutovat o této otázce výhradně z pohledu ochrany zájmů a práv zvířat. Rovněž není možné diskutovat o této otázce a brát při tom v úvahu výhradně zájmy vědy nebo používat logiku dosahování výsledků s co nejnižšími náklady.

Nikdo nemůže být lhostejný k utrpení jiných živých tvorů, tím méně když jde o zvířata, která jsou nám tak blízko jako primáti. Nicméně naše citlivost se ještě více zvyšuje, když stojíme před utrpením lidských bytostí způsobeným nehodou, válkou či nemocí. V boji s bolestí nemůžeme odepřít vědě nástroje, které potřebuje, včetně používání pokusných králíků.

Tato zpráva vymezuje možnou rovnováhu mezi rozporem hodnot a emocí, které máme před sebou, a prozrazuje snahu o kompromis, což tomuto parlamentu a jeho nejangažovanějším poslancům slouží jen ke cti. Blahopřeji proto všem, s nimiž jsem tuto diskusi nejvíce vedl – zpravodaji panu Neilu Parishovi a stínové zpravodajce socialistické skupiny Evropského parlamentu paní Roselyne Lefrançoisové – k jejich skvělé práci a konsensu, kterého se jim podařilo dosáhnout v tak obtížné a kontroverzní otázce.

Moje politická skupina PSE bude proto hlasovat pro tuto zprávu a pozměňovací návrhy, jejichž prostřednictvím jsme se pokusili ji dále zlepšit, v přesvědčení, že tak pomůžeme snížit utrpení zvířat, aniž bychom nějak ustoupili v otázce vědeckého pokroku v zájmu lidského zdraví a životaschopnosti evropského výzkumu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pane předsedo, pane komisaři, dámy a pánové, také mi není lhostejné utrpení pokusných zvířat a současně jako lékařka vím, že musíme udělat všechno proto, abychom co nejdříve našim pacientům dokázali přinést – jak se říká na tácu – vakcíny a léky pro nové nemoci i pro nemoci staré. Já chci poděkovat kolegům, kterým se podařilo najít skutečně vyvážený kompromis, který dbá a ctí etické principy, pokud jde o zacházení se zvířaty. Kompromis, který zároveň umožní pokračovat ve výzkumech, ale zejména je to směrnice, která dává jasný politický signál, že si přejeme, aby naši vědci hledali alternativní metody, jak ověřovat výzkum nových léků tak, abychom minimalizovali počet zvířat a minimalizovali počet testů a samozřejmě, abychom dodržovali veškeré možné etické principy tak, aby zvířata netrpěla. Děkuji vám všem za tento výsledek.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Pane předsedající, nemohu zakrýt skutečnost, že tato zpráva je velkým zklamáním pro ty z nás, kteří jsme se domnívali, že zpravodaj, který je zároveň předsedou meziskupiny pro dobré životní podmínky zvířat, by mohl v této zprávě odrazit svou starost o zvířata mnohem výrazněji.

Je proto nezbytné, aby až o návrhu budeme hlasovat, byly už přijaty některé zásadní pozměňovací návrhy. Především rozsah povolení musí platit pro všechny projekty, nikoli pouze pro projekty v kategorii značné a střední závažnosti. Pokud se nám toto nepodaří zajistit, bude to znamenat, že mnoho postupů, které působí bolest, strach či utrpení, již nebude podléhat centrálně sledovanému etickému přezkumu, což by prakticky podkopalo prosazení řady opatření stanovených v návrhu jako celku.

Pokud však budou naše pozměňovací návrhy přijaty, bude to znamenat, že dojde k obnovení úsilí zaměřeného na výzkum a alternativní metody k pokusům na zvířatech, které jsou zvláště kritické v základním a lékařském výzkumu. V současné době se úsilí soustředí na regulované pokusy, které představují pouhých 10 % případů používání zvířat. Pro zdraví zvířat i zdraví člověka je podstatné, aby se co nejdříve začaly používat modernější a účinnější pokusy, při kterých zvířata nebudou používána.

Stavros Dimas, člen Komise. – (EL) Pane předsedající, chci poděkovat všem řečníkům za jejich velice konstruktivní příspěvky k dnešní večerní diskusi. Dovolte mi, abych vyjádřil pár krátkých připomínek. Komise může v plném rozsahu, částečně nebo v zásadě přijmout celou řadu pozměňovacích návrhů. Tyto pozměňovací návrhy zahrnují návrhy na zvýšení důvěrnosti údajů týkajících se zařízení a lidí, kteří se zvířaty pracují. Zahrnují také návrhy na pravidelný přezkum používání subhumánních primátů na úrovni Evropské unie.

Byla vyjádřena také obava o kritéria pro kategorie závažnosti. Mohu vám sdělit, že před letními prázdninami Komise svolá pracovní skupinu odborníků, která přezkoumá definici příslušných kritérií pro používání zvířat v Evropské unii. Bezpochyby budeme muset udržet dosaženou rovnováhu mezi potřebami průmyslu a podporou výzkumu na jedné straně a dobrými životními podmínkami zvířat na straně druhé, jako výsledek podrobných konzultací s přímo zúčastněnými subjekty. Následně musí být zachováno omezení při používání subhumánních primátů, stejně jako zásada povolování a nezávislého etického hodnocení všech forem výzkumu, které tvoří základní prvky tohoto návrhu. Shrnutí, Komise může přijmout v plném rozsahu, částečně nebo v zásadě 83 z celkových 202 předložených pozměňovacích návrhů. Sekretariát Parlamentu obdrží seznam s podrobnými stanovisky k pozměňovacím návrhům.

Na závěr bych chtěl dodat, že kromě tohoto návrhu, který je velice důležitý a v němž musíme zachovat rovnováhu mezi potřebami vědeckého výzkumu a zlepšováním zdraví lidí a zároveň používáním metod, které nejsou vůči zvířatům tvrdé, musím říci, že Komise za dobu, co jsem komisařem, přijala řadu opatření na ochranu zvířat. Připomněl bych vám naši předchozí rozpravu o tuleních, velice drastická opatření a reakci v souvislosti s lovem velryb, problematiku neudržitelného lovu, zejména na jaře, a opatření, která jsme přijali poprvé jako Komise, a bezpečnostní opatření, která mají těmto případům předcházet.

Opravdu nemohu pochopit, jak se například takový lov lišek nebo býčí zápasy mohou slučovat se současnou kulturou.

Neil Parish, zpravodaj. – Pane předsedající, chtěl bych velice poděkovat poslancům a poslankyním a panu komisaři za vyjádření svých názorů.

Je správné, že provádíme přezkum těchto právních úprav. Je správné, že zdokonalujeme, omezujeme a nahrazujeme pokusy na zvířatech tam, kde je to možné. Je správné, že udržujeme dynamiku tohoto vývoje. Ze strany průmyslu i ze strany organizací, které se zabývají životními podmínkami zvířat, je to považováno za nutné.

Tuto otázku, která podle mého názoru překračuje hranice politiky, a do značné míry je to otázka etická, musíme dát do pořádku. Za sebe cítím velké zklamání – kdyby zde byl, řekl bych mu to rovnou – že Graham Watson na mě osobně zaútočil v mém vlastním regionu a celou věc velice zpolitizoval. Je to politováníhodné, protože nakonec musíme přijít s citlivým návrhem.

Do této zprávy bylo vloženo mnoho odborných znalostí a práce. Zpráva nevznikala lehce. Vložili jsme do ní seriózní práci a máme dobré kompromisy. Snažil jsem se všechny strany spojit, abychom předložili zprávu, která je dobrá pro Parlament, dobrá pro výzkum a průmysl a dobrá zvířatům. Naléhavě vyzývám všechny, aby zprávu podpořili, protože pokud se nám ji nepodaří prosadit, zpráva se o několik let pozdívá a to bude na újmu průmyslu i životním podmínkám zvířat. Vyzývám proto všechny poslance, aby ji podpořili.

Pokud jsou zde skupiny, které se rozhodly hlasovat proti, myslím, že jediné, co to nakonec způsobí, bude odklad dobrého návrhu, návrhu, jenž Evropské unii zajistí výzkum, který pomůže zvládat nemoci a vytvořit nové léky, a zároveň sníží počet zvířat, která je nutno používat, a reálně posílí Evropské středisko pro validaci

alternativních metod při hledání alternativních možností. Vyzývám proto všechny poslance, aby pro návrh hlasovali, protože dopoledne chceme dosáhnout opravdu výrazného výsledku.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra. (úterý, 5. května 2009).

Písemná prohlášení (článek 142)

Šarūnas Birutis (ALDE), písemně. – (LT) Návrh zprávy Komise důrazně podporuje rozvíjení přístupu, který více zohledňuje dobré životní podmínky zvířat v problematice použití zvířat při vědeckých pokusech. To ukazuje, že konečným cílem Komise, k němuž se zavázala, je zrušení pokusů na zvířatech.

Tímto směrem by Evropská unie měla zaměřit své úsilí. Evropský parlament dal jasně najevo své přesvědčení, že pro dosažení konečného cíle, kterým je úplné vyloučení zvířat z vědeckých pokusů, je třeba udělat více.

I když však toto zůstává konečným cílem, nejsme zatím v situaci, abychom mohli pokusy na zvířatech zcela ukončit. V rozvoji alternativních metod pro provádění pokusů bez použití zvířat zůstávají velké mezery. Dokud tomu tak je, bylo by nerozumné a pro lidské zdraví možná katastrofální stanovit závazné datum, po němž by už pokusy na zvířatech nebo pokusy některých kategorií neměly být prováděny, například pokusy na subhumánních primátech. Průzkum veřejného mínění tento přístup většinou podporuje a je třeba ho brát v úvahu.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písemně. – (RO) V první řadě bych chtěla poblahopřát Evropské komisi za její návrh na přezkum směrnice 86/609/EHS, ale lituji, že zpravodaj nepředložil ambicióznější cíle.

Myslím, že musíme více investovat do provádění výzkumu zaměřeného na hledání alternativních metod k používání zvířat pro vědecké účely. Musíme nutit laboratoře, aby se uchylovaly k používání zvířat pro vědecké účely pokud možno co nejméně, zejména zvířat, která jsou odchycená v přírodě.

Důrazně protestuji proti používání subhumánních primátů pro biomedicínský výzkum, s výjimkou případů, kdy je nutno využít je výlučně pro pokusy zaměřené na stavy, které ohrožují lidský život nebo člověka invalidizují.

Z etického hlediska musí být stanovena horní hranice bolesti, utrpení a strádání, která nesmí být u zvířat podrobených vědeckým postupům nikdy překročena. Vezmeme-li toto v úvahu, pak provádění pokusů působících velkou bolest, utrpení či stres, které pravděpodobně budou dlouhodobé, je nutno zakázat.

Jsem si vědoma toho, že veřejné zdraví má prvořadý význam, ale nesmíme připustit, aby zvířata byla podrobována nadměrnému utrpení za účelem zkoušení léčebných postupů.

Podporuji také pozměňovací návrh, který stanoví, že směrnice nesmí omezovat členské státy v uplatňování či přijímání přísnějších vnitrostátních opatření zaměřených na zlepšení životních podmínek zvířat a na ochranu zvířat používaných pro vědecké účely.

23. Znečištění z lodí a sankce za protiprávní jednání (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva pana Luise de Grandes Pascuala předložená jménem Výboru pro dopravu a cestovní ruch, o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a zavedení sankcí za protiprávní jednání (KOM(2008)0134 – C6-0142/2008 – 2008/0055(COD)) (A6-0080/2009).

Luis de Grandes Pascual, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, pane místopředsedo Komise, pane komisaři pro dopravu, pane Tajani, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, osobně si neumím představit významnější závěrečnou tečku na konci tohoto parlamentního období než přijetí tohoto návrhu směrnice o znečištění z lodí a zavedení sankcí včetně trestů za trestné činy znečištění, které všichni, jak věřím, podpoří.

Konsensus, kterého jsme dosáhli, naznačuje, že návrh má širokou podporu a že zítra bude přijat v prvním čtení. Kromě nesmírného úsilí všech tří orgánů v průběhu vyjednávání je to především díky tomu, že se shodně domníváme, že Společenství musí přijmout opatření zaměřená na boj proti závažným trestným činům proti životnímu prostředí.

Je samozřejmě pravda, že členské státy byly na začátku podezřívavé vzhledem k tomu, že zamýšlené opatření – Společenství získalo pravomoci v oblasti trestního práva – nebude výsledkem reformy Smluv, nýbrž bude dosaženo prostřednictvím právních předpisů, které jsou navíc nesporné a mají obrovský význam.

Toto vše je dáno nutností řešit rozsáhlé problémy v námořní dopravě, jako je například zneklidňující nárůst nelegálního provozního vypouštění znečišťujících látek z lodí. Ačkoliv v současné době již máme mezinárodní předpisy omezující tento stav na minimum – úmluvu Marpol 73/78 – stále častěji jsme svědky výrazných nedostatků, pokud jde o uplatňování a dodržování předpisů; bylo rovněž zjištěno, že aktuálně platné režimy občanskoprávní odpovědnosti upravující znečištění z lodí nemají dostatečně odrazující účinek.

Nekalé praktiky jsou v některých částech evropského pobřeží natolik rozšířené, že někteří z těch, kteří jsou odpovědní za námořní dopravu, se raději dopouštějí nelegálního znečišťování, protože je vyjde levněji, když zaplatí správní pokutu, než kdyby dodržovali příslušné právní předpisy. Takové jednání změnilo původní zásadu „znečišťovatel platí“ na „zaplatte si znečištění“.

Samozřejmě, že zavedením trestních sankcí kvůli závažnosti případů a sociální stigmatizaci, která je s nimi na rozdíl od správních pokut spojena, se Evropská unie snaží odradit případné znečišťovatele od jakéhokoli porušování pravidel.

Reforma je výsledkem jednání s Radou zastoupenou českým předsednictvím, které si mimochodem zaslouží mé plné uznání, neboť během svého funkčního období nemělo nouzi o politická úskalí, s nimiž se muselo vyrovnávat; je to kombinace strukturální reformy směrnice, která neovlivní podstatu mandátu Parlamentu a která plně respektuje zásadu subsidiarity, neboť směrnice zavádí zásadu sankčních opatření za podmínek definovaných rozhodnutím Soudního dvora, přičemž vymezení jednotlivých druhů sankcí ponechává na členských státech.

Kromě toho vyhraňuje rozdíl mezi méně závažným proviněním při vypouštění a závažným protiprávním jednáním a příslušnými sankcemi, které si tato počinání zaslouhují. Potud jsme uspěli. Museli jsme prostě znovu zopakovat dohody, k nimž jsme dospěli v rozpravě, a přijetí směrnice 2005/35/ES a rámcového rozhodnutí Rady 2005/667/SVV, ale podle nového právního základu, neboť výše uvedená rozhodnutí umožňují, aby tvůrce právních předpisů Společenství přijal opatření související s trestním právem členských států.

Hlavní inovací, kterou jsme doplnili tento pozměňovací návrh, jenž nám umožní udělat další krok v našem boji proti narušování životního prostředí v námořní dopravě, je požadavek – který obhajoval tento zpravodaj hned od prvního dne – aby opakování méně závažných porušení včetně znečišťování vody zakládalo také trestný čin.

Těší mě, že jsem nebojoval tuto bitvu osamocený, neboť Parlament mi poskytl podporu prostřednictvím členů Výboru pro dopravu a cestovní ruch. Komise a Rada nakonec význam a rozsah mého návrhu pochopily.

Dovolte mi, abych vyjádřil své upřímné poděkování stínovým zpravodajům, kteří mi pomohli v mém úsilí a kteří mě podporovali při tvrdých jednáních s Radou a Komisí. Chtěl bych projevit uznání navrhovatelům stanoviska Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin za jejich příspěvky. Nakonec jsme dosáhli kompromisního řešení, pokud jde o datum, kdy směrnice vstoupí v platnost, což bude v období příštích 12 měsíců.

Dámy a pánové, jsem přesvědčen, že my všichni dnes máme důvod ke spokojenosti, neboť vzhledem k přijetí této právní úpravy a schválení třetího souboru námořních opatření na začátku března Evropská unie posílila své vedoucí postavení v oblasti námořní bezpečnosti. Jsem si jist, dámy a pánové, že jiní budou našeho příkladu následovat.

Antonio Tajani, místopředseda Komise. – (IT) Pane předsedající, vážení poslanci a poslankyně, Komisi nezbyvá než se radovat z výsledku, kterého jsme svědky a který povede k přijetí nové směrnice, již se mění směrnice předchozí.

To vyplní vakuum vzniklé rozhodnutím Soudního dvora, kterým se anuluje rámcové rozhodnutí č. 2005/667, které stanoví povahu, typ a úroveň trestních sankcí za nelegální vypouštění znečišťujících látek na moři. Přijetí směrnice umožní účinněji bojovat proti osobám odpovědným za znečišťování moří. Text, který Parlament hodlá přijmout, je proto důležitým dodatkem třetího souboru legislativních opatření pro námořní bezpečnost podepsaného předsedou Parlamentu i předsedou Rady na konci vašeho posledního plenárního zasedání.

Kompromisní text, o němž se v současné době diskutuje, se od původního návrhu Komise trochu liší, ačkoliv musím říci, že hlavní body zůstaly beze změny: za první trestní povaha sankcí ukládaných za nelegální vypouštění, za druhé možnost trestního stíhání všech, kteří jsou za toto vypouštění odpovědní, včetně právnických osob.

Z tohoto důvodu Komise text podporuje, třebaže se zde rozlišuje přístup k méně závažným protiprávním jednáním a k opakovanému méně závažnému protiprávnímu jednání. Na druhé straně oceňuji, že Rada a Parlament považovaly za vhodné, aby vypouštění, které nezhoršuje kvalitu vody, nutně nepodléhalo trestnímu stíhání. Ještě více než Parlament bych si přál, aby vypouštění malého množství bylo trestně stíháno; ačkoliv nemusí být nijak závažné, může vést, právě proto že se opakuje, ke skutečnému znečištění mořského prostředí.

Kompromis dosažený v otázce opakovaného méně závažného protiprávního jednání dává konkrétnější definici „opakování“, a může být tedy Komisí přijat, a opakuji, že Komise má radost z výsledku, kterého bylo dosaženo díky úsilí pracovníků Komise a poslanců této sněmovny. A tak se domnívám, že dnes můžeme říci, že jsme spokojeni, že vysíláme vzkaz o snížení znečištění našich moří.

Marios Matsakis, zpravodaj pro stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin. – Pane předsedající, právní vakuum vytvořené příslušným rozhodnutím Evropského soudního dvora si vynutilo změnu směrnice, která je předmětem rozpravy. Je neuvěřitelné, že chyba v právním základu pozdržela provádění této významné směrnice, a bezpochyby je to v neprospěch našeho mořského prostředí. Všichni zúčastnění si z toho mohou a musí vzít poučení, abychom se v budoucnu takovým situacím vyhnuli.

To hlavní v této chvíli je urychleně změnit navrhovanou směrnici a co nejdříve ji připravit k provádění. Jedině tehdy můžeme předpokládat, že rozsáhlý problém zvýšeného výskytu a objemu nelegálního provozního vypouštění znečišťujících látek z lodí dostaneme pod kontrolu, a jediné tehdy má náš úkol bojovat za čistotu moří reálnou naději na úspěch.

Na závěr chci poděkovat panu zpravodaji za skvělou práci, kterou na této zprávě odvedl.

Eva Lichtenberger, navrhovatelka stanoviska Výboru pro právní záležitosti. – (DE) Pane předsedající, znečištění moří se dostává do centra pozornosti, pouze když dojde k dramatické havárii. Pak se vážně diskutuje o hrozbách, které toto pokračující znečišťování představuje pro naše oceány. Bohužel v mezidobí je toto téma vždy do značné míry opomíjeno. Musíme brát vážně trvalé a opakované porušování právních předpisů, které významně a dramaticky zvyšuje hrozbu nejen pro naše oceány, ale také pro naše pobřeží.

Chtěla bych poděkovat svým kolegům, s nimiž jsme o tomto problému diskutovali s cílem zaujmout důsledný postoj k ochraně oceánů. Pocházím z vnitrozemské země, nicméně jako Evropanka se cítím odpovědná za ochranu našich oceánů před pokračujícím znečišťováním, k němuž dochází z obchodních zájmů motivovaných snahou ušetřit, a za integraci zásad třetího souboru námořních opatření, který je naléhavě zapotřebí, jak navrhoval Výbor pro právní záležitosti.

Georg Jarzembowski, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Pane předsedající, pane místopředsedo Komise, Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů podporuje verzi pozměněné směrnice, kterou zpravodaj vyjednal s Radou a která zavádí sankce za znečištění z lodí. Chceme mu upřímně poblahopřát za jeho práci. Chceme poblahopřát také panu místopředsedovi, neboť bez pomoci Komise by nebylo možné dospět k dohodě s Radou v prvním čtení. Dnešní den je pro nás významný, protože můžeme uzavřít toto důležité téma na konci stávajícího funkčního období.

Nikdy nesmíme zapomínat, že nová nařízení se stala nutností, protože Soudní dvůr Evropských společenství ve svých rozhodnutích z roku 2005 a 2007 dal nakonec zcela jasně najevo, že právní úprava včetně trestního práva je v rámci prvního pilíře povolena. Tuto právní úpravu potřebujeme k ochraně moří před loděmi a před chováním kapitanů, majitelů lodí a dalších. Dosavadní občansko-právní předpisy nemají prostě dostatečně odrazující účinek.

Je mnohem levnější něco nelegálně vyhodit do moře. Samozřejmě to není správné. Proto potřebujeme účinné sankce. Chci poděkovat panu zpravodaji za tuto trojcestnou dohodu, ke které společně dospěly všechny tři orgány. Je jasné, že závažné znečištění z lodí je nutno vyhodnotit a trestat jako trestný čin a méně závažné znečištění lze považovat za přestupek, takže je rozdíl v závažnosti těchto dvou typů činnosti. Nicméně – a můj třetí bod je velice důležitý – opakované méně závažné znečištění z lodí by mělo být nyní považováno za trestný čin, protože přispívá k celkovému znečištění oceánů, a to není zanedbatelná věc.

V tomto směru musíme vyslat jasné signály a vyzýváme členské státy – a já doufám, že někdo tuto výzvu předá Radě – k okamžitému zavedení a uplatňování této směrnice. Naše oceány můžeme chránit pouze prostřednictvím trestních sankcí, které mají odrazující účinek.

Silvia-Adriana Țicău, jménem skupiny PSE. – (RO) Chtěla bych rovněž poblahopřát panu de Grandes Pascualovi. Chci také připomenout, že znečištění moře je skutečně téma, o němž musíme diskutovat častěji. Mohu uvést bohužel příklad Černého moře, kde za pouhé poslední dva roky vedlo silné znečištění ke čtyřnásobnému zvýšení objemu řas právě v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů.

Za část tohoto znečištění je bohužel nepochybně odpovědná námořní doprava. Tato směrnice má skutečně za úkol řešit nelegální vypouštění z lodí, k němuž dochází buď z nedbalosti, záměrně nebo z nepozornosti. Směrnice prakticky harmonizuje definici znečištění z lodí způsobeného fyzickými nebo právními osobami, rozsah příslušné reakce a represivní charakter sankcí, které lze uplatnit v případě jakéhokoli porušení, jehož se dopustí fyzické osoby.

Chci také říci, že na evropské úrovni byl již přijat soubor soudržných legislativních opatření pro posílení námořní bezpečnosti a zabránění znečištění z lodí. Tato právní úprava se týká států vlajky, majitelů lodí a klasifikačních společností a rovněž přístavních a pobřežních států a je na ně uplatňována.

Je však důležité, abychom zpřísnili současný systém sankcí pro nelegální vypouštění z lodí doplněním o příslušné právní předpisy. Musíme zdůraznit, že tato právní úprava byla nezbytná právě vzhledem k tomu, že dosavadní nařízení zaměřená na prevenci byla nedostatečně vynucována. Bohužel úmluva MARPOL 73/78 byla rovněž vynucována nedostatečně. Proto považuji za důležité, abychom tento soubor legislativních opatření měli. Jsem zároveň přesvědčena, že význam této věci je potvrzen skutečností, že své stanovisko předložil jak Výbor pro právní záležitosti, tak Petiční výbor.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Je samozřejmé, že na legislativní a výkonné úrovni má Evropská komise a Evropský parlament dluh vůči evropským občanům, kteří nakonec pociťují důsledky znečištění, k němuž dochází v našich mořských oblastech.

Dívám se tuto otázku z hlediska předchozího nařízení a jeho vymáhání, které se zaměřovalo na ochranu životního prostředí, moří a přilehlých pobřeží. Chtěla bych znovu zopakovat, že nařízení a změna směrnice jsou nutné, ale stále nedostatečné. Nejdůležitější ze všeho je jejich účinné vymáhání.

Nelze pokládat za normální, že vyhazujeme svůj odpad do moře a platíme pokutu, která vyjde levněji než dodržování požadavků směrnice. Proto je nutno soustředit pozornost především na sledování. V současné době je k dispozici dostatečně velký počet technologických možností, které zajistí ochranu vod a pobřeží v rámci dlouhodobé politiky, kterou se řídí využití a ochrana veškerého rostlinstva a živočišstva.

Podporuji návrh na změnu směrnice, neboť mám za to, že je zvláště důležité, aby byla zřízena skupina expertů při Evropské agentuře pro námořní bezpečnost, jejíž činnost bude zaměřena na provádění této směrnice.

Antonio Tajani, místopředseda Komise. – (IT) Pane předsedající, vážení poslanci, vážené poslankyně, na konci této rozpravy musíme, myslím, poděkovat za interinstitucionální spolupráci mezi Parlamentem, Radou a Komisí, kterou ve svém projevu zdůraznil pan Jarzembowski. Chci také poděkovat panu zpravodaji za jeho práci.

Tentokrát orgány dokázaly, i když až na konci tohoto parlamentního období, že dokážou partnersky spolupracovat a dospět k řešení v prvním čtení, domnívám se, že tím vysíláme vzkaz občanům v předvečer evropských voleb.

Další vzkaz v citlivé oblasti dopravy, a protože toto je zřejmě jedna z posledních rozprav, které se účastní parlamentní Výbor pro dopravu a cestovní ruch, využívám této příležitosti, abych poděkoval všem členům tohoto výboru za činnost, kterou odvedli ve spolupráci s Evropskou komisí a se mnou, a za to, že přišli s praktickými řešeními pro několik důležitých věcí, z nichž některé se táhly už měsíce. Bylo to možné díky tomu, že poslanci této sněmovny dokázali použít rozum, a také díky úsilí, které jsme věnovali rozvinutí účinné spolupráce mezi našimi pracovníky, a dokázali tak, že pokud úředníci mají jasné vymezené úkoly, pokud jsou stanoveny konečné cíle, není to pro občany překážka, nýbrž spolu s politikou účinný nástroj, s jehož pomocí jsou naplňovány potřeby občanů.

Domnívám se, že dnes, a samozřejmě zítra při hlasování, Parlament předvede další ukázkou výkonnosti a přání vždy pracovat pro lidi. A tak touto rozpravou a hlasováním zaplňují Komise, Parlament a Rada právní

vakuum a umožňují členským státům, aby od zítřka mohli snadněji trestně stíhat ty, kdo znečišťují naše moře, je to další krok, který udělaly evropské orgány, pro posílení práv a svobod evropských občanů.

Luis de Grandes Pascual, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, budu mluvit velice krátce, za což budou poslanci v tomto pokročilém večerním čase vděční: pane Tajani, ještě jednou velice děkuji, neboť jste dokázal, stejně jako ve třetím souboru námořních opatření, že vaše nasazení a politická obratnost vedly k dohodě s Radou a umožnily, aby Parlament, Rada a Komise dospěly při této příležitosti a v posledních dnech stávajícího parlamentního období k dohodě.

Myslím, že bychom měli poblahopřát sami sobě. Pochopitelně jsem vděčný navrhovatelům stanovisek z Výboru pro právní záležitosti i z Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin za jejich úzkou spolupráci.

Dovolte mi, abych ještě jednou poděkoval stínovým zpravodajům za obtížnou práci a za součinnost. Jsem přesvědčen o tom, že zítřejší přijetí dohody v prvním čtení o tak důležitém nařízení, které zcela jistě doplní práci na třetím souboru námořních opatření, je úspěchem tohoto parlamentu a všech tří orgánů Evropské unie. Opět to opravňuje užitečný postup spolurozhodování, který nám umožňuje vést konstruktivní dialog ku prospěchu všech občanů Evropské unie.

Předsedající. – Děkuji vám, pane komisaři, nejen za práci, kterou odvádíte jako komisař, ale také za vaši práci poslance Evropského parlamentu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra (úterý, 5. května 2009).

24. Práva spotřebitelů (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je rozprava o otázce k ústnímu zodpovězení předložené Komisi týkající se návrhu směrnice o právech spotřebitelů, kterou položila paní Arlene McCarthyová jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (O-0076/2009 – B6-0232/2009).

Arlene McCarthy, autorka. – Pane předsedající, vím, že je zde paní komisařka Kunevová, a na posledním zasedání ve funkčním období Parlamentu – dokonce i v tuto pozdní hodinu – velmi vítám tuto příležitost uskutečnit výměnu názorů o návrhu Komise týkající se práv spotřebitelů.

Vytvořili jsme pracovní dokument a vy si jistě pamatujete, že pracovní skupina Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, v jejímž čele jsem jako předsedající a zpravodajka stála já, učinila rozhodnutí s tímto návrhem nespěchat, a zohlednit veškeré jeho důsledky, zejména z toho důvodu, že byl označen za nejdalekosáhlejší změnu v přístupu ke spotřebitelskému právu v Evropě.

Výbor svou práci podle mého názoru odvedl velmi svědomitě, s veřejným slyšením, několika výměnami názorů, prezentací pana Harbours o posouzení dopadu a konzultací online, v rámci níž jsme za pouhé tři týdny obdrželi přibližně 100 odpovědí od organizací po celé Evropě.

Uspořádali jsme také výměnu názorů se zástupci 27 vnitrostátních parlamentů, na níž byla pozvána také paní komisařka. Paní komisařko, vím, že vy a vaši zaměstnanci jste si plně vědomi, že je to rozporuplný návrh, jenž si v řadě oblastí zaslouží další prostudování.

Oceňujeme snahu zlepšit práva spotřebitelů na vnitřním trhu. Rovněž souhlasíme, že je potřeba zdokonalit fungování vnitřního trhu mezi podniky a spotřebiteli odstraněním překážek v přeshraničním obchodu, ale naše spotřebitele je také třeba znovu ujistit, že mohou i nadále očekávat vysokou úroveň ochrany.

V průběhu našich diskusí, rozpravy a konzultací zainteresovaných subjektů jsme se setkali s řadou zástupců, kteří se v souvislosti s tímto návrhem obávali o nedostatečnou jasnost a jistotu. Vybízeli jsme organizace spotřebitelů a zainteresované strany z řad podnikatelů, aby zahájily dialog o tom, jak můžeme zrealizovat fungování tohoto návrhu, a já vím, že paní komisařka od podnikatelských a spotřebitelských organizací obdržela společně sepsaný dopis, jehož kopii obdrželi všichni poslanci EP. Ráda bych z něj citovala. Uvádějí: „klademe velký důraz na právní jasnost a kvalitu tohoto návrhu, ale i na potřebu vědět, jaké důsledky a změny by v porovnání se současným stavem přinesl. Domníváme se, že zde existuje značná nejistota, co se týče rozsahu a důsledků tohoto návrhu, zejména v souvislosti s jeho dopadem na vnitrostátní právní řády.“

Jejich obavy jsou jasné. Ve svém konečném návrhu musíme být jednoznační. Požadujeme po spotřebitelích, aby se vzdali některých svých práv, která jim dává vnitrostátní právo? Je-li tomu tak, co spotřebitelé na oplátku dostanou? A pokud je nežádáme o postoupení určitých práv spojených se smluvním právem, jako je v právu Spojeného království a Irska právo na odmítnutí vadného zboží, není pak stále podnikatelské odvětví konfrontováno s 27 různými soubory předpisů pro spotřebitele, jejichž zrušení bylo v první řadě cílem?

Já a mí kolegové jsme toho názoru, že naší prvořadou prioritou je zhodnotit, co tímto návrhem skutečně a prakticky uděláme pro spotřebitele a podniky. Z tohoto důvodu se v dnešních otázkách k ústnímu zodpovězení vymezují některé zásadní body, na nichž bychom s vámi chtěli pracovat a jejichž řešení potřebujeme zajistit, abychom vypracovali realizovatelný soubor předpisů, z něhož budou mít prospěch všechny zainteresované strany. Naše otázky se tedy soustředí na podrobnosti v konkrétních oblastech, ve kterých bychom chtěli dosáhnout dalšího pokroku.

Někteří členové pracovní skupiny měli obavy v souvislosti s nedostatky, které byly konstatovány v rámci posouzení dopadu, a požadují více důkazů ohledně nákladů, které přináší právní roztržičnost v případě, že nebudeme jednat. Požadují také více informací o hospodářském dopadu tohoto návrhu, nikoli pouze o dopadu požadavků na předkládání informací.

Zkrátka bychom chtěli, aby Komise mezitím v období voleb, než bude Parlament v červenci znovu ustaven, věnovala nějaký čas následující práci (toto obsahuje otázka k ústnímu zodpovězení): rozbor praktických a právních důsledků návrhu pro práva spotřebitelů v každém členském státě; objasnění vztahu mezi plně harmonizovanými ustanoveními směrnice a všeobecnými nápravnými prostředky dostupnými ve vnitrostátním smluvním právu; objasnění souhry předlohy návrhu se stávajícími právními předpisy Společenství, zejména směrnicí o nekalých obchodních praktikách, směrnicí o elektronickém obchodu, směrnicí o službách, nařízením Řím I a samozřejmě s navrhovaným smluvním referenčním rámcem. Požadujeme další důkazy v rámci posouzení dopadu, abychom mohli analyzovat a vymezit náklady a výnosy tohoto návrhu a jakékoli alternativní přístupy, jež by bylo možné navrhnout.

Chceme, abyste nám pomohli, a budeme s vámi spolupracovat, abychom zajistili, že podporujeme mezi zainteresovanými stranami dialog o tom, jaká opatření jsou potřeba, aby praktický prospěch měli podniky i spotřebitelé.

Paní komisařko, věřím, že je možné vypracovat funkční účelný návrh, který budou podporovat všechny zainteresované strany. Slibuji vám, že poslanci této sněmovny s vámi chtějí nadále spolupracovat a zajistit tak, že tento návrh vytvoříme a že budeme moci v tomto Parlamentu v dohledné době odhlasovat novou směrnici o právech spotřebitelů.

Meglana Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, mnohokrát děkuji paní Arlene McCarthyové za její slova, protože v souvislosti s touto směrnicí bylo skutečně odvedeno mnoho práce. Ráda bych však, aby tato směrnice – na níž budeme dále pracovat – nebyla pouze přijata, ale aby ji za svou vzaly všechny zainteresované strany. Uděláme pro to vše, co je v našich silách. Vzhledem k tomu, že je to naše poslední zasedání, chtěla bych této příležitosti využít k tomu, abych vám všem velmi srdečně poděkovala, zejména Arlene jakožto předsedkyni našeho výboru, ale i panu Harbourovi a především paní Cederschiöldové. Předpokládám, že s vámi budu nadále v nějaké podobě udržovat styky, protože jsem s vámi skutečně ráda spolupracovala, a doufám, že naše práce bude nějakým způsobem dále pokračovat.

Nyní bych se chtěla soustředit na další důležité kroky spojené s touto směrnicí, protože se skutečně domnívám, že je tato směrnice velmi důležitá pro každého z nás. Tuto směrnici potřebujeme pro vnitřní trh 21. století. Dovolte mi, abych objasnila, že před předložením návrhu Komise provedla srovnávací právní rozbor, „kompendium“, jenž zahrnuje právo všech členských států provádějících přezkoumávané spotřebitelské směrnice. Komise se nyní s členskými státy podrobněji zabývá různými ustanoveními návrhu, aby lépe pochopila praktický dopad vnitrostátního práva.

Můj úřad připravuje přehled, na základě kterého bychom měli doložit dopad tohoto návrhu na stávající úroveň ochrany spotřebitelů v celé EU. Tento přehled bude zahrnovat taková ustanovení (například délka lhůty pro odstoupení od smlouvy a právní záruky), v souvislosti s nimiž je možné posoudit, zda tento návrh v různých členských státech přinese nesporné zvýšení nebo snížení ochrany spotřebitele. Tento přehled bude k dispozici nejpozději do konce května.

V rámci tohoto návrhu si členské státy budou moci zachovat obecné smluvní opravné prostředky v případě vadného zboží, pokud se právní požadavky spojené s uplatněním těchto opravných prostředků liší od

požadavků platných pro opravné prostředky v rámci tohoto návrhu. Oceňuji, že tento vzájemný vztah tohoto návrhu a vnitrostátních obecných smluvních opravných prostředků bylo možné ve znění návrhu objasnit. To znamená, že by mohly být zachovány opravné prostředky, jako je ve Spojeném království právo odmítnout vadné zboží („*right to reject*“) či ve Francii odpovědnost za skryté vady („*garantie des vices cachés*“). Jsem však rovněž ochotna zvážit alternativy, prostřednictvím nichž by mohly být do tohoto návrhu začleněny prvky těchto vnitrostátních opravných prostředků, pokud by takovému řešení Rada a Parlament daly přednost.

Tento návrh doplňuje směrnici o nekalých obchodních praktikách. Zatímco touto směrnicí jsou spotřebitelé chráněni před pochybnými obchodními praktikami ničemných obchodníků kolektivně, návrh směrnice o právech spotřebitelů dává spotřebitelům, kteří uzavrou smlouvu s obchodníkem, individuální smluvní práva, jež mohou vymáhat v občanskoprávním sporu. Co se týče směrnice o službách a směrnice o elektronickém obchodu, bude se kromě požadavků v rámci návrhu uplatňovat také požadavek na poskytování informací obsažený v těchto směrnicích a ten bude v mít případě rozporu s tímto návrhem přednost.

Co se pak týče nařízení Řím I, v preambuli návrhu se jasně uvádí, že tento návrh není na úkor tohoto nařízení. V důsledku toho se bude vnitrostátní právo platné pro spotřebitelské smlouvy v rámci působnosti navrhované směrnice řídit výhradně tímto nařízením.

Komise se při přípravě tohoto návrhu inspirovala zjištěními spojenými se smluvním referenčním rámcem, například pokud jde o černou listinu nepřiměřených smluvních podmínek, předpisy pro vydávání do oběhu a dodávání a zjednodušení požadavků na předmluvní informace.

Do budoucna bude důležité zajistit soudržnost smluvního referenčního rámce a směrnice o právech spotřebitelů. Vzhledem k tomu, že smluvní referenční rámec bude dlouhodobějším projektem, budeme muset zajistit, aby konečné definice a předpisy obsažené ve směrnici o právech spotřebitelů byly začleněny do oddílu smluvního referenčního rámce o spotřebitelských smlouvách.

Návrhu směrnice o právech spotřebitelů předcházelo podrobné posouzení dopadu. V tomto posouzení dopadu se rovněž vyčíslila administrativní zátěž, jež by vyplynula z navrhovaných změn, a ta byla porovnána s náklady na plnění požadavků, jež musí obchodníci, kteří chtějí prodávat v jiných členských státech, vynaložit v důsledku roztržité předpisů spojených s ochranou spotřebitelů a Římem I. V tomto posouzení se ukázalo, že úplné sladění základních práv spotřebitelů bude mít významné pozitivní účinky na integraci vnitřního trhu a důvěru spotřebitelů. V počátečních fázích legislativního procesu se zdálo, že mohou být užitečné další důkazy a znalosti o chování a prioritách spotřebitelů týkající se opravných prostředků spojených s obchodem. V brzké budoucnosti ohledně této otázky plánuji zahájit kvalitativní studii s cílem shromáždit důkazy na základě podrobných rozhovorů se spotřebiteli a obchodníky. Výsledky této studie by měly být k dispozici ve třetím čtvrtletí roku 2009.

Komise je zavázána udržovat konstruktivní dialog – a to je můj politický závazek vůči vám – se zainteresovanými stranami, jichž se navrhovaná směrnice v rámci legislativního procesu týká nejvíce. Za tímto účelem shromážďím na společném zasedání v červnu 2009 zainteresované strany z řad spotřebitelů a podnikatelů, abychom objasnili prvky tohoto návrhu a dále diskutovali o nejdůležitějších hlediscích tohoto návrhu. Parlament o tom bude náležitě informován.

Chtěla bych jen dodat, že v minulém týdnu jsem se setkala se všemi organizacemi spotřebitelů pod záštitou organizace BEUC a znovu jsme o této záležitosti diskutovali. O dva dny později přijelo do Bruselu o této směrnici diskutovat nejméně 10 představitelů Sněmovny lordů. To je velmi dobrá známka toho, že zájem o spotřebitelskou politiku vzrůstá, což je také dobré pro vnitřní trh.

Malcolm Harbour, jménem skupiny PPE-DE. – Pane předsedající, nejprve bych chtěl srdečně poděkovat paní Kunevové za všechnu práci, kterou věnovala spotřebitelským tématům, protože je to v tomto Parlamentu naposledy, kdy máme příležitost s ní diskutovat. Paní komisařko, já osobně, a domnívám se, že i celý výbor, vaši značnou angažovanost skutečně oceňujeme.

Vím, že vás možná poněkud zklamalo, že jsme byli toho názoru, že tento návrh nejsme schopni podrobně přezkoumat a dostat jej do prvního čtení před koncem tohoto funkčního období. Myslím si však, že dějiny ukáží, že jsme udělali dobře, protože díky práci, kterou paní Arlene McCarthyová velmi dobře vedla – pokud jde o posouzení dopadu a pochybování o tématech – se rozšířilo povědomí o tomto návrhu a zapojilo se do něj mnohem více lidí, na což jste sama upozornila.

Zdá se mi – a to jsou zásadní body, které chci v tom krátkém čase, jež mám tento večer k dispozici, uvést – že jedna důležitá věc, jež v tomto návrhu chybí, je celkový strategický rámec, kterým se chce Komise při utváření spotřebitelského *acquis* řídit.

Tento návrh je zaměřen na zboží, ale na konci tohoto roku, dříve, než bude tento návrh zaveden, bude zavedena směrnice o službách a v souvislosti s ní existuje řada otázek týkajících se spotřebitelů. Víme, že se také zabýváte tématy jako digitální produkty, balení, cestování a tak dále.

Domnívám se, že musíme vědět, co s tímto balíčkem týkajícím se zboží máte v úmyslu dělat jakožto součástí širší strategie pro orientaci spotřebitelského acquis. To je velmi důležité. Musí být platný i pro budoucnost; musí být součástí celkového procesu. To je jedna z věcí, ohledně nichž bych byl v rámci přístupu, jež doposud zaujímáte, zlehka kritický. Doufám, že v tom budeme moci pokračovat.

Byl jsem potěšen, že jste se zmínila o Sněmovně lordů, protože jsem o tom chtěl také hovořit. Její představitele jsme ujistili, že jejich zpráva bude moci podstatným způsobem přispět k výsledku, s ohledem na dostupný čas. Těšíme se nakonec na velice dobrý výsledek pro spotřebitele Evropy a vnitřní trh.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, budu hovořit o pracovním dokumentu paní McCarthyové a paní Wallisové. V zájmu příštího Parlamentu se v něm pokládají otázky obsažené v tomto návrhu týkající se co největší harmonizace a zdůrazňuje se v něm riziko, které některé země vnímají ve smyslu oslabení ochrany vlastních spotřebitelů.

Na druhou stranu Komise správně požaduje rozšíření přeshraničního obchodu, jehož rozsah je pro vnitřní trh abnormálně malý. Proto se těmito souvislostmi již znovu nebudu zabývat – neboť tak již učinila paní McCarthyová – a namísto toho bych dal Komisi několik rad, pokud mi to dovolíte.

Zprvce doufám, že paní Kunevová bude ve své práci pokračovat a že se jí podaří, aby byla přijata navrhovaná horizontální směrnice. Toho však dosáhnete pouze v případě, že v první řadě velmi přesně posoudíte dopad na všechny vnitrostátní právní předpisy, což nebylo zrealizováno; zadruhé, pokud tento návrh bude mít velmi přesně vymezenou roli vůči stávajícím a navrhovaným nařízením, směrnicím a dohodám na úrovni Společenství, což nebylo zrealizováno; zatřetí, pokud velice přesně stanovíte, že jsou zajištěny některé zásadní předpisy, jako jsou ty spojené se skrytými vadami, což nebylo zrealizováno; a čtvrté, pokud uvedete – a to je nejdůležitější bod – jaká míra ochrany vyplýne z uplatňování této směrnice, a nikoli pouze to, jaká budou její ustanovení.

V tomto smyslu bychom tento návrh neoznačili jako srozumitelný dokument. My ale potřebujeme harmonizaci, prostřednictvím níž se zvýší úroveň ochrany. Stručně řečeno jste se, paní komisařko, unáhnila. Poradil bych vám, abyste tomu věnovala nějaký čas – svůj čas – a předložila veškeré argumenty, prostřednictvím nichž se vám podaří zcela přesvědčit vlády a Evropský parlament.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) V současné době zde existuje prostor pro zlepšení nařízení o ochraně spotřebitelů. Jednání nebyla zahájena, Parlament neučinil prohlášení a členské státy právě začínají s diskusí. Potřebujeme *plnou* harmonizaci v oblasti ochrany spotřebitelů.

Mám prostor pro tři body, které je vhodné dle mého názoru uvést. 1. Jasnější rozsah působnosti této směrnice. 2. V současné době lze zboží s původní vadou vrátit do dvou let; toto období by mělo být tříleté. 3. Lhůta pro odstoupení od smlouvy by měla být stanovena na jeden rok, čímž se ve většině členských států zvýší ochrana spotřebitelů. Jasně, jednoznačné předpisy a vysoká úroveň ochrany spotřebitelů přináší prospěch jak spotřebitelům, tak podnikům. Nejasné předpisy škodí poctivým podnikům a malým a středním podnikům. Rada a Parlament by nyní měly tyto tři ústřední body začlenit do plně harmonizovaného návrhu.

Vzhledem k tomu, že se jedná o mou poslední rozpravu s Meglenou Kunevovou, chtěla bych vyjádřit své díky za to, že naše spolupráce byla vždy tak neuvěřitelně příjemná.

Meglana Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, nejprve bych chtěla odpovědět panu Harbourovi. Jasně chápou, proč se musíme zabývat otázkou služeb, a služby jsou rozhodně velmi důležitou součástí spotřebitelské strategie na období 2007–2013. Plně si uvědomuji, že evropské hospodářství je hospodářstvím služeb.

Co se týče otázky, proč se nezabýváme například digitálním obsahem a vyjímáme jej z rozsahu působnosti tohoto návrhu, mohu říci, že otázka ochrany spotřebitelů z hlediska služeb digitálního obsahu byla obsažena v konzultaci zelené knihy. Několik zainteresovaných stran, a zejména spotřebitelských organizací, toto téma považuje za důležité. Vyvolalo však závažné obavy v podnikatelských kruzích a respondenti tvrdili, že kvůli komplexnosti tohoto tématu je potřeba provést další pečlivou analýzu.

Za tímto účelem Komise provede studii, aby zjistila šíři tohoto problému a rozsah, v jakém nezačlenění digitálního obsahu spotřebitelům způsobuje škody. K otázkám digitálního obsahu bych se chtěla vrátit příště, s nezvratnými argumenty.

Aniž bych chtěla plýtvat časem Parlamentu nebo spotřebitelů a podniků, ráda bych vás informovala, že zítra předložím společně s komisařkou Redingovou digitální příručku. Je to velice praktická příručka vycházející ze stávajících právních předpisů – přibližně 20 směrnic – a představuje jakési kompendium toho, co můžeme nyní učinit k vymáhání svých práv, protože někdy je nejdůležitějším problémem to, jak vymáháme právní předpisy.

Co se týče poznámek pana Toubona, chtěla bych říci, že na základě tohoto návrhu si členské státy budou moci obecné opravné prostředky smluvního práva v případě vadného zboží uchovat a to znamená, že mohou být zachovány opravné prostředky, jako je ve Spojeném království právo na odmítnutí vadného zboží („*right to reject*“) či ve Francii odpovědnost za skryté vady („*garantie des vices cachés*“).

Někdy je třeba investovat více času, abychom vysvětlili obsah směrnice, a právě to dělají mí kolegové v Radě. Je třeba, abychom přinejmenším vysvětlili, co v tom kterém textu máme na mysli, a právě v tomto stadiu můžeme jednoznačně vyjasnit sporné otázky.

Komise nyní s členskými státy podrobněji prochází různá ustanovení tohoto návrhu, aby byl lépe chápán praktický dopad na vnitrostátní právo přesně tak, jak jste, pane Toubone, s Parlamentem požadovali. Stále děláme, co je v našich silách, abychom vše objasnili. Jedná se o právní text; jedná se o občanskoprávní text; a jenom to, jak lze tento právní text přeložit, je samo o sobě problémem. Proto budeme v tomto ohledu nadále vysvětlovat a udržovat správnou míru spolupráce s Radou a Parlamentem.

Ještě jednou vám, paní Cederschiöldová, děkuji za poslední poznámku. Vaše návrhy budu mít na paměti. Máte pravdu, že o směrnici jednáme. Poslouchala jsem velmi pozorně, ale dovoluji mi, abych velice jasně řekla, že v jednom bodě nebudu dělat kompromisy, a to je plná harmonizace.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), písemně. – (SK) Ochrana spotřebitele má v členských státech různou úroveň. V průběhu slyšení ve výboru IMCO představitelé neziskových organizací zaměřených na ochranu spotřebitele ve starých členských státech neoznámili finanční problémy. Spotřebitelé před uskutečněním spotřebitelských rozhodnutí často využívají služby spotřebitelských organizací za úhradu. Tím těmto organizacím vyvstává lepší možnost být nezávislémi.

Spotřebitelské organizace na Slovensku dostaly na své aktivity sumu 152 500 EUR. Obávám se, že taková směšná suma spotřebitelské organizace odradí zastávat práva spotřebitelů.

Být spotřebitelem hned po rozšíření Unie je čím dál tím složitější a komplexnější záležitost. Spotřebitelů se přímo týká celá řada otázek od nezávadnosti výrobků, které kupují, přes důvěru v obchod až po nakupování on-line a reklamu. Vzhledem k tomu, že mnohé z těchto problémů překračují rámec jednotlivých zemí, potřebujeme harmonizovanou legislativu, intenzivní a preventivní osvětu, jež nás vyzbrojí dostatečným sebevědomím, abychom se nestali hračkou v rukou ostřílených obchodních společností. Z tohoto důvodu by spotřebitelé měli umět využívat portály, které jim poskytují nové informace, například RAPEX o nebezpečných výrobcích, SOLVIT o vnitřním trhu, DOLCETA o finančním vzdělávání a mnohé jiné. Významným způsobem jim může pomoci Evropské spotřebitelské centrum a Evropský díář.

Paní komisařko Kunevová, vyzvěte jménem Komise hlavně nové členské státy, aby nepodceňovaly ochranu spotřebitele nedostatečnou podporou spotřebitelských organizací.

25. Doporučení Komisi ve věci stížnosti 185/2005/ELB (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je krátké přednesení zprávy Miguela Angela Martíneze Martíneze, jménem Petičního výboru, o zvláštní zprávě evropského veřejného ochránce práv navazující na jeho návrh doporučení Evropské komisi ohledně stížnosti 185/2005/ELB (2009/2016(INI)) (A6-0201/2009).

Miguel Angel Martínez Martínez, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, paní komisařko, v roce 2005 externí tlumočník, který zjistil, že po dosažení věku 65 let jej Evropská komise již nenajímá, předložil stížnost evropskému veřejnému ochránci práv pro údajnou diskriminaci na základě věku za porušení Listiny základních práv.

Nejedná se o novou záležitost: již před lety Komise a Parlament rozhodly, že si nebudou najímat externí tlumočníky, již překročí hranici důchodového věku jejich vlastních zaměstnanců.

Tlumočníci, kterých se toto rozhodnutí týkalo, tuto věc předložili Soudnímu dvoru a v první instanci vyhráli, avšak v odvolacím řízení Soudní dvůr rozhodl proti nim, přestože tomu tak bylo kvůli formálním nedostatkům, a nikoli podstatě samotné.

Evropský veřejný ochránce práv vzal v potaz předcházející případy a rozsudky, provedl pečlivý rozbor této stížnosti a dospěl k závěru, že to skutečně dokazuje diskriminaci a porušení Listiny základních práv; doporučil proto, aby Komise tento předpis změnila v souladu s opatřeními, která již podnikl Parlament na základě rozsudku Soudu prvního stupně.

Komise doporučení veřejného ochránce práv nevzala na vědomí, což veřejného ochránce práv přimělo k tomu, aby požádal o podporu Parlament, jenž tento případ postoupil Petičnímu výboru. Petiční výbor měl tři důvody proto, aby veřejného ochránce podpořil prostřednictvím usnesení, jež výbor jednomyslně přijal.

Zprv, aby byl v souladu s postojem Parlamentu samotného, který v případě, že to bylo vhodné či nutné, najímal externí tlumočníky starší 65 let.

Zadruhé, kvůli své povinnosti veřejného ochránce práv podpořit. Parlament veřejného ochránce práv někdy považuje za problémovou instituci, která je však pro náš právní systém velice důležitá.

Zatřetí, byli jsme toho názoru, že je důležité Evropské komisi připomenout, že nestojí nad jinými orgány Společenství, zejména těmi, jež jsou odpovědné za kontrolu její práce a dohled na ni.

A tak jsme zde na plenárním zasedání a předkládáme usnesení, jež bylo v Petičním výboru jednomyslně přijato, jak jsem uvedl, a v němž se po Komisi požaduje, aby doporučení evropského veřejného ochránce práv uplatnila; rovněž znovu opakujeme, že veřejný ochránce práv, stejně jako Parlament samotný, stojí nad právní službou Komise, což je důležité oddělení, avšak pouze administrativní oddělení a nic více. Nic méně a nic více než to.

Musím se, pane předsedající a paní komisařko, přiznat k jistému znepokojení, protože prostřednictvím tohoto postupu jsme se vždy snažili dosáhnout porozumění, přesto zde však v tomto případě byl vyvíjen určitý tlak na to, aby se tato zpráva nedostala do pléna, a dokonce i teď některé poznámky naznačují, že postoj Parlamentu bude také ignorován. To je mimořádně překvapivé a neprimerané to z řad komisařů samotných, ale spíše z řad některých vysoce postavených úředníků – je jich pouze několik, ale jsou to vysoce postavení úředníci – kteří jsou přesvědčeni, že jsou na rozdíl od poslanců Parlamentu stálými zaměstnanci, a dokonce se to týká i komisařů, již jsou zde z definice dočasnými zaměstnanci na krátkodobém základě.

Pane předsedající, paní komisařko, kolegové poslanci, znovu připomínáme své přání a vůli s Komisí spolupracovat a mít s ní vždy dobré vztahy a nezbyvá nám nic jiného než chování, o němž jsem hovořil, odmítnout. Doufejme, že zítřejší hlasování bude odrazem toho, k čemu v Petičním výboru došlo: většinové či jednomyslné odhlasování podpory evropskému veřejnému ochránci práv a to, že Parlament Komisi vysvětlil, že vše je tak, jak má být, a že každý ví, kde je jeho místo.

Meglana Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, nejprve bych chtěla zdůraznit, že Komise jednala v dobré víře a v rámci procesu přísně dodržovala veškeré příslušné právní předpisy. Nikdy jsme nevyhledávali konflikty s evropským veřejným ochráncem práv, a to platí ještě více pro Evropský parlament. Naše stanovisko bylo takové, že náš postoj evropský veřejný ochránce práv uzná.

Naším východiskem je, že v průběhu let se pracovní podmínky pomocných konferenčních tlumočnicků stále více sladily s předpisy služebního řádu. Od roku 2000 jsou externí tlumočníci vázáni na služební řád, poté, co Rada ministrů rozhodla, že mohou namísto vnitrostátních daní z příjmů pocházejících z Evropských orgánů platit daň Společenství.

A dále od roku 2004 se na ně vztahuje článek 90 pracovního řádu ostatních zaměstnanců Společenství a právě v souladu s ním se nyní označují jako pomocní konferenční tlumočníci. Věková hranice 65 let je na základě nedávného přijetí nového nařízení v tomto ohledu předpisem obsaženým ve služebním řádu, který zahrnuje veškeré kategorie zaměstnanců pracujících pro orgány, ať už se jedná o úředníky, dočasné, smluvní zaměstnance či pomocné pracovníky nebo také parlamentní asistenty. Tento předpis se na pomocné konferenční tlumočníky uplatňoval v Komisi, ale i v Parlamentu v letech 2000 až 2004.

Na základě rozhodnutí Soudu prvního stupně z roku 2004, v němž se stanoví, že neprovádění náboru pomocných konferenčních tlumočnicků starších 65 let představuje diskriminaci, orgány uplatňování tohoto

předpisu pozastavily. Na základě odvolání proti tomuto rozhodnutí však Soud toto rozhodnutí prohlásil za neplatné. Následně se Komise vrátila ke svému někdejšímu postupu.

Vzhledem k tomu, že v této záležitosti již neexistuje rozhodnutí Soudu, naše interpretace je taková, že se uplatňuje předešlá linie a že Komise musí uplatňovat pravidla vyplývající z nařízení Rady z roku 2000 a přestat provádět nábor po překročení 65 let, stejně jako v případě jiných pracovníků.

Svoboda tlumočnických služeb orgánů provádět nábor pomocných konferenčních tlumočnicků na základě jejich potřeb je základním kamenem efektivního poskytování služeb konferenčního tlumočení. Díky tomu je možné většinu pravidelné a předvídatelné poptávky pokrýt tlumočníky, jež jsou zaměstnanci, zatímco proměnlivá poptávka a situace při nejvyšším vytížení jsou zajišťovány na základě naboru pomocných konferenčních tlumočnicků.

Tento ozkoušený a prověřený systém orgánům umožňuje uspokojit požadavky na tlumočení na základě poptávky včetně toho, že jsme byli úspěšní při posledním rozšíření a zároveň máme náklady pod přísnou kontrolou. Tímto přístupem se rovněž podporuje aktivní politika školení mladých konferenčních tlumočnicků.

Na závěr bych chtěla říci, že vítám velmi pozitivní styky Parlamentu s Komisí v této záležitosti a především bych chtěla poděkovat panu místopředsedovi Martínezovi Martínezovi za jeho cenné kontakty s mým kolegou Orbanem v předešlé fázi.

Miguel Angel Martínez Martínez, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, protože jsem předtím promeškal jednu minutu, chtěl bych odpovědět paní komisařce Kunevové, která si je vědoma mého přátelství a náklonnosti k ní, ale také k panu Orbanovi. Paní komisařka se však vůbec nezminila o doporučení evropského veřejného ochránce práv. Jinými slovy, evropský veřejný ochránce práv, jenž všechny argumenty paní komisařky zná, vydal konkrétní doporučení a Komise očividně ignoruje všechna jeho hlediska.

Paní Kunevovou ani nežádám, aby mi na to osobně odpověděla, protože ona evidentně nemá informace, ale veškeré informace, jež mi poskytla, korespondují s tím, co již víme, a s tím, co ví i veřejný ochránce práv, a přesto nám doposud neřekla, zda Komise – bez ohledu na všechny tyto skutečnosti a s vědomím, že evropský veřejný ochránce práv, který je s tímto případem obeznámen, doporučuje, aby se tento předpis změnil – bude jednat na základě požadavku evropského veřejného ochránce práv a doporučení Parlamentu s ním spojeného.

Meglana Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, v této fázi vám mohu říct jen jedno, a to že podám zprávu komisaři Orbanovi a zajistím, že na tento bod dostanete náležitou odpověď. Vaše připomínky a poslední objasnění, o které jste požádali, budeme samozřejmě brát velmi vážně.

Předsedající. – Děkuji vám, paní komisařko, děkuji vám, kolegové. Děkuji všem pracovníkům a děkuji všem tlumočnickům, bez ohledu na jejich věk.

Rozprava je ukončena. Hlasování se bude konat zítra (v úterý 5. května 2009).

26. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

27. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 23:45.)